

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 149
din 29.06.2012

insolvabilității

Publicat : 14.09.2012 în Monitorul Oficial Nr. 193-197 art Nr : 663 Data intrării in vigoare : 13.03.2013

MODIFICAT

LP133	din	15.11.18,	MO467-479/14.12.18	art.784;	în vigoare	14.01.19
LP248	din	15.11.18,	MO448-460/07.12.18	art.743		
LP225	din	15.12.17,	MO464-470/29.12.17	art.790;	în vigoare	29.12.17
LP178	din	21.07.17,	MO301-315/18.08.17	art.537		
LP66	din	13.04.17,	MO171-180/02.06.17	art.297		
LP80	din	05.05.17,	MO162-170/26.05.17	art.284		
LP185	din	22.07.16,	MO306-313/16.09.16	art.655;	în vigoare	16.03.17
LP160	din	07.07.16,	MO306-313/16.09.16	art.647		
LP138	din	17.06.16,	MO184-192/01.07.16	art.401;	în vigoare	01.07.16

NOTĂ:

În textul legii , sintagma „Camera Înregistrării de Stat” se substituie cu sintagma „organul înregistrării de stat” prin [LP80 din 05.05.17, MO162-170/26.05.17 art.284](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

(2) Prezenta lege este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit, precum și maselor succesoriale lăsate de persoanele fizice, indiferent de faptul dacă desfășurau sau nu activitate de întreprinzător. Prezenta lege nu se aplică băncilor.

[Art.1 al.(2) modificat prin LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784, în vigoare 14.01.19]

[Art.1 al.(2) modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

(3) Statul, unitățile administrativ-teritoriale și persoanele juridice de drept public nu sînt subiecte ale insolvenței.

(4) Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:
administrator al insolvenței – persoană desemnată în condițiile prezentei legi pentru supravegherea și/sau administrarea debitorului în perioada de observație, în procesul de insolvență și/sau pe durata restructurării în conformitate cu competențele stabilite de prezenta lege;

consumator captiv – consumator care, din considerente tehnice, economice sau de reglementare, nu poate alege furnizorul;

convertire a datoriilor în acțiuni – transformare în acțiuni a datoriilor întreprinderii la cererea creditorilor ei;

creditor – persoană fizică sau persoană juridică deținător al unui drept de creanță asupra patrimoniului debitorului, care poate face dovada creanței sale față de acest patrimoniu în condițiile prezentei legi;

creditori chirografari – clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolvență și nu sînt asigurate prin garanții;

creditori garanți – clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolvență și sînt asigurate prin garanții reale în conformitate cu legea;

creditori ai masei – creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut după intentarea procesului de insolvență și se execută în prealabil, în mod curent, pe măsura apariției lor;

debitor – orice persoană, indicată la art. 1 alin. (2), care are datorii la plata creanțelor scadente, inclusiv a creanțelor fiscale, împotriva căreia a fost depusă în instanță de judecată o cerere de intentare a unui proces de insolvență;

incapacitate de plată – situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a își executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți;

insolvență – situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea de a își onora obligațiile de plată, constatată prin act judecătoresc de dispoziție;

întreprindere în dificultate financiară – întreprindere al cărei potențial de viabilitate managerială și economică se află într-o dinamică descrescătoare, dar al cărei titular execută sau este capabil să execute obligațiile exigibile;

lichidare a patrimoniului – procedură aplicabilă debitorului în cadrul unui proces complex de insolvență, care constă în valorificarea masei debitoare în vederea obținerii de

mijloace bănești pentru satisfacerea creanțelor creditorilor;

lichidator – persoană desemnată în condițiile legii să conducă activitatea debitorului în cadrul procedurii falimentului, atât în procedură generală, cât și în procedură simplificată, în conformitate cu competențele stabilite de prezenta lege;

masă credală – pasiv constituit din totalitatea obligațiilor debitorului insolubil față de creditori;

masă debitoare – bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită;

moratoriu – amîinare pe un anumit termen a îndeplinirii obligațiilor pecuniare de către debitor;

obligație fiscală – obligație de a plăti impozite, taxe și de a efectua alte plăți la bugetul public național în modul și în condițiile stabilite de legislația fiscală;

obligație pecuniară – obligație a debitorului de a plăti creditorului o anumită sumă de bani în baza unui contract sau în baza unei obligații extracontractuale;

obligații de plată curente – impozite, taxe și alte obligații de plată, credite și dobînzii aferente, majorări de întîrziere (penalități), calculate din momentul intentării procesului de insolabilitate;

perioadă de observație – perioadă cuprinsă între data admiterii cererii introductive spre examinare și data intentării procedurii de insolabilitate sau data confirmării planului procedurii de restructurare, sau, după caz, data intrării în faliment;

poprire – procedură prin care administratorul insolabilității/lichidatorul urmărește bunurile sau sumele datorate debitorului de către o a treia persoană;

procedură accelerată de restructurare – procedură prin care debitorul, după o perioadă de observație, intră direct în procedură de restructurare;

procedură colectivă – procedură în care creditorii recunoscuți și validați participă împreună la urmărirea și la recuperarea creanțelor lor, în modalitățile prevăzute de prezenta lege;

procedură a falimentului – procedură de insolabilitate concursuală colectivă și egalitară care se aplică debitorului în vederea lichidării patrimoniului acestuia pentru acoperirea pasivului;

procedură de insolabilitate – procedură prin care debitorul intră, după o perioadă de observație, în procedură de restructurare sau în procedură a falimentului;

procedură de restructurare – una dintre procedurile procesului de insolabilitate care se aplică debitorului și care presupune întocmirea, aprobarea, implementarea și respectarea unui plan complex de măsuri în vederea remedierii financiare și economice a debitorului și achitării datoriilor acestuia conform programului de plată a creanțelor;

procedură simplificată a falimentului – procedură prin care debitorul intră direct în procedura falimentului după o perioadă de observație sau odată cu intentarea procedurii de insolabilitate;

program de plată a creanțelor – tabel de creanțe, inclus în planul procedurii de restructurare, ce cuprinde cuantumul sumelor pe care debitorul se obligă să le plătească creditorilor prin raportare la tabelul definitiv de creanțe, la fluxurile de mijloace bănești aferente planului și la termenele de plată a acestor sume;

restructurare – proces de realizare a unui set de măsuri financiare, organizatorice, operaționale și juridice, orientate spre remedierea financiară și economică a întreprinderii pe bază de capitalizare, de reorganizare, de schimbare a structurii activelor și de modificare a

procesului operațional de producție, precum și de alte măsuri care nu contravin legislației în vigoare;

supraîndatorare – situație financiară a debitorului, a cărei răspundere este limitată prin lege la valoarea patrimoniului său, în care valoarea bunurilor nu mai acoperă obligațiile existente

tabel preliminar de creanțe – tabel care cuprinde creanțele născute înainte de perioada de observație, înregistrate de administratorul provizoriu în urma verificării lor, suma solicitată de creditor, suma acceptată și rangul de prioritate;

tabel definitiv de creanțe – tabel care cuprinde creanțele asupra patrimoniului debitorului la data deschiderii procedurii, inclusiv cele acceptate în tabelul preliminar, precum și creanțele admise în urma soluționării contestațiilor, suma solicitată, suma admisă și rangul de prioritate;

tabel definitiv consolidat – tabel care cuprinde totalitatea creanțelor ce figurează ca fiind admise în tabelul definitiv de creanțe, precum și creanțele rezultate în urma soluționării contestațiilor.

Articolul 3. Modalitatea de depășire a insolvabilității

Insolvabilitatea se depășește prin proces judiciar complex care combină în special perioada de observație, procedura de insolvabilitate, care continuă cu procedura de restructurare sau cu procedura falimentului, sau cu alte proceduri stabilite în prezenta lege și care se intentează de instanța de judecată.

Capitolul II

INTENTAREA PROCESULUI DE NSOLVABILITATE.

PARTICIPANȚII LA PROCES

Secțiunea 1

Principii generale

Articolul 4. Participanții la procesul de insolvabilitate

(1) Participanți la procesul de insolvabilitate sînt: administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege.

(2) Organele și persoanele stabilite la alin. (1) trebuie să asigure efectuarea rapidă a actelor și a operațiunilor prevăzute în prezenta lege, realizarea în condițiile legii a drepturilor și a obligațiilor celorlalți participanți la aceste acte și operațiuni.

Articolul 5. Competența instanței de judecată

(1) Cererea de intentare a procesului de insolvabilitate se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolvabilitate) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în Codul de procedură civilă și în prezenta lege.

(2) Instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

(3) Instanța pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanțele relevante cauzei.

(4) Încheierile judecătorești pot fi adoptate și fără citarea părților dacă prezenta lege nu prevede altfel în mod expres.

(5) Principalele competențe ale instanței de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sînt:
a) pronunțarea motivată a hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate și, după caz,

de intrare în insolabilitate atât prin procedura falimentului, cât și prin procedura de restructurare a debitorului;

b) examinarea obiecțiilor debitorului împotriva cererii introductive a creditorilor și judecarea obiecțiilor creditorilor împotriva intentării procedurii;

c) desemnarea administratorului provizoriu și fixarea remunerației lui, desemnarea administratorului insolabilității sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura până la confirmarea ori, după caz, până la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum și stabilirea atribuțiilor lui pentru această perioadă;

d) destituirea sau acceptarea cererii de demisie a administratorului insolabilității/lichidatorului;

e) ridicarea dreptului debitorului de a își mai conduce activitatea;

f) tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolabilitatea debitorului, precum și sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârșite de aceștia;

g) judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolabilității/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului;

h) soluționarea contestațiilor debitorului, ale comitetului creditorilor ori ale oricărei persoane interesate împotriva măsurilor luate de administratorul provizoriu, de administratorul insolabilității/lichidator;

i) confirmarea planului procedurii de restructurare sau, după caz, de lichidare după votarea lui de către creditorii;

j) soluționarea cererii depuse de administratorul insolabilității sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment;

k) examinarea raportului administratorului provizoriu, cel al administratorului insolabilității/lichidatorului;

l) anularea hotărârii adunării creditorilor și a comitetului creditorilor;

m) ridicarea sechestrelor de pe patrimoniul debitorului și anularea altor măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolabilității și/sau a lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare, aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens;

n) pronunțarea hotărârii de încetare a procesului;

o) alte competențe stabilite de prezenta lege și de Codul de procedură civilă.

(6) În competența instanței de insolabilitate intră și controlul judecătoresc asupra activității administratorului provizoriu, administratorului insolabilității și/sau a lichidatorului, procesele și cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolabilitate.

(7) Instanța de insolabilitate nu are în competența sa atribuții manageriale, acestea fiind exercitate de către administratorul provizoriu, administratorul insolabilității/lichidator sau, în mod excepțional, de către debitor dacă nu i s-a ridicat dreptul de a își administra patrimoniul. Deciziile manageriale pot fi controlate sub aspectul oportunității de către creditorii prin organele lor.

(8) Hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate sînt definitive și executorii din momentul pronunțării.

(9) Dispozițiile privind incompatibilitatea nu sînt aplicabile instanței de insolabilitate care pronunță succesiv hotărâri în același dosar de insolabilitate, cu excepția rejudecării după casarea hotărârii în recurs.

Articolul 6. Citarea, notificarea și înștiințarea participanților la proces

(1) Citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de insolabilitate din

oficiu.

(2) În procedurile contencioase reglementate de prezenta lege vor fi citate în calitate de părți numai persoanele ale căror drepturi sau interese sînt supuse spre soluționare instanței de insolabilitate în condiții de contradictorialitate. În celelalte cazuri, se aplică dispozițiile din Codul de procedură civilă referitoare la procedura necontencioasă în măsura în care nu contravin unor dispoziții expres prevăzute de prezenta lege.

(3) Notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolabilității, sau a lichidatorului, după caz.

(4) Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(5) Înștiințarea și notificarea conform alin.(4) se consideră efectuată după expirarea a 3 zile lucrătoare de la publicare.

Articolul 7. Publicarea hotărîrilor și a încheierilor

(1) Dispozitivul hotărîrilor și al încheierilor instanței de insolabilitate urmează să fie publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Cheltuielile de publicare se raportează la cheltuielile de judecată.

(2) Instanța de insolabilitate poate dispune publicarea dispozitivului hotărîrilor și în ziarele locale din zonele în care debitorul își are sediul ori sînt concentrate sediile celor mai mulți creditori, precum și prin internet sau prin alt sistem electronic.

(3) Instanța de insolabilitate ține registrul public al debitorilor insolabili și îl afișează pe pagina sa web.

Articolul 8. Recursul împotriva hotărîrilor și încheierilor instanței de insolabilitate

(1) Hotărîrile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

(2) Recursul nu suspendă executarea hotărîrilor și a încheierilor instanței de insolabilitate, dar pot fi suspendate de instanța de recurs la cererea motivată a recurentului.

(3) Recursul va fi judecat în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă.

(4) În vederea soluționării recursului, instanței de recurs i se trimit, în copii certificate de instanța de insolabilitate, doar actele care interesează soluționarea căii de atac.

(5) Pentru cererile de recurs formulate împotriva hotărîrilor și încheierilor pronunțate de instanța de insolabilitate, în cadrul procedurii se constituie un singur dosar.

S e c ți u n e a a 2-a

Condițiile de intentare a procesului de insolabilitate și acțiunile preliminare

Articolul 9. Cererea introductivă

Procesul de insolabilitate se intentează doar în temeiul unei cereri de intentare a procesului de insolabilitate (denumită în continuare cerere introductivă).

Articolul 10. Temeiurile de intentare a procesului de insolabilitate

(1) Intentarea unui proces de insolabilitate presupune existența unui temei.

(2) Temeiul general de intentare a unui proces de insolabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului.

(3) Temeiul special de intentare a unui proces de insolabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor

în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Articolul 11. Componența și mărimea obligațiilor

(1) Componența și mărimea obligațiilor debitorului sînt cele existente la momentul depunerii cererii introductive, dacă legea nu prevede altfel.

(2) La determinarea temeiurilor de insolvabilitate se iau în calcul:

a) mărimea obligațiilor pecuniare, inclusiv suma restanței la livrarea bunurilor, la prestarea serviciilor și la îndeplinirea lucrărilor care urmează a fi plătite de către debitor;

b) mărimea datoriilor la credite, la împrumut, plus dobînda care urmează a fi achitată de către debitor;

c) mărimea prejudiciilor care urmează a fi recuperate de la debitor;

d) mărimea obligațiilor la bugetul public național prevăzute de lege.

(3) La constatarea insolvabilității debitorului nu se ia în calcul valoarea creanțelor constituite din:

a) penalități și/sau din alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor;

b) orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului.

Articolul 12. Dreptul de a depune cerere introductivă

Dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.

Articolul 13. Dreptul debitorului de a depune cerere introductivă

(1) Debitorul este în drept să depună cerere introductivă în situația în care există pericolul intrării lui în incapacitate de plată cînd, în mod previzibil, nu își va putea executa la scadență obligațiile pecuniare.

(2) Dreptul de a depune cerere introductivă în numele debitorului conform alin. (1), în cazul în care acesta nu este persoană fizică, îl au: organul executiv, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, deține dreptul de reprezentare a debitorului, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului.

Articolul 14. Obligația debitorului de a depune cerere introductivă

(1) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10.

(2) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care:

a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai tîrziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2).

(4) Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sînt trase la răspundere contravențională în conformitate cu legea.

[Art.14 al.(4) modificat prin LP248 din 15.11.18, MO448-460/07.12.18 art.743]

Articolul 15. Insolvabilitatea intenționată și insolvabilitatea fictivă

(1) În cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată),

aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditorii în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

(2) Dacă debitorul depune cerere introductivă în cazul în care dispune de posibilități reale de a satisface integral creanțele creditorilor (insolvabilitate fictivă), persoanele culpabile menționate la alin. (1) poartă răspundere pentru prejudiciile cauzate creditorilor prin depunerea cererii.

Articolul 16. Conținutul cererii introductive a debitorului

(1) În cererea introductivă a debitorului trebuie să se indice:

a) codul fiscal și numerele conturilor bancare ale debitorului;
b) valoarea creanțelor creditorilor, mărimea dobînzilor și penalităților aferente;
c) temeiul creanțelor și termenele lor de executare, cu specificarea sumei creanțelor decurgînd din daunele cauzate vieții și sănătății, precum și ale creanțelor salariale față de angajații debitorului;

d) suma datoriilor la bugetul public național;
e) motivarea temeiului insolvabilității;

f) date despre cererile de chemare în judecată a debitorului primite spre examinare de către instanța de judecată, precum și despre titlurile executorii asupra bunurilor debitorului;

g) date despre bunurile debitorului, inclusiv despre mijloacele bănești și creanțele lui;

h) candidatura propusă la funcția de administrator al insolvabilității/ lichidator.

(2) În cerere, debitorul poate solicita și motiva aplicarea procedurii de restructurare.

Articolul 17. Anexele la cererea introductivă a debitorului

La cererea introductivă a debitorului se anexează:

a) copia de pe statutul sau de pe contractul său de asociere;

b) lista participanților (membrilor) săi;

c) bilanțul contabil la data ultimului raport financiar;

d) documentele care atestă componența și valoarea bunurilor sale dacă este persoană fizică (întreprinzător individual);

e) datele din registrele publice despre bunurile sale, inclusiv despre bunurile gajate;

f) lista creditorilor și a debitorilor, cu specificarea datoriilor creditoare și debitoare, adreselor și datelor de identificare ale creditorilor și debitorilor;

g) dovada notificării proprietarului, a cărui lipsă însă nu împiedică admiterea spre examinare a cererii introductive.

Articolul 18. Cererea introductivă depusă de creditor

(1) Creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

(2) Dacă cererea introductivă este admisă spre examinare, instanța de insolvabilitate este datoare să îl audieze pe debitor.

(3) Creditorul nu este în drept să inițieze proces de insolvabilitate în cazul în care debitorul se află în proces de restructurare, cu excepția cazului în care creanța a apărut după intentarea procesului.

Articolul 19. Notificarea prealabilă

(1) Creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului.

(2) Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, pînă la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal, de către organele abilitate despre faptul că se află în întîrziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a unui alt document echivalent lui în condițiile prevăzute expres de Codul de executare.

(3) Creditorul care depune, în condițiile art.140, cerere de admitere a creanțelor după intentarea procesului de insolabilitate nu este obligat să probeze notificarea prealabilă.

Articolul 20. Conținutul cererii introductive a creditorului.
Documentele anexate

(1) În cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice:
a) denumirea/numele și prenumele creditorului și ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător;
b) valoarea creanțelor creditorului, mărimea dobânzilor și a penalităților aferente;
c) temeiul creanțelor și termenul executării lor;
d) mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului;
e) propunerea candidaturii la funcția de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului;
f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

(2) La cererea introductivă a creditorului se anexează:
a) documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolabilitate, alte documente care justifică cererea creditorului;

b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;
c) copia de pe hotărârea irevocabilă a instanței de judecată sau copia de pe hotărârea arbitrală irevocabilă, ori copia de pe hotărârea judecătorească irevocabilă privind recunoașterea hotărârii judecătorești sau a hotărârii arbitrale străine, ori decizia (hotărârea) organului abilitat prin legea executorie la acel moment.

Articolul 21. Admiterea cererii introductive spre examinare

(1) Instanța de insolabilitate este obligată să admită spre examinare cererea introductivă depusă de creditor cu respectarea prevederilor Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

(2) Despre admiterea spre examinare a cererii introductive, instanța de insolabilitate adoptă imediat o încheiere, dar în cel mult 3 zile de la data depunerii.

(3) Dacă, după admiterea cererii introductive spre examinare, se constată existența unei cereri introductive formulată de debitor și/sau a unei sau mai multor cereri formulate de creditorii împotriva aceluiași debitor nesoluționate încă, instanța de judecată va dispune din oficiu conexarea lor la instanța de insolabilitate care a pus prima pe rol cererea introductivă, cu examinarea acestora într-un singur dosar.

(4) Dacă prima cerere introductivă a fost admisă spre examinare într-un dosar, celelalte eventuale dosare aflate pe rol, referitor la același debitor, vor fi conexeate la dosarul în care a fost admisă prima cerere introductivă. În acest caz, măsurile de asigurare aplicate odată cu admiterea cererilor introductive în dosarele care se conexează se anulează de drept și nu produc efecte, în afară de măsurile de asigurare aplicate prin încheierea de admitere a primei cereri introductive.

(5) Prin încheierea consemnată la alin. (2), instanța de insolabilitate dispune punerea sub observație a debitorului prin desemnarea unui administrator provizoriu și aplică măsuri de asigurare a creanțelor creditorilor.

(6) Dacă în cererea introductivă debitorul declară că se află în stare de insolabilitate și își exprimă intenția de a lichida sau de a își restructura activitatea, instanța de judecată va adopta, în cel mult 10 zile lucrătoare, cu citarea debitorului, o hotărâre de intentare a procesului de insolabilitate fără drept de recurs, obligându-l, după caz, să prezinte un plan al procedurii de restructurare. În acest caz, prevederile art. 23–29 nu se aplică.

Articolul 22. Restituirea fără examinare a cererii introductive

(1) Instanța de insolvență restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art. 20.

(2) În cazul în care debitorul a depus cerere introductivă în temeiul art. 14, dar nu a anexat la ea documentele prevăzute la art. 17, instanța de insolvență admite spre examinare cererea solicitând prezentarea documentelor în ordinea dezbaterilor judiciare.

(3) Instanța de insolvență va restitui fără examinare cererea introductivă în toate cazurile dacă aceasta nu va avea anexat avizul Serviciului Fiscal de Stat aferent informării acestuia de către creditor (creditori) sau debitor despre intenția de a depune cererea introductivă. Avizul Serviciului Fiscal de Stat include sumele restanțelor debitorului față de bugetul public național la momentul sesizării, precum și înștiințarea instanței că, pe parcursul procesului, Serviciul Fiscal de Stat poate interveni cu sume suplimentare ce pot apărea de pe urma controlului fiscal.

[Art.22 al.(3) modificat prin LP178 din 21.07.17, MO301-315/18.08.17 art.537]

[Art.22 al.(3) introdus prin LP138 din 17.06.16, MO184-192/01.07.16 art.401; în vigoare 01.07.16]

Articolul 23. Perioada de observație

(1) În perioada de observație, debitorul poate să continue activitățile curente și să efectueze plăți către creditorii cunoscuți, care se încadrează în condițiile obișnuite de exercitare a activității curente, sub supravegherea administratorului provizoriu, dacă nu i s-a ridicat dreptul de administrare, ori sub conducerea administratorului provizoriu, dacă i s-a ridicat dreptul de administrare.

(2) Activități curente sînt tranzacțiile și operațiunile financiare propuse de către debitor pentru a fi efectuate în perioada de observație, în cursul normal al activității economice, cum ar fi:

- a) continuarea activităților contractate, conform obiectului de activitate;
- b) efectuarea operațiunilor de încasări și de plăți aferente acestora;
- c) asigurarea finanțării cheltuielilor curente.

(3) Actele, operațiunile și plățile care depășesc condițiile menționate la alin. (2) vor putea fi autorizate și/sau efectuate de administratorul provizoriu numai cu aprobarea prealabilă a instanței de insolvență, care se va expune în acest sens printr-o încheiere motivată emisă în cel mult 5 zile de la data primirii cererii de aprobare, care poate fi atacată cu recurs în condițiile prezentei legi.

(4) Niciun furnizor de servicii – electricitate, gaze naturale, apă, servicii telefonice sau altele asemenea – nu are dreptul, în perioada de observație, să schimbe, să refuze ori să întrerupă temporar un astfel de serviciu către debitor sau către patrimoniul debitorului în cazul în care acesta are calitatea de consumator captiv, potrivit legii.

(5) Dacă, la data admiterii spre examinare a cererii introductive, un act juridic nu a devenit opozabil terților, înscrierile, transcrierile, intabulările și orice alte formalități specifice, necesare acestui scop, efectuate după data deschiderii procedurii de observație sînt inopozabile față de creditori, cu excepția cazului în care cererea sau sesizarea, legal formulată, a fost primită de instanța, autoritatea sau instituția competentă cel mai tîrziu în ziua premergătoare încheierii de admitere a cererii introductive.

(6) Demersul administratorului provizoriu, precum și cererile creditorilor sau ale debitorului privind încălcarea drepturilor sale de către administratorul provizoriu în perioada de observare a debitorului, cu excepția celor a căror procedură de soluționare este reglementată aparte de prezenta lege, se vor examina în ședință publică cu citarea administratorului provizoriu sau, după caz, și cu citarea creditorului care a depus cererea, în termen de cel mult două săptămîni de la primirea demersului sau a cererii. Pe marginea

demersului sau a cererii, instanța de insolvență va emite o încheiere, care poate fi contestată cu recurs numai de părțile vizate în ea.

Articolul 24. Dispunerea măsurilor de asigurare

(1) După ce primește cererea introductivă spre examinare, instanța de insolvență aplică măsurile necesare pentru a preveni modificarea stării în care se aflau bunurile debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvență.

(2) Pe lângă măsurile de asigurare prevăzute de Codul de procedură civilă, instanța de insolvență aplică următoarele măsuri de asigurare:

a) numește un administrator provizoriu și obligă debitorul ca în perioada de observație deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate doar cu acordul prealabil al administratorului provizoriu;

b) la cererea motivată a creditorilor sau administratorului provizoriu ori din oficiu, dispune înlăturarea debitorului de la gestionarea patrimoniului;

c) pune sub sechestru bunurile debitorului și corespondența lui comercială;

d) suspendă urmărirea individuală ale creditorilor și executările silită asupra bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra debitorului;

e) pune sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale ori decide ca acestea să poată fi înstrăinate doar cu învoirea expresă a administratorului provizoriu.

(3) Dacă măsurile de asigurare prevăzute la alin. (2) sînt insuficiente, instanța de insolvență poate dispune aducerea silită a debitorului spre audiere. Dacă debitorul nu este persoană fizică, aceste măsuri sînt aplicate reprezentanților lui.

(4) Încălcarea de către debitor a dispozițiilor alin. (2) lit. e) are efectele prevăzute la art. 104.

(5) La cererea motivată a debitorului, instanța de insolvență poate să suspende, ca măsură de asigurare, curgerea dobînzilor, a majorărilor sau a penalităților de orice fel, sau a oricăror alte cheltuieli aferente creanțelor născute anterior perioadei de observație.

(6) Măsurile de asigurare acționează pînă la data intentării procesului de insolvență sau pînă la data respingerii cererii introductive, precum și odată cu încheierea unei tranzacții în modul stabilit de prezenta lege.

(7) Instanța de insolvență este în drept să ridice, la cerere, printr-o încheiere motivată, măsurile de asigurare aplicate, pînă la apariția circumstanțelor nominalizate la alin. (6), în modul stabilit de Codul de procedură civilă, cu excepția instituirii administrării provizorii în perioada de observație a debitorului.

Articolul 25. Statutul și competența administratorului provizoriu

(1) Dacă instanța de insolvență nu dispune altfel, în perioada de observație organele de conducere ale debitorului nu pot emite decizii și nu pot efectua operațiuni și plăți fără acordul administratorului provizoriu, iar persoanele cu drept de reprezentare a debitorului nu pot încheia acte juridice fără participarea administratorului provizoriu.

(2) Creditorii care au înaintat cerere introductivă ori administratorul provizoriu pot adresa oricînd instanței de insolvență o cerere pentru a i se ridica debitorului dreptul de administrare, avînd ca justificare pierderile continue din patrimoniul acestuia sau lipsa probabilității de realizare a unui plan rațional de activitate a întreprinderii și/sau eschivarea acestuia de la executarea atribuțiilor sale.

(3) În baza cererii și a condițiilor indicate la alin. (2), instanța de insolvență este în drept să dispună, printr-o încheiere care poate fi atacată cu recurs de către debitor, ridicarea totală sau parțială a dreptului debitorului de a administra întreprinderea odată cu desemnarea unui administrator provizoriu, indicînd și condițiile de exercitare a conducerii debitorului de

către acesta. Din momentul înlăturării debitorului de la administrarea întreprinderii, atribuțiile de administrare și de dispoziție sînt cedate administratorului provizoriu sub supravegherea instanței de insolabilitate.

(4) Instanța de insolabilitate examinează, în cel mult 10 zile lucrătoare, cererea prevăzută la alin. (2) într-o ședință la care sînt citați administratorul provizoriu, creditorii care au înaintat cererea introductivă și reprezentantul debitorului. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică judecarea cererii.

(5) Principalele atribuții și drepturi ale administratorului provizoriu în cadrul prezentei legi sînt:

a) întreprinderea de acțiuni pentru a se asigura păstrarea bunurilor debitorului și integritatea lor;

b) examinarea situației economice a debitorului și întocmirea unui raport de verificare a existenței temeiurilor de intentare a procesului de insolabilitate sau de respingere a cererii introductive;

c) supravegherea operațiunilor de gestionare a patrimoniului debitorului;

d) conducerea integrală, respectiv parțială, a activității debitorului în condițiile prezentei legi, cu respectarea precizărilor stabilite expres de instanța de insolabilitate, și în condițiile de efectuare a plăților curente din contul patrimoniului debitorului;

e) sesizarea de urgență a instanței de insolabilitate în cazul în care constată că nu există bunuri în patrimoniul debitorului ori că acestea sînt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile procesului de insolabilitate;

f) verificarea creanțelor și, după caz, formularea de contestații la ele, întocmirea tabelului preliminar al creanțelor;

g) încasarea creanțelor, urmărirea încasării creanțelor referitoare la bunurile din patrimoniul debitorului sau la sumele de bani transferate de către debitor înainte de admiterea cererii introductive spre examinare;

h) încheierea de tranzacții, stingerea datoriilor, încetarea fidejusiunii, renunțarea la garanțiile reale cu condiția confirmării de către instanța de insolabilitate;

i) primirea remunerației și recuperarea cheltuielilor, confirmate de instanța de insolabilitate, suportate de administratorul provizoriu în activitatea sa;

j) solicitarea și primirea gratuită de la participanții la proces, de la alte persoane, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, a informațiilor și explicațiilor necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale, precum și de la debitor a informațiilor cu privire la veniturile lui și la bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, inclusiv la bunurile ce se află în proprietate comună pe cote-părți;

k) accesul în spațiile de serviciu ale debitorului și studierea documentelor care se află acolo;

l) adresarea către instanța de insolabilitate a solicitării de a dispune participarea organelor de drept la executarea atribuțiilor sale;

m) sesizarea instanței de insolabilitate în legătură cu orice problemă care cere soluționare din partea ei.

(6) Cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabilește instanța de insolabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată și confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcție ale conducătorilor încadrați în unitățile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

(7) Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, administratorul provizoriu poate angaja specialiști.

Numirea și nivelul remunerației lor se supun aprobării instanței de insolvență, cu excepția cazurilor în care se stabilește că remunerația se va face din contul administratorului provizoriu sau al creditorului care a depus cerere introductivă.

(8) Atribuțiile administratorului provizoriu încetează în momentul desemnării administratorului insolvenței/lichidatorului de către instanța de insolvență sau al respingerii cererii introductive în lipsa temeiului de insolvență.

Articolul 26. Notificarea aplicării măsurilor de asigurare

(1) Prin încheierea de admitere a cererii introductive spre examinare, instanța de insolvență dispune administratorului provizoriu să notifice imediat despre aplicarea măsurilor de asigurare în toate registrele publice, inclusiv în registrul de stat al persoanelor juridice și în registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, în registrul bunurilor imobile și în alte registre în care se înscriu gajul, băncile, organele cadastrale teritoriale, autoritățile vamale, oficiile poștale, stațiile de cale ferată, depozitele portuare și vamale, alte locuri de înmagazinare din circumscripția în care debitorul își are sediul ori filiale sau reprezentanțe, pentru a sista orice operațiune cu bunurile acestuia, cerându-le lor să îi predea corespondența debitorului și orice alte comunicări sosite pe adresa lui.

(2) În cel mult 10 zile lucrătoare de după desemnare, administratorul provizoriu trimite notificări tuturor creditorilor din evidența contabilă, prezentată de debitor în conformitate cu art. 27 alin. (3), pentru înaintarea creanțelor certe și exigibile asupra patrimoniului debitorului și prezentarea unei referințe asupra cererii introductive.

Articolul 27. Executarea măsurilor de asigurare

(1) După desemnare, administratorul provizoriu întocmește și prezintă instanței de insolvență, în termenul stabilit de aceasta, care nu va putea depăși 45 de zile lucrătoare de la desemnarea sa, un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare, prin care să propună fie intentarea procedurii de insolvență, fie intentarea procedurii simplificate a falimentului, ori prin care să constate solvențabilitatea debitorului și încetarea procesului. În funcție de circumstanțele cauzei pe motive temeinice, instanța poate prelungi termenul prevăzut cu cel mult 15 zile lucrătoare.

(2) Instanța de insolvență va supune propunerea prevăzută la alin. (1) dezbaterii într-o ședință publică. În cadrul ședinței de judecată, după ascultarea participanților la proces, instanța va adopta o hotărâre prin care aprobă sau respinge, după caz, concluziile raportului supus dezbaterii, cu dispunerea, prin aceeași hotărâre, a intentării procesului de insolvență sau a intentării procedurii simplificate a falimentului debitorului, sau va respinge cererea introductivă.

(3) Debitorul are obligația de a transmite administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informațiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea și la patrimoniul său, precum și documentele activității economice și documentele de evidență contabilă, care vor fi reținute de administratorul provizoriu spre documentare.

[Art.27 al.(3) modificat prin LP160 din 07.07.16, MO306-313/16.09.16 art.647]

(4) În cazul în care informațiile și documentele prevăzute la alin. (3) nu sînt prezentate de către membrii organelor de conducere ale debitorului, aceștia vor fi trași la răspundere patrimonială subsidiară și/sau penală, sau contravențională, în modul stabilit de lege, iar administratorul provizoriu desemnat va reconstitui, în măsura posibilităților, informațiile și/sau documentele, cheltuielile urmînd a fi încasate din contul persoanelor culpabile.

[Art.27 al.(4) modificat prin LP160 din 07.07.16, MO306-313/16.09.16 art.647]

[Art.27 al.(5) abrogat prin LP160 din 07.07.16, MO306-313/16.09.16 art.647]

(6) În cazul înlăturării debitorului de la administrarea întreprinderii, administratorul

provizoriu este obligat să vîndă bunurile perisabile sau bunurile supuse deprecierei iminente și să depună la bancă în contul debitorului sumele realizate din aceste vînzări, informînd instanța de insolabilitate și debitorul.

(7) În perioada de observație a debitorului nu se afectează dreptul niciunui creditor de a invoca compensarea creanței sale cu cea a debitorului asupra sa dacă, la data admiterii cererii introductive spre examinare, condițiile prevăzute de lege în materie de compensare legală sînt îndeplinite.

Articolul 28. Referința la cererea introductivă

(1) În decursul a 2 zile lucrătoare de la adoptarea încheierii de admitere spre examinare a cererii introductive înaintate de creditor, instanța de insolabilitate va expedia debitorului cererea în copie.

(2) În cel mult 10 zile calendaristice de la primirea copiei de pe cererea introductivă, debitorul prezintă instanței de insolabilitate o referință la cererea introductivă, prin care contestă sau recunoaște existența stării de insolabilitate. Dacă obiectează față de starea de insolabilitate și dacă obiecțiile sînt recunoscute ulterior de instanța de insolabilitate ca fiind nejustificate, debitorul nu mai are dreptul să solicite procedură de restructurare.

(3) Dacă, în urma examinării referinței, constată că debitorul nu este în stare de insolabilitate, instanța de insolabilitate respinge cererea introductivă, care va fi considerată ca lipsită de orice efect chiar de la înregistrare.

(4) Dacă debitorul nu contestă prin referință, în termenul prevăzut la alin. (2), că este în stare de insolabilitate și își exprimă intenția de a își restructura activitatea, instanța de insolabilitate adoptă o hotărîre de intentare a procedurii de insolabilitate, obligîndu-l să prezinte un plan al procedurii de restructurare.

(5) La referința față de cererea introductivă, debitorul anexează actele indicate la art. 17.

(6) În cel mult 30 de zile calendaristice de la notificarea efectuată conform art. 26, creditorii prezintă o referință la cererea introductivă, prin care se opun intentării procesului de insolabilitate ori se alătură cererii creditorului inițial prin înaintarea creanțelor asupra patrimoniului debitorului. Rea-credința persoanei care a înaintat cererea introductivă trebuie dovedită de creditorul care se opune intentării procesului de insolabilitate.

(7) Referința debitorului și/sau obiecțiile creditorilor care se opun intentării procesului de insolabilitate vor fi soluționate de instanța de insolabilitate odată cu examinarea raportului administratorului provizoriu într-o ședință publică, prin hotărîre de intentare a procesului de insolabilitate sau de deschidere a procedurii simplificate a falimentului, sau de respingere a cererii introductive. O astfel de hotărîre, în afară de aprobarea sau de respingerea concluziilor raportului administratorului provizoriu, va prevedea în special mărimea revendicărilor asupra cărora obiecțiile debitorului și/sau ale creditorilor au fost respinse ori considerate ca fiind întemeiate și va confirma mărimea creanțelor creditorilor față de patrimoniul debitorului.

(8) Lipsa de referință la cererea introductivă nu împiedică examinarea ei.

Articolul 29. Tabelul preliminar al creanțelor

(1) Creanțele față de patrimoniul debitorului vor fi înregistrate de administratorul provizoriu într-un tabel preliminar al creanțelor în funcție de datele evidenței contabile a debitorului și în baza cererilor de admitere a creanțelor înaintate instanței de către creditorii ale căror creanțe sînt anterioare datei de admitere a cererii introductive spre examinare.

(2) Termenul-limită de depunere de către creditorii în instanța de insolabilitate a referinței asupra cererii introductive și a cererii de admitere a creanțelor asupra patrimoniului debitorului va fi de maximum 30 de zile calendaristice de la data notificării. Termenul de verificare și de consemnare a creanțelor în tabelul preliminar al creanțelor este de 15 zile lucrătoare.

(3) Creanțele vor fi supuse verificării de către administratorul provizoriu, conform unei proceduri prevăzute în capitolul V secțiunea 1. Creanțele confirmate pe deplin sau parțial de administratorul provizoriu în urma verificării, trecute în tabelul preliminar, vor fi prezumate a fi valabile și corecte.

(4) Ca rezultat al verificării, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra în instanța de insolvență, odată cu raportul ori separat, și tabelul preliminar al creanțelor cuprinzând toate creanțele asupra patrimoniului debitorului, precizând că sînt: chirografare, garantate, sub condiție, scadente sau nescadente și arătînd pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

(5) Creanțele introduse de administratorul provizoriu în tabelul preliminar se atribuie masei credale cu titlu provizoriu fără drept de vot.

(6) Titularul de creanțe trecute în tabelul preliminar cu titlu provizoriu este decăzut, în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi:

a) de a vota la adunarea creditorilor;

b) de a participa la distribuiri de sume în cadrul restructurării și/sau al lichidării debitorului;

c) de a-și realiza creanțele împotriva debitorului sau a membrilor ori asociaților acestuia.

(7) Perioada provizorie a creanțelor durează pînă la data confirmării lor în ședința de validare a creanțelor în cadrul procesului de insolvență sau al procedurii simplificate a falimentului, cu înregistrarea acestora în tabelul definitiv al creanțelor.

(8) Creanțele incluse în tabelul preliminar nu se contestă. Ele pot fi contestate după intentarea procesului de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului doar dacă au fost incluse în tabelul definitiv.

(9) În partea nereglementată de prezentul articol se vor utiliza prevederile capitolului V secțiunea 1.

Articolul 30. Acțiunile preliminare intentării procesului de insolvență. Hotărîrea instanței de insolvență

(1) Măsurile de pregătire preliminară a examinării cauzei privind insolvențabilitatea debitorului le ia instanța de insolvență în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

(2) Pentru urgentarea actelor procesuale, instanța de insolvență poate solicita audierea persoanelor identificate ca făcînd parte din administrația societății, le poate solicita asistența și concursul la efectuarea actelor de procedură, poate efectua orice alt act procesual necesar soluționării cauzei.

(3) Termenul de examinare a cauzei de intentare a procesului de insolvență este de cel mult 60 de zile lucrătoare de la data admiterii cererii introductive spre examinare. În funcție de circumstanțele cauzei și de motivele temeinice, instanța de insolvență poate decide majorarea termenului de examinare a cauzei cu 15 zile lucrătoare.

(4) După judecarea cererii introductive, instanța de insolvență adoptă una din următoarele hotărîri:

a) se constată insolvențabilitatea debitorului și i se intentează proces de insolvență;

b) se constată insolvențabilitatea debitorului și i se intentează procedură simplificată a falimentului;

c) se intentează procedură accelerată de restructurare a debitorului;

d) se respinge cererea introductivă și se refuză intentarea unui proces de insolvență față de debitor.

(5) Instanța de insolvență poate dispune totodată, prin încheiere, încetarea procesului judiciar în cazul încheierii unei tranzacții sau al retragerii cererii introductive, precum și în

alte condiții stabilite de lege.

Articolul 31. Retragerea cererii introductive

(1) Cererea introductivă poate fi retrasă de către deponent pînă la adoptarea unei hotărîri de intentare a procesului de insolabilitate sau de respingere a cererii introductive.

(2) Renunțarea la cererea introductivă nu privează persoanele care s-au alăturat acestei cereri de dreptul de a solicita examinarea pricinii în fond. În cazul în care debitorul sau creditorul renunță la cererea introductivă, instanța de insolabilitate dispune încetarea procesului doar dacă renunțarea nu contravine legii și nu încalcă drepturile și interesele legitime ale altor persoane.

Articolul 32. Repartizarea cheltuielilor judiciare aferente perioadei de observare a debitorului

(1) Cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, privind remunerarea administratorului provizoriu, privind notificarea, privind convocarea ședințelor și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului. Prin tranzacție se poate stabili o altă ordine de repartizare a cheltuielilor judiciare.

(2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolabilitate, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

(3) În cazul în care instanța de insolabilitate respinge cererea introductivă în legătură cu lipsa temeiurilor de insolabilitate a debitorului, cheltuielile prevăzute la alin. (1) se trec în mod solidar pe seama creditorilor care au adresat cererea introductivă și a creditorilor care au susținut-o prin referință depusă în cadrul procesului.

(4) Modalitatea de repartizare a cheltuielilor judiciare și a cheltuielilor de remunerare a administratorului provizoriu o stabilește instanța de insolabilitate într-o hotărîre sau încheiere emisă în urma examinării cauzei.

Articolul 33. Prejudicierea reputației comerciale

Persoana care depune în mod intenționat, fără existența unui temei de insolabilitate, cerere de intentare a procesului de insolabilitate contra debitorului pentru a îi prejudicia reputația comercială este obligată la plata despăgubirilor conform legii.

S e c ți u n e a a 3-a

Procedura de insolabilitate

Articolul 34. Hotărîrea de intentare a procedurii de insolabilitate

(1) Instanța de insolabilitate hotărăște, în baza aprecierii temeiului de insolabilitate și a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procedurii de insolabilitate sau asupra respingerii cererii introductive.

(2) Hotărîrea de intentare a procedurii de insolabilitate devine executorie în momentul pronunțării. Dispozitivul hotărîrii se înmînează administratorului desemnat imediat.

(3) Prin hotărîrea de intentare a procedurii de insolabilitate, instanța de insolabilitate dă apreciere concluziilor din raportul administratorului provizoriu, prevede mărimea revendicărilor asupra cărora obiecțiile debitorului și/sau ale creditorilor au fost respinse ori considerate ca fiind întemeiate, desemnează administratorul insolabilității și instituie, după caz, comitetul creditorilor.

(4) În hotărîrea de intentare a procedurii de insolabilitate se indică:

a) denumirea/numele și prenumele, sediul/adresa, codul fiscal, domeniul de activitate al debitorului;

- b) numele, prenumele, adresa administratorului insolvenței;
- c) locul, data și ora ședinței de validare a mărimii creanțelor (ședința de validare) și, după caz, locul, data și ora adunării creditorilor de audiere a raportului administratorului insolvenței (adunarea de raportare);
- d) ora exactă a intentării procesului de insolvență.

[Art.34 al.(4), lit.d) modificată prin LP185 din 22.07.16, MO306-313/16.09.16 art.655; în vigoare 16.03.17]

(5) Dispozitivul hotărârii trebuie să conțină notificarea intentării procedurii de insolvență care va cuprinde:

- a) termenul-limită de înregistrare a cererii de admitere a creanțelor, în vederea întocmirii tabelului definitiv, care va fi de pînă la 45 de zile calendaristice de la data intentării procedurii, precum și un apel special adresat creditorilor garanțați de a preciza neîntîrziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință;
- b) termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului lor definitiv, care nu va depăși 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la lit. a);
- c) data ședinței de validare a creanțelor, care nu va depăși 30 de zile calendaristice de la expirarea termenului prevăzut la lit. b).

(6) Prin hotărîrea de intentare a procedurii de insolvență, instanța de insolvență va institui un comitet al creditorilor în modul prevăzut la art. 60 și va împuternici administratorul insolvenței să preia în posesiune și administrare, inclusiv prin executare silită, bunurile ce aparțin masei debitoare.

Articolul 35. Publicitatea hotărîrii și notificarea creditorilor

(1) Dispozitivul hotărîrii de intentare a procedurii de insolvență se remite spre publicare de către administrator în termen de 2 zile lucrătoare din data adoptării, conform art. 7.

(2) Instanța de insolvență expediază, imediat după adoptare, hotărîrea de intentare a procedurii de insolvență debitorului, organului înregistrării de stat care ține Registrul de stat al persoanelor juridice și Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, Serviciului Fiscal de Stat, băncilor în care debitorul are conturi și, după caz, registrelor în care se înregistrează gajul, organului cadastral teritorial, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, registrelor de stat ale transporturilor, ministerului de ramură, altor instituții și autorități relevante în fiecare caz concret și afișează hotărîrea de intentare a procedurii de insolvență în incinta sa.

[Art.35 al.(2) modificat prin LP178 din 21.07.17, MO301-315/18.08.17 art.537]

[Art.35 al.(2) în redacția LP185 din 22.07.16, MO306-313/16.09.16 art.655; în vigoare 16.03.17]

(3) Hotărîrea de intentare a procedurii de insolvență servește drept temei pentru introducerea mențiunilor în registrele respective. Instituțiile și organele menționate la alin. (2) înscriu consemnările corespunzătoare la rubrica debitorului sau a bunurilor debitorului, cu indicarea datei intentării procedurii de insolvență, și din momentul în care au fost informate în condițiile alin. (2) privind intentarea procedurii de insolvență sistează orice altă înregistrare legată de statutul juridic al debitorului sau al bunurilor lui. Din acest moment, orice înscriere privind înregistrarea sau modificarea statutului juridic al debitorului sau al bunurilor lui se va efectua doar la cererea administratorului insolvenței.

[Art.35 al.(3) modificat prin LP185 din 22.07.16, MO306-313/16.09.16 art.655; în vigoare 16.03.17]

(4) Odată cu hotărîrea de intentare a procedurii de insolvență, administratorul insolvenței expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să

înaintez creanțele față de debitorul insolubil.

Articolul 36. Continuarea procesului în cazul decesului debitorului

(1) Dacă debitorul persoană fizică decedează după ce s-a depus cererea introductivă sau după intentarea procesului de insolabilitate, procesul va continua conform dispozițiilor aplicabile procesului de insolabilitate a masei succesoriale.

(2) În cazul existenței mai multor moștenitori, aceștia au drepturi egale în cadrul procesului de insolabilitate.

[Art.36 în redacția LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784, în vigoare 14.01.19]

Articolul 37. Recursul împotriva hotărârii de intentare a procedurii de insolabilitate sau de respingere a cererii introductive

(1) Hotărârea de intentare a procedurii de insolabilitate poate fi atacată cu recurs de către debitor.

(2) Hotărârea de respingere a cererii introductive poate fi atacată cu recurs de către participanții la proces.

(3) Hotărârea cu privire la respingerea cererii introductive nu afectează consecințele acțiunilor legale întreprinse de administratorul provizoriu sau ale acțiunilor legale întreprinse față de acesta.

(4) Respingerea cererii introductive nu împiedică depunerea ulterioară a unei noi cereri introductive în cazul întrunirii condițiilor prevăzute la art. 18.

Articolul 38. Efectele respingerii cererii introductive sau ale admiterii recursului

(1) Din data respingerii cererii introductive ca fiind neîntemeiată sau admiterii recursului și casării integrale a hotărârii de intentare a procesului de insolabilitate cu respingerea cererii introductive, actele de asigurare sau de executare efectuate în temeiul unei astfel de hotărâri sau încheieri pierd puterea legală dacă instanța de recurs nu dispune altfel. Instanța de fond notifică imediat despre hotărâre sau încheiere instituțiile și organele indicate la art. 35 alin. (2).

[Art.38 al.(1) modificat prin LP185 din 22.07.16, MO306-313/16.09.16 art.655; în vigoare 16.03.17]

(2) În cazul în care instanța de recurs admite recursul și modifică hotărârea primei instanțe de intentare a procesului de insolabilitate sau o casează parțial, sau pronunță o nouă hotărâre fără a restitui pricina spre judecare și fără a respinge cererea introductivă, măsurile de asigurare și actele de executare efectuate se mențin în vigoare în măsura în care instanța de recurs nu prevede altfel. În acest caz, procedura de insolabilitate va fi continuată în același complet de judecată și între aceiași participanți, cu excepțiile, modificările și corectările prevăzute de instanța de recurs. Aceleași prevederi se aplică și în cazul casării de către instanța de recurs a hotărârii de respingere a cererii introductive.

(3) În cazul în care instanța de recurs admite recursul și casează integral sau parțial hotărârea, restituind pricina spre judecare în primă instanță, actele de asigurare și de executare aplicate în cadrul procedurii se mențin în vigoare în măsura în care instanța de recurs nu prevede altfel. În acest caz, pricina va fi examinată de un alt complet de judecată.

Secțiunea a 4-a

Masa debitoare. Creanțele și clasele creditorilor

Articolul 39. Componenta masei debitoare

(1) Masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, precum și cele pe care acesta le dobândește și le recuperează pe parcursul procesului.

(2) Proprietatea deținută de debitor în comun cu terții este raportată cu titlu provizoriu la masa debitoare, indiferent de acordurile încheiate între ei. În caz de litigiu între coproprietarii bunului inclus în masa debitoare, partajarea se face într-un proces separat de către instanța de insolvență pe al cărei rol se află cauza. Debitorul răspunde pentru obligații doar cu partea sa din proprietatea comună.

(3) Bunurile aflate în proprietatea comună în devălmășie a soților se includ în masa debitoare. Debitorul răspunde pentru obligații doar cu partea sa din proprietatea comună în devălmășie, urmînd ca instanța de insolvență să separe cota corespunzătoare din proprietatea comună în conformitate cu dispozițiile Codului civil.

Articolul 40. Bunurile care nu se includ în masa debitoare

(1) Nu se includ în masa debitoare bunurile scoase din circuitul civil, bunurile care, în conformitate cu Codul de procedură civilă, nu sînt pasibile de executare silită și drepturile patrimoniale inalienabile ale debitorului.

(2) Dacă în masa debitoare există bunuri excluse din circuitul civil, administratorul insolvenței notifică proprietarul lor. Acesta este obligat să ridice bunurile în termen de 30 de zile calendaristice din momentul notificării. În cazul încălcării acestui termen, proprietarul trebuie să restituie cheltuielile de întreținere a bunurilor excluse din circuitul civil.

(3) Fondul social de locuințe, instituțiile preșcolare și obiectivele de infrastructură comunală vor fi valorificate/lichidate în conformitate cu prezenta lege. În cazul în care bunurile nominalizate nu vor putea fi valorificate/lichidate, vor fi transmise autorităților administrației publice locale în modul prevăzut la alin. (2). Obligațiile de întreținere și de menținere în funcțiune a acestor obiective conform destinației lor trec la autoritățile administrației publice locale la expirarea a 30 de zile de la notificarea lor despre acest fapt. Obiectivele sînt transmise necondiționat în starea în care se află la data transmiterii lor. Finanțarea întreținerii acestor obiective se efectuează de la bugetele respective.

(4) În cazul valorificării și/sau al lichidării fondului social de locuințe, instituțiilor preșcolare și obiectivelor de infrastructură comunală, autoritățile administrației publice locale au dreptul de preemțiune.

(5) Un dintre condițiile obligatorii ale valorificării și/sau lichidării fondului social de locuințe, a instituțiilor preșcolare și a obiectivelor de infrastructură comunală este păstrarea destinației lor. În caz de nerespectare a destinației lor, autoritatea administrației publice locale poate solicita instanței de judecată anularea dreptului de proprietate al cumpărătorului sau al dobînditorului și remiterea acestui drept către autoritatea administrației publice locale. În acest caz, mijloacele bănești achitate de cumpărător sau valoarea creanței stinse dobînditorului vor fi restituite acestora de la bugetul autorității administrației publice locale care a solicitat anularea.

Articolul 41. Destinația masei debitoare

Masa debitoare servește la executarea creanțelor patrimoniale ale creditorilor.

Articolul 42. Creditorii chirografari

(1) Creditor chirografar este creditorul negarantat care, la momentul intentării procesului de insolvență, are o creanță patrimonială față de debitor.

(2) Creanța patrimonială a creditorului chirografar se consideră născută pînă la momentul intentării procesului de insolvență în cazul în care raporturile pe care se bazează au apărut pînă la acest moment.

Articolul 43. Modul de executare a creanțelor chirografare și a cheltuielilor masei debitoare

(1) Din masa debitoare se acoperă în primul rînd cheltuielile procesului de insolvență și obligațiile masei debitoare.

(2) Creanțele chirografare se împart în ranguri și se plătesc în următoarea consecutivitate:

1) creanțele din dăunarea sănătății sau din cauzarea morții. Capitalizarea acestor creanțe se face conform Legii nr. 123-XIV din 30 iulie 1998 cu privire la capitalizarea plăților periodice;

2) creanțele salariale față de angajați, cu excepția persoanelor indicate la art. 247, și remunerația datorată conform drepturilor de autor;

3) creanțele pentru creditele acordate de Ministerul Finanțelor (suma principală, dobânda, comisionul de angajament, fondul de risc), creditele interne și externe acordate cu garanție de stat, impozitele și alte obligații de plată la bugetul public național;

4) creanțele de restituire (achitare) a datoriilor față de rezervele materiale ale statului;

5) alte creanțe chirografare care nu sînt de rang inferior;

6) creanțele chirografare de rang inferior care au următoarele clase:

a) dobînda la creanțele creditorilor chirografari calculată după intentarea procesului;

b) amenzile, penalitățile și alte sancțiuni financiare (pecuniare), precum și cele cauzate de neexecutarea obligațiilor sau din executarea lor necorespunzătoare;

c) creanțele din prestațiile gratuite ale debitorului;

d) creanțele legate de rambursarea creditelor de capitalizare și/sau împrumuturile unui asociat, acționar sau membru al debitorului ori ale persoanelor afiliate sau interdependente și alte asemenea creanțe;

e) creanțele salariale ale persoanelor indicate la art. 247.

(3) Creanțele chirografare se execută conform rangului acestora. Creanțele următorului rang se execută numai după executarea în totalitate a creanțelor rangului precedent. În caz de insuficiență a masei debitoare, distribuirea bunurilor în cadrul aceluiași rang se efectuează proporțional.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică în modul corespunzător și la clasele de creditori de rang inferior.

(5) Pentru asigurarea cheltuielilor viitoare ale procesului de insolabilitate și pentru asigurarea obligațiilor masei debitoare se va constitui o rezervă a acestei mase, care nu va fi distribuită între creditori pînă la distribuirea finală. În caz de necesitate, rezerva destinată să acopere cheltuielile viitoare ale masei debitoare va fi majorată sau redusă la decizia comitetului creditorilor sau adunării creditorilor.

Articolul 44. Efectul cesiunii creanței

În cazul cesiunii creanței, natura și rangul creanței nu se modifică.

Articolul 45. Creanțele neajunse la scadență, creanțele condiționate și creanțele privind prestațiile periodice

(1) Creanțele neajunse la scadență se consideră scadente din momentul intentării procesului de insolabilitate.

(2) Dacă nu sînt producătoare de dobîndă, la creanțele specificate la alin. (1) se calculează dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei. Astfel, ele se vor reduce la suma ce corespunde valorii creanței minus dobînda legală de la data intentării procesului de insolabilitate și pînă la scadența creanței.

(3) În procesul de insolabilitate, creanțele sub condiție rezolutorie se consideră drept creanțe necondiționate chiar dacă condiția nu a survenit.

(4) La calcularea creanțelor aferente prestațiilor periodice a căror sumă și a căror perioadă sînt determinate se ia în considerare suma care rezultă din mărimea prestațiilor neefectuate minus dobînda legală calculată din data intentării procesului de insolabilitate și pînă la data ultimei prestații.

Articolul 46. Răspunderea debitorilor solidari

(1) Creditorul căruia, pentru aceeași prestație, îi sînt datori debitori solidari poate cere oricărui dintre ei achitarea întregii sume pe care acesta o datorează la momentul intentării procesului de insolabilitate.

(2) Debitorii solidari și fidejursorul pot înainta creanțele pe care aceștia ar putea să le aibă din executarea creanțelor creditorului pe viitor față de debitorul aflat în proces de insolabilitate numai dacă creditorul nu a înaintat creanțele sale în procesul de insolabilitate.

Articolul 47. Recalcularea creanțelor

Creanțele patrimoniale care nu au fost calculate în valoare monetară sau a căror valoare este supusă modificării urmează să fie calculate la valoarea determinată la momentul intentării procesului de insolabilitate.

Articolul 48. Separarea și partajarea patrimoniului

(1) Persoana care, în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare nu este creditor chirografar. În acest caz, persoana înaintea administratorului insolabilității/lichidatorului o cerere de separare a bunului din masa debitoare sau de partajare a patrimoniului din proprietatea comună deținută împreună cu debitorul.

(2) Persoana este obligată să indice în cererea indicată la alin. (1) titlul în a cărui bază cere separarea sau partajarea masei debitoare, bunurile care urmează a fi separate sau partajate, evaluarea lor, locul unde se află, persoana care le deține sau le administrează.

(3) În caz de refuz al administratorului insolabilității/lichidatorului, instanța de insolabilitate, la cererea persoanei interesate, va stabili bunurile supuse separării sau partajării, calitatea de proprietar sau de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia și creanțele, născute din starea de proprietate comună, pe care coproprietarii le au unii față de alții. Dacă se partajează o masă succesorală, instanța va stabili obligațiile masei succesoriale, datoriile și creanțele comoștenitorilor față de defunct, sarcinile masei succesoriale.

[Art.48 al.(3) modificat prin LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784, în vigoare 14.01.19]

(4) Instanța de insolabilitate va face separarea sau partajarea în natură a masei debitoare prin formarea unor loturi de atribuire. Dispozițiile Codului civil privind partajul bunului comun sau, după caz, al masei succesoriale se aplică în modul corespunzător.

[Art.48 al.(4) în redacția LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784, în vigoare 14.01.19]

[Art.48 al.(5) abrogat prin LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784, în vigoare 14.01.19]

(6) În cazul în care separarea sau partajarea în natură a unui bun nu este posibilă ori ar cauza o scădere importantă a valorii lui, ori i-ar modifica în mod păgubitor destinația economică, instanța de insolabilitate poate, prin încheiere, să raporteze cu titlu provizoriu întregul bun la masa debitoare, stabilind termenul în care administratorul insolabilității/lichidatorul este obligat să achite sumele ce reprezintă contravaloarea bunului sau valoarea unei cote-părți din el convenite solicitantului separării sau partajării.

(7) Dacă administratorul insolabilității/lichidatorul achită în termen sumele convenite solicitantului separării sau partajării bunului din masa debitoare, instanța de insolabilitate va atribui, prin hotărîre asupra fondului, în proprietatea debitorului întregul bun incluzîndu-l în masa debitoare.

(8) În cazul în care solicitantului separării sau partajării masei debitoare nu i s-au achitat în termen sumele convenite, instanța de insolabilitate va dispune prin încheiere vînzarea întregului bun în modul prevăzut de prezenta lege.

(9) Sumele achitate de administratorul insolabilității/lichidator sau de persoana care

solicită separarea bunului, sau de unul dintre coproprietari pentru ceilalți, precum și sumele rezultate din vânzarea bunului vor fi împărțite de către instanța de insolvență potrivit dreptului real sau dreptului personal al fiecărui proprietar sau coproprietar.

Articolul 49. Compensarea în cazul separării

(1) Dacă bunul pasibil de separare a fost înstrăinat de către debitor pînă la intentarea procesului de insolvență sau de către administratorul insolvenței/ lichidator după intentarea acestui proces, persoana cu drept de separare este îndreptățită la cesiunea contraprestației dacă ultima nu a fost efectuată.

(2) Persoana cu drept de separare poate pretinde contraprestație dacă aceasta poate fi distinsă în masa debitoare.

Articolul 50. Creditorii garanți

(1) Creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sînt îndreptății la satisfacerea prioritara a capitalului împrumutat, a dobînzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat.

(2) Prevederea alin. (1) se aplică și:

- a) creditorului care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său;
- b) creditorului care are un drept de retenție;
- c) creanțelor cumpărătorului, născute din contracte de vânzare-cumpărare a bunului imobil în construcție.

[Art.50 al.(2), lit.c) în redacția LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784, în vigoare 14.01.19]

Articolul 51. Pierderea statutului de creditor garantat

În cazul în care renunță la dreptul lor de executare prioritara a creanței sau în cazul în care creanța garantată nu este executată integral din valoarea bunului gajat, creditorii indicați la art. 50 devin creditori chirografari pentru creanța care nu mai este prioritara sau pentru partea creanței neacoperită în mod prioritara.

Articolul 52. Cheltuielile procesului de insolvență, alte obligații ale masei debitoare

(1) Cheltuielile procesului de insolvență includ:
a) cheltuielile de judecată;
b) remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvenței/lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

(2) Alte obligații ale masei debitoare sînt:

- a) obligațiile ce rezultă din acțiunile de administrare, de valorificare și de distribuție a masei debitoare ale administratorului insolvenței/lichidatorului, inclusiv impozitele, taxele, alte obligații de plată care nu țin de cheltuielile procesului;
- b) obligațiile din contractele bilaterale în măsura în care executarea lor trebuie făcută în interesul masei debitoare sau a căror executare urmează să fie efectuată după intentarea procesului de insolvență;
- c) obligațiile din îmbogățirea fără temei a masei debitoare.

(3) Obligațiile rezultate din acțiunile și din actele administratorului provizoriu cărui i s-a transmis dreptul de dispoziție asupra bunurilor debitorului sînt considerate obligații ale masei debitoare după intentarea procesului de insolvență. Aceeași regulă se aplică și în cazul contractelor cu executare consecutivă, în măsura în care administratorul provizoriu cere contraprestația în interesul bunurilor administrate.

(4) Dacă administratorul insolvenței/lichidatorul continuă contractul debitorului încheiat pînă la intentarea procesului de insolvență, pentru partea prestației executată pînă la intentarea procesului de insolvență creditorul are dreptul la o creanță chirografară.

Aceeași regulă se aplică și în cazul în care creditorul, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, a executat după intentarea procesului de insolvență o obligație față de debitor ce trebuia executată până la intentare.

Articolul 53. Reprezentarea drepturilor creditorilor

(1) În cadrul derulării procedurilor de insolvență, interesele tuturor creditorilor sînt reprezentate de adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, instituite în baza prezentei legi. Din momentul admiterii cererii introductive spre examinare, creditorii nu mai pot solicita debitorului executarea creanțelor în mod individual.

(2) Toate acțiunile împotriva debitorului sînt exercitate în numele creditorilor de către adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, cu excepția cazurilor în care prezenta lege prevede în mod expres exercitarea dreptului de către creditor în mod individual.

(3) Îndreptățit să participe la procedurile de insolvență este acel creditor care a formulat și căruia i s-a validat, total sau parțial, o cerere de înaintare a creanței prin includere în tabelul definitiv al creanțelor și care are dreptul de a participa și de a vota la adunarea creditorilor, inclusiv asupra unui plan de restructurare, de a fi desemnat în calitate de membru al comitetului creditorilor, de a participa la distribuțiile de fonduri rezultate din restructurarea debitorului sau din lichidarea masei debitoare, de a fi informat sau notificat cu privire la desfășurarea procedurilor și de a participa la orice altă procedură reglementată de prezenta lege.

Secțiunea a 5-a

Organele creditorilor

§ 1. Adunarea creditorilor

Articolul 54. Atribuțiile adunării creditorilor

(1) Adunarea creditorilor are următoarele atribuții exclusive:

a) stabilește componența numerică și atribuțiile comitetului creditorilor, alege membrii acestui comitet și hotărăște încetarea anticipată a împuternicirilor acestora, stabilește periodicitatea plății soldei, a retribuițiilor stimulative și modul de compensare a cheltuielilor de exercitare a funcției de membru al comitetului creditorilor, decide asupra tragerii la răspundere a membrilor lui;

b) decide asupra sistării activității debitorului și lichidării lui, aprobă planul de restructurare a acestuia;

c) prezintă instanței de insolvență propuneri referitor la instituirea de restricții în activitatea debitorului și în gestionarea de către acesta a patrimoniului său;

d) supraveghează activitatea administratorului insolvenței și/sau a lichidatorului, examinînd rapoartele lor, solicită instanței de insolvență destituirea și înlocuirea lor în cazurile stabilite de prezenta lege;

e) poate cere oricînd administratorului insolvenței/lichidatorului explicații, informații sau rapoarte despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă nu există un comitet al creditorilor, adunarea poate verifica soldul și rulajul banilor în conturile de acumulare sau poate numi o persoană pentru o astfel de verificare;

f) decide asupra încheierii tranzacțiilor de proporții prevăzute la art. 69, asupra termenelor și a formei de vânzare a bunurilor debitorului, precum și a prețului inițial de vânzare a acestor bunuri în cadrul tranzacțiilor de proporții;

g) verifică legalitatea și oportunitatea hotărîrilor comitetului creditorilor adoptate în perioada de raportare și, după caz, ia decizii cu privire la anularea sau la suspendarea acestora. Examinează darea de seamă a comitetului pe marginea controalelor și a reviziilor care au fost inițiate de adunarea creditorilor;

h) aprobă distribuirea intermediară și finală a masei debitoare;

i) decide asupra modului, formei și termenelor de convocare și de desfășurare a adunării creditorilor;

j) rezolvă alte probleme privind desfășurarea procedurilor de insolvență, stabilite expres de prezenta lege.

(2) Atribuțiile exclusive ale adunării creditorilor nu pot fi transmise unor alte organe sau persoane.

(3) Adunarea creditorilor nu este în drept să examineze și să rezolve probleme care, conform legii, sînt atribuite administratorului insolvenței și/sau lichidatorului, sau debitorului, cu excepția cazurilor în care au fost incluse în ordinea de zi a adunării creditorilor la inițiativa acestor organe sau persoane.

(4) În cazul în care comitetul creditorilor, debitorul, administratorul insolvenței și/sau lichidatorul nu pot soluționa o problemă ce ține de atribuțiile lor sau în cazul apariției unor litigii legate de soluționarea unei probleme din competența acestora, persoana interesată este în drept să inițieze delegarea problemelor spre examinare și soluționare adunării creditorilor.

Articolul 55. Convocarea adunării creditorilor

(1) Adunarea creditorilor se convoacă de către administratorul insolvenței sau, după caz, de către lichidator. Secretariatul adunării creditorilor se află în sarcina administratorului insolvenței/lichidatorului, dacă adunarea nu dispune altfel.

(2) Adunarea creditorilor se convoacă în cazurile prevăzute expres de lege și ori de cîte ori este necesar.

(3) Informația despre data, ora, locul și ordinea de zi a adunării creditorilor se expediază fiecărui creditor sau reprezentantului său legal sub formă de aviz, împreună cu buletinul de vot, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărîrii de convocare. În cazul în care cheltuielile poștale de înștiințare a creditorilor depășesc cheltuielile de publicare, persoana care convoacă adunarea creditorilor informează creditorii printr-un singur aviz, publicat în modul stabilit la art. 6, în cel mult 5 zile de la data adoptării hotărîrii de convocare. Perioada dintre data expedierii avizului sau a publicării informației despre convocarea adunării creditorilor și data convocării nu trebuie să depășească 15 zile și nu trebuie să fie mai mică de 7 zile.

(4) Adunarea creditorilor poate fi convocată și la cererea comitetului creditorilor, la cererea creditorilor ale căror creanțe reprezintă cel puțin 10% din suma totală a creanțelor validate cu drept de vot sau în temeiul unei încheieri a instanței de insolvență.

(5) În cererea de convocare a adunării creditorilor vor fi formulate chestiunile ce urmează a fi incluse în ordinea de zi a adunării și va fi semnată de persoanele care cer convocarea. În termen de 5 zile de la data primirii cererii de convocare, administratorul insolvenței/lichidatorul este obligat să adopte o hotărîre privind convocarea adunării creditorilor și să informeze creditorii despre convocarea acesteia sau despre hotărîrea privind refuzul de a o convoca. În termen de 3 zile de la data adoptării, hotărîrea va fi expediată persoanelor care cer convocarea. Dacă, în termenul prevăzut, administratorul insolvenței/lichidatorul nu a emis nicio decizie, persoanele care au depus cererea de convocare sînt în drept să convoace singuri, pe cont propriu, adunarea creditorilor în modul stabilit de prezenta lege și/sau să conteste în instanță de insolvență acțiunile administratorului insolvenței/lichidatorului. Dacă adunarea creditorilor declară întemeiată convocarea adunării, cheltuielile aferente ei se compensează din contul masei debitoare, iar dacă este neîntemeiată, cheltuielile se suportă de persoana care a convocat adunarea.

(6) Avizul privind convocarea adunării creditorilor trebuie să cuprindă ordinea ei de zi. Orice hotărîre a adunării creditorilor asupra unei chestiuni neincluse în ordinea de zi este nulă, cu excepția cazului în care la adunare participă titularii tuturor creanțelor cu drept de vot.

(7) Persoana care a convocat adunarea creditorilor este obligată să acorde acestora posibilitatea de a lua cunoștință de materialele aferente ordinii ei de zi cu cel puțin 3 zile înainte de adunare. Potrivit hotărârii de convocare, materialele menționate pot fi, de asemenea, expediate fiecărui creditor sau reprezentant legal.

(8) Pentru validarea creanțelor, creditorii se convoacă la data fixată de către instanța de insolvență prin hotărâre de intentare a procesului de insolvență. Ședința de judecată în care se validează creanțele înaintate de creditori față de patrimoniul debitorului se numește ședință de validare și are loc sub conducerea instanței de insolvență.

(9) Adunarea la care titularii creanțelor validate cu drept de vot decid, de regulă, în baza unui raport al administratorului insolvenței desfășurarea de mai departe a procesului de insolvență (adunarea de raportare) se convoacă în cel mult 30 de zile din data ședinței de validare. Această ședință poate avea loc la aceeași dată cu adunarea de raportare.

(10) După aprobarea tabelului definitiv, prima adunare a creditorilor este prezidată de administratorul insolvenței. Acesta, conform tabelului de creanță aprobat, întocmește lista creditorilor cu drept de vot și o prezintă spre semnare creditorilor prezenți la adunare pentru determinarea cvorumului; întocmește și prezintă spre aprobare ordinea de zi, care poate fi modificată și completată de adunare sau la cererea unui creditor cu drept de vot; întocmește buletinele de vot, după caz, și procesele-verbale de votare, precum și procesul-verbal al adunării.

Articolul 56. Desfășurarea adunării creditorilor

(1) Adunarea creditorilor se desfășoară cu prezența creditorilor, prin corespondență sau în formă mixtă. Adunarea creditorilor de raportare și ședința de validare nu pot avea loc prin corespondență.

(2) Scrisoarea prin care se exprimă votul prin corespondență se semnează de creditor, semnătura fiind legalizată de notarul public ori certificată și atestată de conducătorul persoanei juridice, sau în format electronic, pe care se aplică semnătura electronică (digitală) în conformitate cu Legea nr. 264-XV din 15 iulie 2004 cu privire la documentul electronic și semnătura digitală, și se comunică prin orice mijloc, până în ziua stabilită pentru exprimarea votului, administratorului insolvenței/lichidatorului sau persoanei care a convocat adunarea.

(3) Pentru a participa nemijlocit la adunarea care se desfășoară în prezența creditorilor sau în formă mixtă, creditorii sau reprezentanții lor sînt obligați să se înregistreze, contra semnătură, în lista creditorilor cu drept de vot la comisia de înregistrare, constituită de persoana care a convocat adunarea și care este nominalizată în avizul de convocare.

(4) Dreptul creditorului de a participa la adunare poate fi exercitat personal, precum și prin intermediul unui reprezentant. În al doilea caz, reprezentantul prezintă comisiei de înregistrare procura perfectată în modul stabilit de lege. Creditorul are dreptul să își înlocuiască în orice moment reprezentantul și să participe personal la adunare.

(5) Persoana care a convocat adunarea creditorilor este obligată să întocmească o listă a creditorilor cu drept de vot conform datelor din ultimul tabel de creanțe validate, anexat la dosarul judiciar, să prezinte lista respectivă în instanță de insolvență, care urmează să o confirme în termen de 2 zile lucrătoare. Data la care se întocmește lista creditorilor cu drept de vot nu poate preceda data adoptării hotărârii de convocare a adunării.

(6) Lista creditorilor cu drept de vot va cuprinde:

- a) data la care a fost întocmită;
- b) numele și prenumele/denumirile creditorilor, domiciliul/sediul, codul lor fiscal;
- c) datele despre reprezentanții legali ai creditorilor sau despre mandatar;
- d) rangul și valoarea creanțelor cu drept de vot care aparțin creditorilor;

- e) semnătura persoanei care a întocmit lista creditorilor cu drept de vot;
- f) semnătura judecătorului și ștampila instanței de insolvență.

(7) Lista creditorilor cu drept de vot poate fi modificată înainte de adunare de către persoana care a convocat adunarea numai în cazul:

- a) restabilirii și/sau al validării definitive de către instanța de insolvență a drepturilor creditorilor neînscrși în listă;
- b) corectării greșelilor comise la întocmirea listei;
- c) cesiunii creanțelor anterior adunării de către persoanele înscrise în listă, dacă documentele de cesiune au fost perfectate corect;
- d) stingerii anterior adunării a creanței persoanei înscrise în listă.

(8) În 24 de ore de la modificarea listei creditorilor cu drept de vot, persoana care a convocat adunarea creditorilor este obligată să prezinte lista modificată spre confirmare instanței de insolvență, care urmează să se expună în termenul indicat la alin. (5). În cazul modificării listei în ziua adunării creditorilor, modificările se prezintă instanței de insolvență spre aprobare odată cu procesul-verbal al adunării.

(9) După înregistrarea creditorilor prezenți la adunare în lista creditorilor cu drept de vot, aceasta va fi semnată de membrii comisiei de înregistrare și va fi remisă președintelui adunării, ales imediat după deschiderea ei din rîndul creditorilor participanți la adunare.

(10) Atribuțiile de secretar al adunării creditorilor, responsabil de corespunderea procesului-verbal opțiunilor și hotărîrilor adoptate de adunare, sînt exercitate de administratorul insolvenței/lichidator sau, după caz, de o persoană invitată de președintele adunării din rîndul creditorilor.

(11) La adunarea creditorilor, salariații debitorului pot fi reprezentați de un delegat din rîndul lor, care va vota pentru întreaga valoare a creanțelor, ce constau din salarii și alte drepturi bănești.

(12) Desfășurarea adunării creditorilor și hotărîrile ei se includ în procesul-verbal, semnat de președintele, de secretarul adunării, de administratorul insolvenței/lichidator. La expunerea hotărîrilor adunării se menționează opiniile separate declarate.

(13) În procesul-verbal al adunării creditorilor se consemnează:

- a) data, ora și locul adunării;
- b) cuantumul total al creanțelor cu drept de vot înregistrate în tabelul de validare a creanțelor;
- c) numărul de creanțe cu drept de vot reprezentate la adunare;
- d) numele și prenumele președintelui și secretarului adunării;
- e) ordinea de zi;
- f) tezele principale ale cuvîntărilor pe marginea ordinii de zi, numele și prenumele celor care au ținut discursuri;
- g) hotărîrile adoptate;
- h) anexele la procesul-verbal (lista creditorilor cu drept de vot, dovada înștiințării creditorilor despre convocarea adunării, actele de certificare a împuternicirilor reprezentanților creditorilor prezenți la adunare, informația despre ținerea adunării creditorilor adusă la cunoștință creditorilor și textul buletinului de vot, procesul-verbal privind rezultatul votului, lista materialelor pentru ordinea de zi, textul discursurilor și al opiniilor separate ale creditorilor la cererea acestora, dările de seamă și rapoartele prezentate adunării creditorilor, exemplare ale regulamentelor și/sau ale altor acte aprobate de adunarea creditorilor, alte documente prevăzute în hotărîrea adunării creditorilor).

(14) Prin grija administratorului insolvenței/lichidatorului sau a unei alte persoane care a convocat adunarea, procesul-verbal se depune la dosarul cauzei în termen de 7 zile

lucrătoare de la data adunării creditorilor.
Articolul 57. Cvorumul adunării creditorilor

(1) La adunarea creditorilor unde se soluționează problemele valorificării masei debitoare negrevate cu garanții, drept de vot au numai creditorii chirografari. Hotărârea de valorificare a bunurilor afectate cu garanții se ia numai de creditorii garantați. Creditorii chirografari de rang inferior nu au drept de vot.

(2) În alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1), drept de vot au atât creditorii chirografari, cât și creditorii garantați.

(3) Adunarea creditorilor este deliberativă dacă, la momentul încheierii înregistrării, au fost înscriși și participă la adunare majoritatea simplă a creditorilor cu drept de vot care dețin mai mult de:

a) 50% din valoarea totală a creanțelor chirografare validate – în cazurile prevăzute la alin. (1);

b) 50% din valoarea totală a creanțelor validate – în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (2).

(4) Valoarea totală a creanțelor prevăzute la alin. (3) se va determina:

a) ulterior confirmării tabelului definitiv și până la confirmarea tabelului definitiv consolidat, astfel cum reiese din tabelul definitiv;

b) ulterior confirmării tabelului definitiv consolidat, astfel cum reiese din acesta.

(5) În cazul în care creditorilor li se expediază buletine de vot, la stabilirea cvorumului și la totalizarea rezultatului votării se ține cont de voturile exprimate prin buletinele primite de persoana care a convocat adunarea cu cel puțin o zi înainte de adunarea creditorilor.

(6) Dacă la adunarea creditorilor nu s-a întrunit numărul necesar de creditori cu drept de vot sau nu a fost reprezentată suma necesară de creanțe, adunarea creditorilor se va convoca repetat. Data convocării repetate a adunării creditorilor se stabilește de cei prezenți și nu va fi mai devreme de 7 zile și nu mai târziu de 15 de zile de la data la care a fost fixată adunarea care nu și-a ținut lucrările.

(7) Despre adunarea creditorilor convocată repetat, creditorii care nu au fost prezenți la cea care nu și-a ținut lucrările vor fi informați în aceeași formă, cel târziu cu 3 zile înainte de ținerea adunării convocate repetat.

(8) În cazul în care adunarea creditorilor se convoacă repetat, modificarea ordinii de zi nu se admite, cu excepția situației în care sînt prezenți toți creditorii cu drept de vot.

(9) Adunarea creditorilor convocată repetat este deliberativă, indiferent de numărul creditorilor cu drept de vot prezenți și indiferent de valoarea creanțelor reprezentate, dacă toți creditorii au fost notificați în modul și în termenul stabilit despre data, ora, locul și ordinea de zi.

(10) Dacă legea nu prevede altfel, hotărârile adunării creditorilor se adoptă cu votul majorității simple a creditorilor cu drept de vot prezenți la adunare, cu condiția ca aceștia să dețină mai mult de jumătate din valoarea totală a creanțelor cu drept de vot reprezentate la adunare. Hotărârile adunării creditorilor convocate repetat se iau cu majoritatea simplă din valoarea creanțelor creditorilor prezenți la adunare. Hotărârile adunării creditorilor privind alegerea comitetului creditorilor se adoptă prin vot cumulativ.

(11) La adunarea creditorilor, votul poate fi deschis sau secret. La adunarea prin corespondență sau la adunarea mixtă, votul va fi numai deschis.

(12) La adunarea creditorilor, votarea se face după principiul „un leu creanță validată este egală cu un vot”. Asupra fiecărei chestiuni puse la vot, creditorul poate vota „pentru” ori „împotriva”. Voturile creditorilor care nu sînt exprimate în nici una dintre variantele de votare prevăzute se vor considera voturi exprimate „împotriva”. La votarea hotărârilor

participă numai creditorii cu drept de vot în problemele respective.

(13) Membrii comitetului creditorilor care dețin creanțe validate și/sau reprezintă alți creditori cu drept de vot participând la adunare personal și/sau în calitate de reprezentanți ai creditorilor vor trebui să părăsească pe timpul votării adunarea creditorilor la care, prin vot deschis, se decid probleme privind:

a) stabilirea cuantumului soldei, al retribuțiilor stimulative la totalizarea activității și al compensațiilor cheltuielilor de exercitare a funcției de membru al comitetului creditorilor și periodicitatea plății lor;

b) tragerea lor la răspundere sau exonerarea lor de răspundere;

c) desemnarea componenței numerice a comitetului creditorilor.

(14) Prezența în ședință a membrilor comitetului creditorilor consemnați la alin. (13) se ia în considerare la stabilirea cvorumului, iar la constatarea rezultatului votării se consideră că aceste persoane s-au abținut.

(15) Dacă a votat împotriva hotărârii, creditorul are dreptul să exprime opinie separată, care se va anexa la procesul-verbal al adunării creditorilor sau va fi consemnată în el.

Articolul 58. Buletinul de vot

(1) Votarea în cadrul adunării generale a creditorilor prin corespondență și al adunării mixte, precum și votarea secretă se fac cu buletin de vot a cărui formă și al cărui text se aprobă de comitetul creditorilor.

(2) La adunarea la care sînt prezenți creditorii, buletinele de vot pot fi completate înainte de adunare și prezentate la înregistrarea participanților la adunare sau nemijlocit în timpul adunării.

(3) Buletinul de vot va cuprinde:

a) denumirea integrală a firmei debitorului insolubil și procedura intentată lui;

b) denumirea „Buletin de vot”;

c) data, ora și locul adunării creditorilor;

d) formularea chestiunilor puse la vot și succesiunea lor;

e) datele fiecărui candidat la funcția de administrator al procesului de insolabilitate, de membru al comitetului creditorilor, numele și prenumele acestora;

f) variantele votului asupra fiecărei chestiuni puse la vot, exprimate prin cuvintele „pentru”, „contra”;

g) modul de completare a buletinului – la votul cumulativ;

h) numele și prenumele/denumirea creditorului – la votul deschis;

i) rangul și valoarea creanțelor cu drept de vot ce aparțin creditorului;

j) termenul de restituire a buletinului.

(4) La completarea buletinului de vot, creditorul sau reprezentantul lui, în dreptul fiecărei chestiuni puse la vot, va lăsa doar una din variantele prevăzute ale votului.

(5) Dacă votul este deschis, buletinul va fi semnat de creditor sau de reprezentantul lui. Dacă votul este dat prin corespondență, semnătura creditorului sau a reprezentantului său legal va fi autentificată în modul stabilit.

(6) Supravegherea colectării buletinelor de vot și numărarea voturilor date prin corespondență și în formă mixtă se efectuează de către persoana care a convocat adunarea, dacă adunarea nu a dispus altfel.

(7) La numărarea voturilor date prin buletine de vot se iau în considerare voturile exprimate asupra problemelor în dreptul cărora votantul a lăsat în buletin numai una din variantele posibile de vot.

(8) La adunarea creditorilor mixtă, buletinele de vot vor fi prezentate în termenul indicat în buletin sau în timpul votării cu prezența creditorilor.

(9) Rezultatul votării se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președintele și de secretarul prezenți la adunare.

(10) După perfectarea procesului-verbal privind rezultatul votului și a procesului-verbal al adunării creditorilor, buletinele de vot se sigilează și se depun la dosarul respectiv.

(11) Rezultatul votării în adunarea la care sînt prezenți creditorii se anunță în aceeași adunare, iar rezultatul votării prin corespondență sau al votării mixte se anunță suplimentar într-un aviz și/sau într-o informație despre rezultatul votului.

(12) Hotărîrea adunării creditorilor intră în vigoare la data anunțării rezultatului votării, dacă legislația în vigoare sau hotărîrea adunării nu prevede un alt termen de intrare a ei în vigoare. Hotărîrile adoptate de adunarea creditorilor sînt obligatorii pentru administratorul insolvenței/lichidator, pentru reprezentantul debitorului și membrii comitetului creditorilor, pentru toți creditorii, atît cei prezenți, cît și cei care au lipsit de la adunare.

Articolul 59. Anularea hotărîrii adunării creditorilor

(1) Hotărîrea adunării creditorilor poate fi anulată de instanța de insolvență pentru încălcări de procedură, la cererea administratorului insolvenței/ lichidatorului sau a reprezentantului debitorului, precum și pentru motive de ilegalitate, la cererea creditorilor care:

- a) au votat împotriva hotărîrii, faptul fiind consemnat în procesul-verbal al adunării;
- b) nu au fost admiși la adunare fără temei legal sau nu au fost înștiințați în modul stabilit de prezenta lege despre data, ora și locul adunării;
- c) sînt lezați în drepturi printr-o hotărîre asupra unei chestiuni care nu figura pe ordinea de zi a adunării creditorilor sau prin faptul că adunarea a avut loc fără cvorumul stabilit de lege, cu încălcarea cotelor de voturi.

(2) Cererea prevăzută la alin. (1) se depune la dosarul cauzei în termen de 5 zile calendaristice de la data luării cunoștinței de procesul-verbal al adunării creditorilor și se soluționează în ședință publică în cel mult 10 zile lucrătoare, cu citarea celui care a introdus cererea, a administratorului insolvenței/ lichidatorului și a președintelui adunării creditorilor.

(3) Anularea hotărîrii adunării creditorilor trebuie adusă la cunoștință tuturor creditorilor. Încheierea de anulare poate fi atacată cu recurs de orice creditor chirografar sau creditor garantat. Încheierea de respingere a cererii de anulare poate fi atacată cu recurs de către solicitant.

§ 2. Comitetul creditorilor

Articolul 60. Constituirea comitetului creditorilor

(1) După intentarea procesului de insolvență și pînă la prima adunare a creditorilor, instanța de insolvență poate institui, în raport cu numărul creditorilor din tabelul preliminar de creanțe, un comitet al creditorilor din 3 sau 5 reprezentanți ai creditorilor cu cele mai mari ca valoare creanțe garantate sau creanțe chirografare.

(2) Membrii comitetului creditorilor vor alege președintele lui. Comitetul creditorilor va fi citat în persoana președintelui, iar în lipsa acestuia, în persoana oricărui membru.

(3) Dacă, din cauza numărului restrîns de creditori, instanța de insolvență nu consideră necesară constituirea unui comitet al creditorilor, atribuțiile acestuia vor fi exercitate de adunarea creditorilor sau de un reprezentant al creditorilor desemnat de adunare sau, după caz, numit de instanța de insolvență.

(4) La prima lor adunare, creditorii pot decide menținerea sau dizolvarea comitetului instituit de instanța de insolvență. În cazul dizolvării, adunarea creditorilor alege un comitet din 3 sau 5 persoane fizice, reprezentanți ai creditorilor garantați și ai creditorilor chirografari, dintre primii 10 creditori luați în ordinea valorii fiecărui rang de creanță, care se

oferă voluntar, sau, după caz, dintre persoane fizice terțe propuse spre votare de creditorii cu drept de vot. În calitate de membru al comitetului creditorilor pot fi aleși și funcționari publici. Un creditor are dreptul să înainteze un singur candidat la funcția de membru al comitetului creditorilor. Comitetul desemnat va înlocui comitetul instituit de instanța de insolvență.

(5) Dacă pentru alegerea comitetului nu s-au întrunit majoritatea necesară de voturi, se menține comitetul instituit de instanța de insolvență. La propunerea administratorului insolvenței sau a celorlalți membri ai comitetului, instanța consemnează prin încheiere modificarea componenței acestuia, astfel încât criteriul de reprezentare a tuturor rangurilor de creanțe să fie respectat în toate fazele procedurii.

(6) Comitetul creditorilor ales de adunarea creditorilor are mandat pentru întreaga perioadă de derulare a procedurii față de debitor. Adunarea creditorilor poate decide instituirea comitetului creditorilor, modificarea componenței sau dizolvarea lui la orice etapă a procedurii de insolvență, a procedurii falimentului și a procedurii de restructurare. Adunarea creditorilor poate alege noi membri ai comitetului atât pentru înlocuirea celor existenți, cât și pentru suplimentarea numărului lor.

(7) Membrii organelor de conducere ale debitorului, asociații, acționarii lui, alte persoane afiliate și/sau interdependente care dispun de creanțe față de patrimoniul debitorului, precum și creditorii de rang inferior nu pot fi aleși membri ai comitetului creditorilor. Nu poate fi membru al comitetului creditorilor nici persoana supusă unei măsuri de ocrotire judiciară (ocrotirea provizorie, curatela sau tutela) sau condamnată pentru escrocherie, sustragere de bunuri din avutul proprietarului prin însușire, delapidare sau abuz de funcție, înșelăciune sau abuz de încredere, uz de fals, calomnie, dare sau luare de mită, pentru alte infracțiuni contra proprietății prevăzute de legislație și ale cărei antecedente penale nu au fost stinse. Nu poate fi aleasă nici persoana care se află în conflict de interese cu debitorul sau a cărei calitate de membru al comitetului creditorilor este limitată de legislația în vigoare. Astfel de persoane deja alese vor fi revocate din funcție.

[Art.60 al.(7) modificat prin LP66 din 13.04.17, MO171-180/02.06.17 art.297]

(8) Membrii comitetului creditorilor sînt aleși prin vot cumulativ, fiecare creanță cu drept de vot exprimînd un număr de voturi egal cu cel al componenței numerice a comitetului. Creditorul este în drept să dea voturile exprimate de creanțele sale unui singur candidat ori să le distribuie egal ori în alt mod între cîțiva candidați la funcția de membru al comitetului creditorilor. Se consideră aleși în comitetul creditorilor candidații care au întrunit cel mai mare număr de voturi.

(9) Pentru completarea componenței de bază a comitetului creditorilor în cazul retragerii de membri se alege în modul stabilit rezerva comitetului din două persoane. Subrogarea membrilor comitetului creditorilor retrași se efectuează de către comitetul creditorilor din contul rezervei disponibile.

(10) În cazul lipsei de rezervă și/sau al epuizării rezervei, comitetul creditorilor se completează prin alegere complementară la cea mai apropiată adunare a creditorilor. În acest caz, alegerea se face în modul prevăzut la alin. (8).

(11) Împuternicirile comitetului creditorilor încetează în momentul:

- adoptării unei hotărîri a adunării creditorilor de alegere a noii lui componențe; sau
- adoptării unei hotărîri a adunării creditorilor de încetare înainte de termen a împuternicirilor componenței precedente a comitetului în cazul în care o nouă componență nu a fost aleasă; sau
- încetării procedurii pentru care a avut mandat; sau
- reducerii componenței sale cu mai mult de o treime, dacă rezerva sa a fost epuizată, iar

adunarea creditorilor nu a fost convocată pe parcursul a 10 zile.

(12) În cazul prevăzut la alin. (11), comitetul creditorilor este în drept să solicite convocarea adunării creditorilor pentru alegerea noii sale componente, nefiind în drept să ia alte hotărâri.

(13) Membrul comitetului creditorilor poate fi destituit și de instanța de insolvabilitate din motive întemeiate. Încheierea judecătorească de destituire poate fi luată din oficiu sau la cererea creditorilor. Înainte de destituire, instanța de insolvabilitate audiază membrul comitetului. Încheierea de destituire poate fi atacată cu recurs de către cel destituit.

(14) Președintele comitetului creditorilor este ales de comitetul creditorilor dintre membrii lui aleși. În absența președintelui, atribuțiile acestuia le exercită un membru al comitetului creditorilor ales de membrii lui cu majoritatea din numărul membrilor prezenți la ședință.

Președintele comitetului creditorilor are următoarele atribuții:

- a) organizează activitatea comitetului creditorilor;
- b) prezidează ședințele comitetului creditorilor;
- c) informează adunarea creditorilor și instanța de insolvabilitate despre activitatea comitetului;
- d) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

Articolul 61. Atribuțiile și răspunderea membrilor comitetului creditorilor

(1) În perioada dintre adunările creditorilor, reprezentarea intereselor creditorilor, adoptarea de hotărâri ce vizează problemele stringente ale procedurii, supravegherea activității administratorului de insolvabilitate/lichidatorului, a executării hotărârilor adunării creditorilor, a hotărârilor și încheierilor instanței de insolvabilitate țin de atribuțiile comitetului creditorilor.

(2) Comitetul creditorilor se subordonează adunării creditorilor și este supravegheat de instanța de insolvabilitate. El prezintă adunării creditorilor și, după caz, instanței de insolvabilitate dare de seamă privind activitatea sa din perioada de raportare. În cursul derulării procedurii, instanța de insolvabilitate poate cere asistența comitetului creditorilor sau a unui delegat al acestuia. Comitetul creditorilor trebuie să se informeze cu privire la mersul afacerilor și să verifice documentele de evidență contabile, soldul și rulajul banilor în conturile de acumulare.

(3) Comitetul creditorilor nu reprezintă societatea insolvabilă, dar acordă sprijin administratorului insolvabilității/lichidatorului în gestionarea debitorului, limitându-și activitatea la adoptarea de hotărâri pe marginea problemelor care îi sînt atribuite de prezenta lege.

(4) Dacă, prin hotărâre, adunarea creditorilor nu prevede altfel, comitetul creditorilor are următoarele atribuții:

- a) să analizeze situația debitorului și să facă recomandări adunării creditorilor cu privire la continuarea activității debitorului și la planurile de restructurare propuse;
- b) să negocieze cu administratorul insolvabilității/lichidatorul care dorește să fie desemnat de către creditorii condițiile numirii și să recomande adunării creditorilor astfel de numiri;
- c) să ia cunoștință de rapoartele administratorului insolvabilității/lichidatorului, să le analizeze și să le contesteze, după caz;
- d) să întocmească rapoarte sau dări de seamă despre măsurile luate de administratorul insolvabilității/lichidator și despre efectele acestora, să le prezinte adunării creditorilor și să propună motivat și alte măsuri;
- e) să solicite ridicarea dreptului de administrare al debitorului;
- f) să oblige administratorul insolvabilității/lichidatorul să introducă acțiuni pentru anularea unor transferuri cu caracter patrimonial făcute de debitor în dauna creditorilor;

g) să solicite administratorului insolvabilității/lichidatorului sau instanței de insolvabilitate convocarea adunării creditorilor, să aprobe ordinea ei de zi, să participe la adunare și să rezolve alte probleme aferente pregătirii și ținerii adunării creditorilor;

h) să aprobe valoarea estimativă a bunurilor din masa debitoare valorificată;

i) să decidă distribuirea intermediară a masei debitoare și constituirea de mijloace în fondurile de rezervă necesare acoperirii cheltuielilor viitoare ale procesului de insolvabilitate;

j) să aprobe fondul sau normativele de retribuire a personalului societății aflate în proces de insolvabilitate;

k) să aprobe bilanțurile contabile;

l) să aprobe regulamentele necesare desfășurării procedurilor de insolvabilitate;

m) să hotărască deschiderea, transformarea sau lichidarea filialelor și a reprezentanțelor societății aflate în proces de insolvabilitate, numirea și eliberarea din funcție a conducătorilor acestora;

n) să aprobe normativele privind devizele de cheltuieli;

o) să stabilească lista de date care constituie secretul comercial al debitorului și să aprobe regulamentul privind secretul comercial;

p) să rezolve problemele ce țin de participarea debitorului la fondarea și la activitatea întreprinderilor, de modul și de sursele de finanțare a cheltuielilor aferente fondării și activității lor;

q) să rezolve problemele ce țin de încheierea tranzacțiilor de proporții prevăzute la art. 69;

r) să rezolve alte probleme, atribuite de prezenta lege și/sau de hotărârile adunării creditorilor.

(5) În cazul în care comitetul creditorilor nu este format sau împuternicirile lui au încetat, acestea sînt exercitate de adunarea creditorilor. Împuternicirile comitetului creditorilor nu pot fi delegate niciunei alte persoane.

(6) În perioada de exercitare a funcțiilor, membrilor comitetului creditorilor li se pot plăti din contul creditorului solde, retribuții stimulative la totalizarea activității, iar din masa debitoare, compensația cheltuielilor de exercitare a funcției de membru al comitetului creditorilor într-o mărime stabilită prin hotărîre de adunarea creditorilor.

(7) În cazul în care își încalcă obligațiile stabilite în prezenta lege, membrii comitetului creditorilor poartă răspundere pentru prejudiciul adus creditorilor garanțați și creditorilor chirografari.

Articolul 62. Modul de funcționare a comitetului creditorilor și de adoptare a hotărârilor

(1) Comitetul creditorilor se întrunește în ședințe lunar, la inițiativa președintelui său ori la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, după caz, ori a cel puțin 2 membri și ori de câte ori este necesar.

(2) Ședința comitetului creditorilor are cvorum și este deliberativă dacă întrunește majoritatea membrilor acestuia.

(3) Fiecare membru al comitetului creditorilor deține un singur vot. Nu se admite transmiterea votului către un alt membru al comitetului sau către un terț.

(4) Hotărîrea comitetului creditorilor se ia cu votul majorității membrilor prezenți la ședință. În caz de paritate de voturi, cel al președintelui este decisiv.

(5) Ședința comitetului creditorilor decurge în prezența administratorului insolvabilității/lichidatorului. Lucrările ședinței se consemnează într-un proces-verbal, în care sînt redată pe scurt conținutul dezbaterilor, hotărârile adoptate.

(6) Hotărîrea comitetului creditorilor este obligatorie pentru toate persoanele antrenate în procedurile de insolvabilitate, de faliment sau de restructurare a debitorului și acționează în

partea ce nu contravine hotărîrilor adunării creditorilor și ale instanței de insolvență.

(7) Hotărîrile comitetului creditorilor adoptate în perioada de gestiune se prezintă instanței de insolvență în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării și sînt aduse la cunoștință adunării creditorilor la următoarea ei ședință.

(8) Membrul comitetului creditorilor care se află în interes propriu în conflict cu interesul concursual al creditorilor participanți la procedură se va abține de la vot.

(9) Orice creditor, administratorul insolvenței/lichidatorul poate formula contestație împotriva hotărîrilor comitetului creditorilor la prima adunare a creditorilor, iar hotărîrea acesteia poate fi contestată în instanța de insolvență în termen de 5 zile calendaristice de la adoptarea ei.

(10) Contestația prevăzută la alin. (9) va fi soluționată de instanța de insolvență în ședință publică, în cel mult 10 zile lucrătoare, cu citarea persoanei care a depus-o, a administratorului insolvenței/lichidatorului și a președintelui comitetului creditorilor. Încheierea instanței de insolvență de anulare a hotărîrii comitetului creditorilor sau de respingere a contestației poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea.

S e c ți u n e a a 6-a

Administratorul insolvenței și lichidatorul

Articolul 63. Desemnarea administratorului insolvenței

(1) Administratorul insolvenței și administratorul provizoriu (denumiți în continuare administrator) sînt persoane fizice desemnate de către instanța de insolvență să exercite atribuțiile prevăzute de lege în perioada de observație, în procesul de insolvență și în procedura de restructurare a debitorului.

(2) Lichidatorul este o persoană fizică desemnată de către instanța de insolvență să conducă activitatea debitorului în cadrul procedurii falimentului și al procedurii simplificate a falimentului și să exercite atribuțiile stabilite de lege sau de instanța de judecată.

(3) Administratorul și lichidatorul își exercită activitatea conform prevederilor legii.

(4) La etapa intentării procedurii, instanța de insolvență desemnează candidatura administratorului provizoriu, administratorului insolvenței sau a lichidatorului, propusă de debitor sau de creditorul care a inițiat procedura. În cazul în care debitorul sau creditorul nu prezintă candidatura administratorului/ lichidatorului pînă la intentarea procedurii, instanța este în drept să numească în mod aleatoriu orice persoană din lista administratorilor și a lichidatorilor. În situația în care numirea administratorului sau a lichidatorului s-a efectuat contrar procedurii stabilite, desemnarea este susceptibilă de anulare la cererea oricărui participant la proces. Sarcina probațiunii revine părții care s-a opus desemnării.

(5) Administratorul și lichidatorul sînt obligați, din data desemnării lor și pe tot parcursul procesului, să informeze instanța de insolvență și comitetul creditorilor despre orice incompatibilitate stabilită de lege, precum și despre orice conflict de interese care a existat anterior sau care a apărut după desemnare. Instanța de judecată este în drept să decidă dacă anumite relații ale administratorului/lichidatorului cu părțile în proces ori anumite conflicte de interese afectează sau nu imparțialitatea administratorului/lichidatorului în procesul derulat.

(6) Administratorul și lichidatorul sînt înscrși în registrul de stat al persoanelor juridice și în registrul de stat al întreprinzătorilor individuali la rubrica respectivă a debitorului, în temeiul unei hotărîri sau încheieri judecătorești.

(7) Atribuțiile administratorului insolvenței încetează în momentul în care instanța de insolvență stabilește atribuțiile lichidatorului. Și administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței numit anterior poate fi desemnat lichidator.

(8) Una și aceeași persoană poate fi desemnată nelimitat în funcția de administrator

provizoriu în perioada de observare și în funcția de lichidator în procedura simplificată a falimentului, iar în funcția de administrator al insolvenței și de lichidator al procedurii falimentului în maximum 10 întreprinderi insolvente. În procedura de restructurare, una și aceeași persoană poate fi desemnată la 5 întreprinderi unde se va aplica planul ce prevede redresarea (restabilirea solvenței) și continuarea activității debitorului și la 10 întreprinderi unde se va aplica, în cumul cu planul de redresare ori separat, planul de lichidare a patrimoniului întreprinderii sau planul privind transmiterea întreprinderii ori a unei părți a ei către un alt titular.

(9) În cazuri excepționale, instanța de insolvență poate desemna, cu acordul comitetului creditorilor sau, după caz, al adunării creditorilor, una și aceeași persoană în funcția de administrator al insolvenței/lichidator peste limita stabilită la astfel de proceduri.

Articolul 64. Evidența administratorilor și a lichidatorilor

(1) Persoanele care întrunesc cerințele prevăzute la art. 63 pot solicita înregistrarea lor în lista administratorilor și a lichidatorilor, întocmită și actualizată de instanța de insolvență.

(2) Lista administratorilor și a lichidatorilor se afișează spre informare în incinta instanței de insolvență.

Articolul 65. Propunerea unui alt administrator

(1) După desemnarea de către instanța de insolvență a administratorului/lichidatorului, la prima adunare a creditorilor convocată după ședința de validare, creditorii pot propune un alt administrator/lichidator. Instanța poate respinge propunerea adunării creditorilor numai dacă cel propus nu întrunește condițiile stabilite de lege. Încheierea de respingere a propunerii adunării creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice creditor.

(2) Candidatura administratorului/lichidatorului poate fi înaintată de orice creditor sau de către debitor. Se consideră propusă instanței de insolvență spre aprobare candidatura care a acumulat cele mai multe voturi conform art. 57.

Articolul 66. Atribuțiile principale și drepturile administratorului lichidatorului

(1) Administratorul și lichidatorul au următoarele atribuții principale:

a) examinarea activității debitorului asupra căruia se inițiază procedura de insolvență în raport cu situația de fapt, întocmirea unui raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolvență, menționându-se persoanele cărora le-ar fi imputabile și premisele angajării răspunderii acestora în condițiile legii, prezentarea acestui raport instanței de insolvență în termenul stabilit de ea;

b) deschiderea, examinarea, sigilarea, sechestrarea încăperilor de producție, a depozitelor, spațiilor comerciale și administrative, altor asemenea; evacuarea bunurilor și a persoanelor din încăperile ocupate ilegal; inventarierea patrimoniului debitorului, partajarea lui, adoptarea de măsuri pentru conservarea masei debitoare;

c) notificarea creditorilor, verificarea creanțelor și, după caz, formularea de obiecții referitor la ele, întocmirea tabelor de creanțe;

d) convocarea, prezidarea și asigurarea secretariatului adunării creditorilor sau a acționarilor, a asociațiilor ori a membrilor debitorului persoană juridică;

e) primirea remunerației în modul stabilit de lege;

f) solicitarea și primirea gratuită de la participanții la procesul de insolvență, de la alte persoane, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, a informațiilor și explicațiilor necesare pentru executarea atribuțiilor, precum și de la debitor a informațiilor despre veniturile și bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, inclusiv despre cele care se află în proprietate comună pe cote-părți;

g) solicitarea instanței de a dispune participarea colaboratorilor organelor afacerilor interne la executarea atribuțiilor;

h) exercitarea dreptului de acces în spațiile de serviciu ale debitorului, studierea documentelor care se află acolo, efectuarea, după caz, a expertizei activităților cuprinse în procedurile derulate la cererea instanței sau a altor organe, inclusiv în procedură de urmărire penală;

i) sesizarea organelor de resort despre contravențiile și/sau infracțiunile depistate în executarea atribuțiilor;

j) organizarea și vânzarea la licitație sau prin negocieri directe a bunurilor din patrimoniul debitorului în conformitate cu prezenta lege;

k) încheierea de tranzacții, stingerea datoriilor, dispunerea încetării fidejusiunii, renunțarea la garanții reale cu condiția confirmării acestor acțiuni de către adunarea creditorilor sau comitetul creditorilor;

l) colectarea datoriilor față de debitor și recuperarea silită a bunurilor debitorului aflate în posesiunea unor terți;

m) administrarea conturilor bancare speciale, destinate acumulării mijloacelor bănești obținute în procesul de insolabilitate, denumite în continuare conturi de acumulare. Astfel de conturi se deschid în băncile care nu sînt creditori ai debitorului;

n) executarea măsurilor de asigurare aplicate de instanța de insolabilitate în cazurile prevăzute expres de ea;

o) îndeplinirea hotărîrilor instanței de insolabilitate, a hotărîrilor adunării creditorilor și ale comitetului creditorilor, adoptate în limitele competenței lor, emiterea de ordine, decizii, dispoziții și de alte acte în vederea exercitării atribuțiilor;

p) elaborarea planului procedurii de restructurare la solicitarea adunării sau a comitetului creditorilor;

q) prezentarea către instanța de insolabilitate, adunarea creditorilor sau comitetul creditorilor a rapoartelor despre starea masei debitoare și despre îndeplinirea atribuțiilor;

r) ținerea registrelor de evidență a datoriilor creditoare și a datoriilor debitoare ale debitorului;

s) conducerea și/sau supravegherea debitorului, administrarea masei debitoare;

t) asigurarea integrității masei debitoare, asigurarea prin contract a bunurilor, după caz;

u) elaborarea criteriilor de concediere și angajarea specialiștilor sau a experților;

v) disponibilizarea angajaților debitorului;

w) contestarea în instanța de insolabilitate, în modul stabilit de lege, a creanțelor creditorilor și a oricăror tranzacții sau transferuri;

x) sesizarea instanței de insolabilitate despre orice alte probleme care apar pe parcursul exercitării atribuțiilor sale;

y) distribuirea către creditori a sumelor de bani rezultate din valorificarea masei debitoare, conform prezentei legi, întocmirea bilanțului de lichidare a debitorului;

z) efectuarea unor alte acțiuni stabilite expres de prezenta lege.

(2) Instanța de insolabilitate poate stabili, la cerere sau din oficiu, administratorului/lichidatorului, prin încheiere, orice alte atribuții în afara celor prevăzute la alin. (1), cu excepția celor trecute în competența exclusivă a judecății în condițiile legii.

(3) Atribuțiile legale ale administratorului/lichidatorului, precum și cele stabilite exclusiv în sarcina acestora de către instanța de insolabilitate în perioada de observare, în procedura de insolabilitate, în procedura falimentului sau în procedura de restructurare, nu pot fi remise unor alte persoane sau organe ori reprezentate și exercitate de ele.

(4) Administratorul/lichidatorul poate fi, totuși, asistat de avocat sau de jurisconsult în

exercițiul atribuțiilor și poate da mandat, în condițiile legii, la încheierea sau la exercitarea unor acte juridice ori procesuale care nu presupun exercițiul atribuțiilor lor exclusive.

(5) Administratorul/lichidatorul desemnat este succesor în drepturile procesuale ale administratorilor/lichidatorilor desemnați anterior în cauză.

Articolul 67. Supravegherea administratorului/ lichidatorului de către instanța de insolvență

(1) Administratorul/lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvență care examinează cauza de insolvență. Instanța poate solicita oricând explicații sau un raport despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă administratorul/lichidatorul nu își îndeplinește obligațiile sau dacă administratorul/lichidatorul destituit nu prezintă raport pentru perioada sa de activitate, nu restituie bunurile și nici documentele pe care le deține în legătură cu procesul de insolvență, instanța, după un avertisment, aplică o amendă judecătorească al cărei quantum nu poate depăși 30000 de lei, care se achită la bugetul de stat.

(2) Administratorul/lichidatorul poate ataca cu recurs încheierea judecătorească privind aplicarea amenzii.

Articolul 68. Exercițarea de către administrator/lichidator a atribuțiilor

(1) Administratorul/lichidatorul își exercită atribuțiile cu diligența unui bun profesionist, acționând pe propria răspundere.

(2) În procedura de insolvență, procedura falimentului sau procedura de restructurare, acțiunile administratorului/lichidatorului sînt orientate spre păstrarea, majorarea și valorificarea cît mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile, pentru executarea cît mai deplină a creanțelor creditorilor.

(3) Administratorul/lichidatorul ține un registru, șnuruat, sigilat de către instanța de insolvență, în care consemnează operațiunile efectuate cu bunurile masei debitoare, coordonate cu creditorii, precum și operațiunile de recuperare a bunurilor debitorului. Administratorul/lichidatorul prezintă registrul, la cerere, împreună cu rapoartele sale, instanței de insolvență spre informare. La încheierea procesului, registrul este remis instanței împreună cu raportul final.

(4) În vederea îndeplinirii atribuțiilor, administratorul/lichidatorul va desemna și/sau angaja specialiști. Numirea și mărimea remunerațiilor specialiștilor vor fi supuse aprobării comitetului creditorilor.

(5) Administratorul/lichidatorul efectuează în bază de concurs cumpărarea, remiterea în gestiune a bunurilor din masa debitoare, angajarea de specialiști și de experți, dacă adunarea creditorilor sau comitetul creditorilor nu stabilește altfel.

(6) Exercițarea atribuțiilor de administrator/lichidator este compatibilă cu activitatea de avocat, de consilier juridic, de expert contabil, de contabil autorizat, de evaluator, auditor financiar, arbitru, mediator, de conciliator și de expert financiar.

(7) Administratorul/lichidatorul unui debitor insolvent nu poate să reprezinte concomitent interesele creditorului acestuia. În astfel de cazuri, creditorul declarat insolvent va fi reprezentat în procedura de insolvență a debitorului de către președintele comitetului creditorilor sau, după caz, de un delegat desemnat de adunarea creditorilor.

(8) Cerințele administratorului/lichidatorului înaintate în exercitarea atribuțiilor sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, persoanele juridice, persoanele cu funcție de răspundere și persoanele fizice. La cererea administratorului/lichidatorului, deținătorii de registre, instituțiile financiare, organele cadastrale și Serviciul Fiscal de Stat sînt obligate să le comunice gratuit, în cel mult 10 zile, informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.

[Art.68 al.(8) modificat prin LP178 din 21.07.17, MO301-315/18.08.17 art.537]

(9) Pentru neexecutarea cerințelor administratorului/lichidatorului sau pentru impedimentele puse lor prin neasigurarea accesului în încăperile de producție, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale și în spațiile cu o altă destinație, prin neprezentarea de explicații, date, informații și de documente, precum și prin alte acțiuni sau inacțiuni, persoanele culpabile sînt sancționate, la demersul administratorului/lichidatorului, prin amendă judecătorească de pînă la 3000 de lei, care se achită la bugetul de stat. Pentru neexecutarea intenționată și repetată a cerințelor administratorului/lichidatorului sau pentru impedimentul, pus lor prin diferite acțiuni, al exercitării atribuțiilor, instanța aplică amendă judecătorească de la 3000 la 6000 de lei. Demersul se examinează de către instanță cu citarea administratorului/lichidatorului și a persoanei a cărei amendare se solicită. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cauzei. Încheierea de aplicare a amenzii poate fi atacată cu recurs.

(10) Reprezentantul debitorului, orice creditor pot face contestație împotriva măsurilor luate de administrator/lichidator. Instanța de insolvență va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citarea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, avînd dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate.

(11) Administratorul/lichidatorul este obligat să dispună de conturi curente speciale (conturi de acumulare), pe care se depun sumele provenite din procedurile de insolvență, precum și de conturi pentru încasarea remunerației. Mijloacele bănești din conturile de acumulare nu pot fi urmărite în baza pretențiilor înaintate de creditorii administratorului/lichidatorului, iar operațiunile în aceste conturi nu pot fi sistate. În caz de lichidare silită a instituției financiare în care administratorul/lichidatorul are conturi, mijloacele financiare de pe ele vor fi achitate prioritar onorării unor alte categorii de creanțe.

Articolul 69. Actele de proporții ale administratorului insolvenței/lichidatorului

(1) Actul de proporții efectuat de administratorul insolvenței/lichidator reprezintă un act juridic sau cîteva acte juridice legate reciproc, încheiate direct sau indirect, asupra bunurilor a căror valoare reprezintă peste 10% din valoarea totală a masei debitoare, conform ultimului raport de evaluare, iar în lipsa acestuia, conform ultimului raport financiar.

(2) Sub incidența alin. (1) nu cad actele efectuate în procesul activității curente prevăzute de prezenta lege.

(3) Hotărîrea privind încheierea unui act de proporții de către administratorul insolvenței/lichidator este adoptată de comitetul creditorilor în unanimitate, dacă valoarea bunurilor care fac obiectul acestei tranzacții reprezintă peste 10% și nu mai mult de 50% din valoarea masei debitoare potrivit ultimului raport de evaluare sau, în lipsa acestuia, potrivit ultimului raport financiar, pînă la luarea deciziei de încheiere a acestui act juridic.

(4) Hotărîrea privind încheierea unui act de proporții neprevăzut la alin. (3) se ia de adunarea creditorilor. În cazul în care comitetul creditorilor nu s-a constituit, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să primească aprobarea adunării creditorilor de a încheia act de proporții.

(5) Dacă, la adoptarea hotărîrii privind încheierea unui act de proporții, comitetul creditorilor nu a ajuns la unanimitate, problema poate fi înscrisă în ordinea de zi a adunării creditorilor.

(6) Hotărîrea privind încheierea unui act de proporții cu conflict de interese se adoptă cu votul majorității membrilor comitetului creditorilor neinteresați în încheierea tranzacției. În cazul în care mai mult de jumătate de membri ai comitetului sînt interesați în actul de proporții, hotărîrea privind încheierea lui se adoptă de adunarea creditorilor cu votul

majorității creditorilor neinteresați în încheierea lui. Persoana interesată va părăsi temporar ședința comitetului sau adunarea creditorilor la care se hotărăște asupra încheierii actului de proporții. Dacă persoana interesată rămâne în ședință sau adunare, la constatarea cvorumului este luată în calcul, iar la determinarea rezultatului votării se consideră că s-a abținut.

(7) În cazul în care comitetul sau adunarea creditorilor nu cunoaște toate circumstanțele încheierii actului de proporții cu conflict de interese și/sau faptul că el a fost încheiat cu încălcarea altor prevederi ale prezentului articol, comitetul sau adunarea creditorilor este în drept să ceară administratorului insolvenței/ lichidatorului:

a) să renunțe la încheierea tranzacției ori să o rezilieze; sau
b) să asigure, în condițiile legii, repararea de către persoana interesată a prejudiciului cauzat creditorilor prin efectuarea actului de proporții.

(8) Actul de proporții și actele cu conflict de interese săvârșite în contradicție cu prezentul articol sînt valide pentru persoanele cu care au fost încheiate dacă terțul este de bună-credință și dacă actul nu a fost declarat nul în alte temeuri.

(9) Sub incidența prezentului articol nu cad actele de proporții care se efectuează în conformitate cu dispozițiile obligatorii ale instanței de insolvență.

(10) În cazul în care adunarea nu s-a pronunțat asupra actelor de proporții ale administratorului/lichidatorului, instanța de insolvență poate, la cererea debitorului sau a creditorilor chirografari, care dețin 20% din valoarea tuturor creanțelor, să suspende, după audierea administratorului/lichidatorului, actul de proporții și să convoace adunarea creditorilor care să decidă asupra încheierii lui.

Articolul 70. Remunerarea administratorului/lichidatorului. Compensarea cheltuielilor

(1) Pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente.

(2) Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină.

(3) Cuantumul onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcție al conducătorilor încadrați în unități care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

(4) Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plătește lunar din patrimoniul debitorului.

(5) Onorariul fix al administratorului/lichidatorului poate fi variabil, în limitele formulate la alin. (3). El poate descrește direct proporțional cu durata procesului după primul an de la emiterea hotărîrii de intentare a procesului de insolvență și/sau poate fi mai mic în perioadele în care nu este necesară implicarea administratorului/lichidatorului.

(6) Independent de valoarea onorariului fix sau a onorariului de succes, comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, adunarea creditorilor poate decide asupra acordării unei plăți unice în favoarea administratorului/lichidatorului în cazul în care propune un plan de restructurare acceptat și confirmat.

(7) Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stinse

prin compensare, cu transmiterea în natură în contul datoriei a bunurilor din masa debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre de Guvern.

(8) Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.

(9) Cuantumul procentual al remunerației și al compensației cheltuielilor ce urmează a fi plătite administratorului/lichidatorului se stabilește de comitetul creditorilor sau de adunarea creditorilor, după caz.

(10) În cazul în care procedura încetează în legătură cu încheierea unei tranzacții, onorariul de succes al administratorului/lichidatorului se va plăti în termenele și în mărimea prevăzute de tranzacție.

(11) În cazul demisiei sau al destituirii administratorului insolventității/ lichidatorului, nu se achită onorariu fix din data demisiei sau a destituirii.

(12) Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare și comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului.

(13) În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/ lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale debitorului în a cărui obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a președintelui comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică examinarea cauzei.

(14) În cazul în care masa debitoare nu se vinde ori nu se valorifică și nu există mijloace bănești la conturile de acumulare, sumele ajunse la scadență, constituite din onorariu fix și/sau cel de succes, precum și cheltuielile aferente pot fi stinse față de administrator/lichidator în baza unei hotărâri a comitetului creditorilor, confirmată de instanța de insolvență, cu transmiterea în natură a bunurilor din masa debitoare evaluate la suma datoriei.

(15) Remunerarea și cheltuielile specialiștilor și ale experților neprevăzuți în lista statelor de personal ale debitorului, angajați de administrator fără acordul comitetului creditorilor, se plătesc din contul remunerației administratorului.

Articolul 71. Destituirea și demisia administratorului/lichidatorului

(1) La cererea comitetului creditorilor, a adunării creditorilor, a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolvență în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau a întreprinderii municipale care a fost fondată de autoritatea administrației publice locale, sau a întreprinderii în al cărei capital statutar statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni), sau din oficiu, instanța de insolvență poate destitui administratorul/lichidatorul din motive întemeiate, inclusiv dacă acesta:

- a) nu îndeplinește condițiile privind indicatorii de performanță; sau
- b) depășește sau nu respectă atribuțiile ce îi revin prin prezenta lege, încalcă legislația; sau
- c) se află în conflict de interese cu orice parte în proces; sau
- d) cade sub incidența prevederilor de incompatibilitate și/sau a restricțiilor prevăzute de

lege; sau

e) se află în procedură de lichidare sau de insolabilitate.

(2) Instanța de insolabilitate adoptă o încheiere de destituire după audierea administratorului/lichidatorului.

(3) Prin încheierea de destituire, instanța de insolabilitate desemnează un alt administrator/lichidator, în condițiile stabilite la art. 63, la propunerea comitetului creditorilor ori, dacă nu este constituit, la propunerea adunării creditorilor, ori, în lipsa unor astfel de propuneri, în mod aleatoriu, din lista administratorilor și a lichidatorilor.

(4) Încheierea de destituire poate fi atacată cu recurs de către administrator/ lichidator. Încheierea de respingere a propunerii comitetului creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice membru al lui ori, în cazul cererii formulate de adunarea creditorilor, de către orice creditor.

(5) Administratorul/lichidatorul poate demisiona din motive întemeiate, adresînd cerere instanței de insolabilitate. În acest caz, acesta continuă exercitarea atribuțiilor pînă la desemnarea de către instanță a unui nou administrator/ lichidator.

(6) Administratorul/lichidatorul poate ataca cu recurs încheierea de respingere a cererii de demisie.

(7) Administratorul/lichidatorul desemnat poate chema în judecată orice administrator/lichidator precedent pentru daunele pricinuite masei debitoare sau creditorilor.

(8) În cazul în care administratorul/lichidatorul nu își poate exercita temporar atribuțiile, la cererea lui, a adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor, instanța de insolabilitate îi desemnează un locțiitor.

(9) În cazul destituirii sau aprobării cererii de demisie, administratorul/ lichidatorul prezintă raportul prevăzut la art. 72.

Articolul 72. Raportul administratorului/lichidatorului

(1) La finele fiecărei proceduri, dar nu mai rar decît o dată în trimestru, administratorul/lichidatorul prezintă instanței de insolabilitate un raport despre modul în care și-a îndeplinit atribuțiile, precum și o justificare a cheltuielilor de administrare a procedurii sau altor cheltuieli efectuate din patrimoniul debitorului. Baza de raportare cuprinde 3 luni de activitate, raportul putînd cuprinde mai multe luni.

(2) Comitetul creditorilor sau creditorii care dețin 25% din valoarea creanțelor validate pot cere oricînd administratorului/lichidatorului prezentarea unui raport despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare.

(3) La încheierea atribuțiilor, administratorul/lichidatorul este obligat să prezinte adunării creditorilor un raport final în care să fie consemnate situația masei debitoare și rulajul mijloacelor bănești de pe conturile de acumulare.

(4) Pînă la ședința adunării creditorilor, instanța de insolabilitate verifică raportul final al administratorului/lichidatorului. Instanța face o mențiune despre faptul că raportul final este examinat și prezentat participanților la procesul de insolabilitate spre informare, împreună cu documentele justificative și cu obiecțiile comitetului creditorilor, dacă acesta este constituit.

Articolul 73. Răspunderea administratorului/lichidatorului

(1) Administratorul/lichidatorul este obligat să îi despăgubească pe toți participanții la procesul de insolabilitate pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea obligațiilor ce îi revin, conform prezentei legi.

(2) Pentru comiterea de acțiuni ilegale în exercitarea atribuțiilor, administratorul/lichidatorul poartă răspundere disciplinară, materială, contravențională sau penală, conform legii.

(3) Dacă o creanță a masei debitoare generată printr-o acțiune a administratorului/lichidatorului nu poate fi executată pe deplin, administratorul/lichidatorul este obligat la despăgubiri față de creditorii masei. Răspunderea este exclusă doar în cazul în care, la nașterea creanței, administratorul/lichidatorul nu putea să prevadă că masa debitoare va fi insuficientă pentru executarea creanței ori în cazul în care a acționat cu acordul comitetului sau al adunării creditorilor.

Capitolul III **EFECTELE INTENTĂRII PROCEDURII** **DE INSOLVABILITATE**

Secțiunea 1 **Efectele generale**

Articolul 74. Transmiterea către administrator/lichidator a dreptului de administrare și de dispoziție

(1) Prin hotărâre de intentare a procedurii de insolvabilitate, dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare este transmis administratorului insolvabilității/lichidatorului.

(2) Orice act de dispoziție al debitorului asupra unui bun din masa debitoare efectuat după intentarea procedurii de insolvabilitate este nul. Totodată, normele cu privire la efectele înscrierii în registrul bunurilor imobile rămân în vigoare. Dacă debitorul a dispus în ziua intentării procedurii de insolvabilitate, se prezumă că a dispus după intentarea acestei proceduri.

(2¹) Particularitățile procesării ordinelor de plată și/sau a ordinelor de transfer inițiate de către debitor în ziua intentării procedurii de insolvabilitate sînt reglementate de art. 6 din Legea nr. 183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.

[Art.74 al.(2¹) introdus prin LP185 din 22.07.16, MO306-313/16.09.16 art.655; în vigoare 16.03.17]

(3) În cazul transmiterii către administratorul insolvabilității/lichidator a dreptului de administrare și de dispoziție, prevederile privind nulitatea actului juridic care încalcă interdicția de a dispune de un bun în favoarea anumitelor persoane nu se aplică.

(4) Prin hotărâre de intentare a procedurii de insolvabilitate, instanța de insolvabilitate dă dispoziții instituțiilor financiare la care debitorul are disponibil în conturi să nu dispună de acestea fără un ordin al administratorului insolvabilității/lichidatorului. Încălcarea dispozițiilor judecătorești atrage răspunderea instituțiilor financiare pentru prejudiciul adus, precum și o amendă judiciară de 10% din suma operată.

Articolul 75. Alte efecte

(1) Din momentul intentării procedurii de insolvabilitate:

- a) activitatea organelor de conducere ale debitorului se suspendă;
- b) achitățile cu debitorul se fac numai prin contul bancar de acumulare, gestionat de administratorul insolvabilității/lichidator;
- c) orice garanție de executare a obligațiilor se acordă numai de către administratorul insolvabilității/lichidator, cu autorizarea adunării sau a comitetului creditorilor;
- d) sechestrarea patrimoniului debitorului, alte măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvabilității/lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens se anulează de drept și se aplică în exclusivitate numai de către instanța de judecată care a intentat procedura de insolvabilitate;
- e) asociații (acționari, membri) debitorului nu au dreptul la separarea cotei de participație

din masa debitoare în legătură cu ieșirea sau cu excluderea debitorului din lista asociaților (acționarilor, membrilor) sau la partajarea averii lui;

f) răscumpărarea sau procurarea de către debitor a acțiunilor plasate, sau achitarea contravalorii părții de participație este interzisă;

g) achitarea dividendelor, efectuarea altor plăți legate de valorificarea hârtiilor de valoare, achitarea veniturilor pe cotele de participație, distribuirea profitului între asociații (membrii) debitorului sînt interzise.

(2) Administratorul insolvenței/lichidatorul poate interzice în scris persoanelor care închiriază, iau cu împrumut, păstrează sau folosesc în orice alt mod bunurile debitorului să efectueze operațiuni cu aceste bunuri.

(3) Calcularea penalităților, dobînzilor și altor plăți aferente datoriilor creditoare ale debitorului se suspendă.

(4) Calcularea plăților aferente (dobînda, comisionul de angajament, fondul de risc și penalitatea) creditelor acordate debitorului de către Ministerul Finanțelor, precum și a plăților aferente sumelor dezafectate de la bugetul de stat în vederea onorării garanțiilor de stat, se suspendă.

Articolul 76. Înaintarea creanțelor

Înaintarea creanțelor de către creditori are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvență.

Articolul 77. Prestațiile către debitor

Dacă, după intentarea procedurii de insolvență, s-au făcut prestații debitorului în executarea obligațiilor față de acesta, deși prestațiile trebuiau să revină masei debitoare, ele se consideră valabile dacă terțul nu cunoștea la data executării faptul intentării procedurii de insolvență. Se prezumă necunoașterea în cazul în care terțul a executat prestațiile înainte de data la care a fost publicat dispozitivul hotărîrii de intentare a procedurii.

Articolul 78. Acceptarea succesiunii

Dacă debitorul a obținut un drept de moștenire înainte de procedura de insolvență sau pe parcursul ei, dreptul de a accepta sau de a renunța la succesiune îi aparține.

Articolul 79. Preluarea de către administrator/lichidator a cauzelor în derulare

(1) Cauzele cu privire la bunuri din masa debitoare în care debitorul este reclamant și care sînt pendinte la data intentării procedurii de insolvență pot fi preluate de către administrator/lichidator în starea în care se găsesc. Dacă administratorul/lichidatorul nu preia cauza, ea poate fi continuată de oricare dintre părți.

(2) Cauzele cu privire la bunurile din masa debitoare în care debitorul este pîrît și care sînt pendinte la data intentării procedurii de insolvență pot fi preluate de administrator/lichidator sau de creditor dacă ele se referă la:

- a) separarea unui bun din masa debitoare;
- b) executarea creanțelor garantate;
- c) obligațiile masei debitoare.

(3) În cazul în care administratorul/lichidatorul recunoaște revendicările creditorilor conform alin. (2), aceștia din urmă pot cere restituirea cheltuielilor de judecată suportate înainte de intentarea procedurii de insolvență în calitate de creditori chirografari.

(4) Cauzele cu privire la bunurile din masa debitoare în care debitorul este pîrît, iar reclamantul este creditor chirografar și care sînt pendinte la data intentării procedurii de insolvență se suspendă pînă la reluare de către creditorul chirografar sau pînă la încetarea procedurii de insolvență. Creditorii chirografari sînt în drept să depună cerere de înaintare a creanțelor în instanța de insolvență. Procedura suspendată poate fi reluată de creditorul

chirografar în cazul nevalidării creanțelor în procedura de insolvență.

Articolul 80. Anularea înregistrării gajului

Dacă un creditor chirografar a înregistrat în ultimele 4 luni de până la intentarea procedurii de insolvență un gaj legal față de bunurile debitorului declarat insolvent în temeiul Legii nr. 449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj, înregistrarea trebuie anulată în baza cererii administratorului/lichidatorului sau a oricărui creditor.

Articolul 81. Interzicerea executării silită

(1) Executarea obligațiilor masei debitoare neîntemeiate pe un act al administratorului insolvenței/lichidatorului este interzisă pe parcursul a 180 de zile din data intentării procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului.

(2) Pentru creditorii chirografari este interzisă executarea silită în mod individual a masei debitoare pe întregul proces de insolvență.

(3) Pentru creditorii garanți interdicția de valorificare a bunurilor grevate cu garanții este valabilă pe parcursul a 180 de zile din data intentării procedurii de insolvență. În cazul inițierii procedurii de restructurare a debitorului, interdicția de executare silită a bunurilor grevate cu garanții se prelungește pe perioada moratoriului conform art. 184.

(4) Creditorii garanți sînt în drept să înceapă urmărirea silită a bunurilor grevate cu garanții înaintea expirării termenului de 180 de zile doar în baza unei încheieri a instanței de judecată care examinează procesul de insolvență, emisă la cererea creditorului garantat, în cazul în care acesta dovedește că suportă pierderi prin diminuarea valorii bunului grevat cu garanție reală și că nu există posibilitate de compensare a pierderii valorii bunului în cadrul procedurii de insolvență sau în cazul neconfirmării planului procedurii de restructurare a debitorului potrivit art. 202 și 205.

(5) Valorificarea bunurilor grevate cu garanții, în cazurile prevăzute la alin. (3) și (4), se face conform procedurii stabilite la art. 130–132.

Articolul 82. Compensarea creanțelor reciproce

(1) Creanțele creditorilor sînt examinate de către administrator/lichidator pentru a se stabili posibilitatea aplicării procedurii de achitare prin compensare.

(2) În cazul în care un creditor chirografar este, la momentul intentării procedurii de insolvență, îndreptățit în baza legii sau a contractului la compensare, acest drept nu este afectat de intentarea procedurii.

(3) Compensarea este exclusă dacă creanțele împotriva cărora se face compensarea devin necondiționate și scadente înainte ca această compensare să poată avea loc.

(4) Compensarea poate fi aplicată chiar dacă creanțele debitorului față de creditor, conform condițiilor existente la data intentării procedurii de insolvență, încă nu au ajuns la scadență.

(5) Compensarea nu poate fi aplicată dacă:

a) creanța creditorului față de masa debitoare a apărut după intentarea procedurii de insolvență;

b) creditorul a obținut dreptul de creanță față de debitor de la un alt creditor după intentarea procedurii de insolvență.

(6) Intentarea procedurii de insolvență împotriva unei părți la un contract de garanție financiară sau producerea altei cauze care determină executarea garanției financiare nu afectează aplicarea clauzei de compensare cu exigibilitate imediată. Clauza de compensare cu exigibilitate imediată își produce efectele în conformitate cu prevederile art. 14 din Legea nr. 184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară.

[Art.82 al.(6) introdus prin LP185 din 22.07.16, MO306-313/16.09.16 art.655; în vigoare 16.03.17]

Articolul 83. Obligațiile debitorului de a prezenta informații și explicații

(1) Dacă cererea introductivă este admisă, debitorul este obligat să prezinte explicațiile și informațiile necesare pentru adoptarea unei decizii privind examinarea cererii.

(2) Debitorul este obligat să participe la ședințele instanței de insolvență, la adunarea creditorilor și/sau la ședințele comitetului creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să dea informații și lămuriri instanței de insolvență, administratorului/lichidatorului, comitetului creditorilor și adunării creditorilor asupra raporturilor relevante pentru procedura de insolvență, să le aducă la cunoștință faptele de natură să atragă răspundere pentru o infracțiune sau contravenție. Astfel de informații și lămuriri nu pot fi folosite într-un proces penal sau contravențional decât cu învoirea debitorului. Acesta trebuie, de asemenea, să susțină administratorul/lichidatorul în executarea sarcinilor și atribuțiilor și este obligat să se prezinte, citat de instanță, pentru a da informații și lămuriri și pentru a colabora.

(4) Neprezentarea debitorului la ședința instanței de insolvență, la adunarea creditorilor sau la ședința comitetului creditorilor nu împiedică desfășurarea lor dacă prezentarea nu este cerută în mod expres de instanță.

Articolul 84. Răspunderea procesuală a debitorului

(1) După intentarea procedurii de insolvență, instanța de insolvență, din oficiu sau la cererea administratorului/lichidatorului, poate obliga debitorul sau reprezentantul organelor lui de conducere să nu părăsească teritoriul Republicii Moldova fără permisiunea sa expresă în cazul în care există dovezi că acesta ar putea să se ascundă ori să se eschiveze de la participarea la procedură.

(2) În caz de eschivare a debitorului de la îndeplinirea obligațiilor, conform prezentei legi, instanța de insolvență, la cererea administratorului, a adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor ori din oficiu, poate ridica debitorului dreptul de administrare a patrimoniului, dacă acesta dispune de el, îi poate interzice să părăsească localitatea de reședință fără permisiunea sa expresă ori poate aplica alte măsuri de asigurare în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Interdicțiile specificate la alin. (1) și (2) sînt valabile pe întregul proces de insolvență dacă instanța de insolvență nu stabilește altfel.

Articolul 85. Preîntîmpinarea debitorului

(1) Instanța de insolvență preîntîmpină debitorul privitor la obligațiile și la răspunderea lui în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

(2) Instanța de insolvență cere debitorului să semneze, înainte de prima adunare a creditorilor, următoarea declarație: “Declar pe onoarea și pe răspunderea mea că orice informație, orală sau scrisă, pe care o voi prezenta instanței de insolvență despre patrimoniul debitorului și despre activitatea lui de întreprinzător sau despre orice alt fapt pe care îl cunosc este adevărată și completă”.

(3) În cazul în care cererea introductivă este depusă de debitor, acesta, odată cu cererea, prezintă și declarația prevăzută la alin. (2).

Articolul 86. Restricția de a ocupa anumite funcții

În procesul de insolvență intentat la cererea creditorilor, persoanele indicate la art. 247 nu pot fi: membru al unui organ de conducere sau de supraveghere a unei persoane juridice, lichidator al unei persoane juridice, manager al unei întreprinderi individuale ori administrator/lichidator într-un proces de insolvență.

Articolul 87. Sechestrul corespondenței

Corespondența adresată debitorului va fi recepționată de administrator/lichidator, care este în drept să rețină corespondența referitoare la activitatea comercială a debitorului. Acesta are

dreptul să ia cunoștință de corespondența sa comercială, iar administratorul/lichidatorul este obligat să păstreze secretul comercial și să nu divulge conținutul corespondenței care nu se referă la activitatea comercială a debitorului.

Articolul 88. Reprezentarea debitorului în procedura de insolabilitate

(1) După intentarea procedurii de insolabilitate sau a procedurii falimentului, adunarea generală a acționarilor/asociaților debitorului va desemna pe cheltuiala lor un reprezentant persoană fizică pentru a reprezenta interesele debitorului și ale acționarilor/asociaților acestora și pentru a participa la procedură din contul debitorului.

(2) Dacă nu este desemnat un astfel de reprezentant în termen de 10 zile lucrătoare din data publicării hotărârii privind intentarea procedurii de insolabilitate sau a procedurii falimentului, instanța de insolabilitate desemnează un reprezentant al debitorului din rândul persoanelor specificate la art. 247.

(3) Reprezentantul debitorului are următoarele atribuții:

a) exprimă intenția debitorului de a propune un plan al procedurii de restructurare în condițiile prezentei legi;

b) formulează contestații în cadrul procedurii reglementate de prezenta lege;

c) după intrarea în procedura de insolabilitate sau în procedura falimentului, participă la inventar, semnând actul, primește raportul final și bilanțul de închidere, participă la adunarea convocată pentru soluționarea obiecțiilor și aprobarea raportului;

d) participă la adunările creditorilor;

e) primește notificarea privind închiderea procedurii.

(4) După ridicarea dreptului de administrare, debitorul este reprezentat de administratorul insolabilității/lichidator, care îi conduce și activitatea comercială, iar mandatul reprezentantului debitorului va fi redus la reprezentarea intereselor acționarilor/asociaților.

(5) Instanța de insolabilitate decide, conform demersului administratorului insolabilității/lichidatorului, căror persoane specificate la art. 247 li se vor aplica, după caz, prevederile art. 83–85.

S e c ți u n e a a 2-a

Situația raporturilor preexistente

Articolul 89. Dreptul de opțiune al administratorului/lichidatorului

(1) Dacă la momentul intentării procedurii de insolabilitate un contract bilateral nu este executat în totalitate de către debitor sau de cealaltă parte, administratorul/lichidatorul este în drept să îl execute în locul debitorului ori să ceară celeilalte părți executarea lui.

(2) În cazul în care administratorul/lichidatorul refuză să execute un contract, cealaltă parte, în calitate de creditor chirografar, poate înainta o creanță care rezultă din neexecutare. Dacă cealaltă parte cere administratorului să își exercite dreptul de opțiune, acesta trebuie să declare neîntârziat dacă va cere sau nu executarea. În cazul în care omite să ceară executarea contractului, administratorul/lichidatorul nu va putea ulterior să insiste asupra executării lui.

(3) Valoarea creanței care reiese din neexecutare este egală cu diferența dintre prețul convenit și prețul de piață sau de bursă din ziua lucrătoare imediat următoare intentării procedurii de insolabilitate, din locul executării, pentru un contract cu termenul de executare convenit.

Articolul 90. Menținerea contractelor cu executare succesivă

Contractele debitorului cu privire la chiria și la arenda bunurilor imobile se mențin cu efectele respective pentru masa debitoare. Se mențin și raporturile de arendă și de chirie ale debitorului, în calitate de locator, cu privire la alte bunuri asupra cărora există un drept de garanție al unui terț care a finanțat cumpărarea sau producerea lor.

Articolul 91. Contractele de locațiune și de arendă

(1) Contractele de locațiune sau de arendă asupra bunurilor imobile în care debitorul este locatar sau arendaș pot fi reziliate de către administrator/lichidator fără a se ține seama de termenul pentru care au fost încheiate, ci doar de termenul legal pentru reziliere. Cealaltă parte poate cere, în calitate de creditor chirografar, repararea prejudiciului adus de încetarea înainte de termen a raporturilor de locațiune sau de arendă.

(2) Dacă administratorul/lichidatorul înstrăinează un bun imobil, o încăpere pe care debitorul le dădea în locațiune sau în arendă, iar dobânditorul ia locul debitorului în raporturile de locațiune și de arendă, dobânditorul poate rezilia contractele de locațiune și de arendă, ținând cont de termenul legal de reziliere.

(3) Contractul de locațiune sau de arendă în care debitorul are calitatea de locatar sau de arendaș nu poate fi reziliat de cealaltă parte după depunerea cererii introductive din cauza unei întârzieri cu plata chiriei sau arendeii care a apărut pînă la depunerea cererii introductive sau din cauza înrăutățirii stării patrimoniale a debitorului.

Articolul

92. Mandatul

(1) Mandatul eliberat de către debitor asupra bunurilor din masa debitoare se stinge la data intentării procedurii de insolvență sau a procedurii falimentului. Mandatarul trebuie să continue totuși actul juridic, dacă amînarea lui ar putea genera un pericol pentru bunurile debitorului, pînă ce actul va fi preluat de administrator/lichidator. În acest caz, mandatul se consideră menținut, iar mandatarul devine creditor al masei debitoare, înaintîndu-și pretențiile privitor la remunerația și la repararea prejudiciilor cauzate prin menținerea mandatului.

(2) Alineatul (1) este aplicabil și în cazul în care un terț a încheiat contract de prestări servicii sau de antrepriză.

Articolul

93. Încetarea

valabilității

procurii

Valabilitatea procurii eliberate de către debitor în privința unui bun din masa debitoare încetează la data intentării procedurii. Dispozițiile art. 92 se aplică în modul corespunzător.

Articolul

94. Nulitatea

convențiilor

derogatorii

Convențiile prin care se exclude sau se limitează aplicarea art. 89–93 sînt nule.

Articolul

95. Contractele

individuale

de muncă

(1) În cazul rezilierii contractelor individuale de muncă încheiate de debitor cu angajații săi, se aplică prevederile legale privind lichidarea și reorganizarea extrajudiciară a întreprinderii.

(2) Nu se admite disponibilizarea personalului în cadrul procedurii pe motiv că întreprinderea (afacerea) debitorului este vîndută ca un complex patrimonial unic sau că este preluată de o altă persoană conform planului procedurii de restructurare.

Articolul

96. Contractul

colectiv

de muncă

(1) În cazul în care contractul colectiv de muncă prevede anumite acțiuni a căror efectuare afectează masa debitoare, administratorul/lichidatorul și organul reprezentativ al angajaților trebuie să adopte măsuri de reducere, reciproc acceptabilă, a acestor acțiuni. Pentru soluționarea divergențelor, părțile pot solicita, de comun acord, intermediere din partea oficiului teritorial al forței de muncă.

(2) Contractul prevăzut la alin. (1) poate fi desfăcut cu condiția avizării celeilalte părți cu cel puțin 2 luni înainte, chiar dacă acest contract prevede un termen mai lung.

Articolul

97. Prestarea

de servicii

către debitor

(1) Niciun furnizor de servicii de utilitate publică care deține o poziție dominantă (livrări de energie electrică, gaze naturale, apă, servicii telefonice sau altele asemenea) nu are dreptul să refuze ori să întrerupă unilateral prestarea unor astfel de servicii către debitor din momentul depunerii cererii introductive, chiar dacă debitorul nu a plătit serviciile prestate anterior depunerii cererii introductive. În cazul în care se intenționează procedură de

insolvabilitate, procedură a falimentului sau procedură de restructurare, costurile serviciilor curente se achită lunar în baza contractelor încheiate de furnizor cu administratorul/lichidatorul.

(2) Reducerea sau întreruperea prestării serviciilor enumerate la alin. (1) poate avea loc doar în cazul în care administratorul/lichidatorul sau debitorul nu plătește, conform contractului, serviciile curente prestate după intentarea procesului.

Articolul 98. Plata cambiei scadente

Plata cambiei scadente nu poate fi anulată dacă deținătorul a fost obligat să o accepte pentru a nu pierde drepturile de recuperare împotriva debitorilor solidari ai cambiei. În acest caz, dacă administratorul/lichidatorul poate dovedi că ultimul debitor solidar al cambiei a avut cunoștință de incapacitatea de plată a debitorului când a emis sau a girat cambia, debitorul solidar este obligat să restituie administratorului/lichidatorului plata obținută în contul masei debitoare.

Articolul 99. Bunurile în tranzit

În cazul în care un bun mobil vândut debitorului și neplătit integral de acesta este, la data deschiderii procesului, în curs de transmitere (în tranzit) sau se află încă în posesiunea vânzătorului, iar alte persoane nu au intrat în posesiunea aceluși bun, vânzătorul poate reintra în posesiunea lui. În acest caz, vânzătorul restituie orice plată făcută de debitor în avans pentru bunul respectiv, având dreptul de a înainta o creanță în calitate de creditor chirografar pentru cheltuielile aferente acestei tranzacții.

Articolul 100. Situația unor transferuri de bunuri

Dacă debitorul este parte într-un contract de vânzare-cumpărare ce prevede transferul unor bunuri sau titluri de valoare, cotate la o bursă de mărfuri sau de valori mobiliare sau la o altă piață, la o anumită dată sau într-o perioadă determinată, iar scadența survine sau perioada expiră după data intentării procedurii de insolvabilitate, atunci diferența dintre prețul de cumpărare și prețul cotelat, la data menționată, la bursă sau la piața din locul de livrare ori (dacă nu poate fi stabilit locul) la cea mai apropiată bursă sau piață, va fi achitată în masa debitoare dacă aceasta este o datorie debitoare sau va constitui o creanță chirografară dacă este o datorie creditoare.

Articolul 101. Tranzacțiile cu valori mobiliare

Dacă obligația uneia dintre părțile contractante de a efectua o tranzacție cu valori mobiliare devine, conform contractului, scadentă după deschiderea procedurii de insolvabilitate, contractul se consideră reziliat la data intentării procedurii. În astfel de cazuri, diferența dintre prețul contractului și valoarea acțiunilor de la data intentării procedurii de insolvabilitate, procedurii falimentului sau a procedurii de restructurare este plătită debitorului dacă este un credit sau adăugată la datoriile debitorului dacă este o datorie.

Articolul 102. Executarea contractului de asigurare a debitorului

În cazul în care un contract de asigurare a debitorului continuă, prima de asigurare datorată de debitor trebuie să fie plătită în totalitate, chiar dacă este scadentă înainte de intentarea procedurii, primele de asigurare raportându-se la cheltuielile de administrare.

Articolul 103. Participațiile debitorului în alte persoane juridice

Dacă un asociat al unei societăți comerciale sau un membru de cooperativă este debitor într-o procedură de insolvabilitate și dacă implicarea debitorului într-o astfel de procedură nu atrage dizolvarea societății sau a cooperativei, administratorul/lichidatorul înstrăinează participația debitorului potrivit ultimului raport financiar aprobat, în modul stabilit de lege.

Secțiunea 3-a

Contestarea actelor juridice ale debitorului

Articolul 104. Anularea unor acte juridice

Pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului:

- a) orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvabilitate, care a afectat drepturile creditorilor;
- b) transferurile cu titlu gratuit din partea debitorului făcute în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, cu excepția actelor de îndeplinire a unor obligații morale sau actelor pentru binele public (de sponsorizare), în care generozitatea donatorului este proporțională patrimoniului său;
- c) tranzacțiile încheiate în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită;
- d) transferurile de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia din urmă, efectuate în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, care au ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului;
- e) transferurile de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia din urmă, efectuate în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, la care creditorul nu avea dreptul sau care nu ajunseră la scadență;
- f) acordarea gratuită a unui gaj sau a unei ipotecii, a oricărei alte garanții pentru o creanță care era neasigurată în ultimele 4 luni anterioare înaintării cererii introductive sau pentru o creanță a unui acționar sau asociat al debitorului într-o perioadă similară, dacă aceste creanțe nu au ajuns la scadență pînă la data intentării procedurii de insolvabilitate;
- g) orice acte încheiate și garanții acordate de către debitor după înaintarea cererii introductive.

Articolul 105. Anularea unor acte juridice încheiate în ultimele 24 de luni

(1) Pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni în vederea anulării tranzacțiilor încheiate de debitor în ultimele 24 de luni precedente înaintării cererii introductive, dacă acestea sînt în dauna intereselor creditorilor, cu următoarele persoane:

- a) cu un asociat în comandită sau cu un asociat care deține cel puțin 20% din capitalul social al debitorului, atunci cînd debitorul este societate în comandită sau societate în nume colectiv;
- b) cu un asociat (acționar) care deține cel puțin 20% din capitalul social al debitorului, atunci cînd debitorul este societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată;
- c) cu o persoană care se încadrează în prevederile art. 247 alin. (1);
- d) cu un coproprietar – asupra unui bun comun indivizibil;
- e) cu o persoană care se încadrează în prevederile art. 63 alin. (6).

(2) Nu pot fi anulate transferurile cu caracter patrimonial efectuate în baza unei licitații publice, în condițiile legii.

Articolul 106. Situația bunurilor din tranzacțiile anulate

(1) Terțul dobînditor în cadrul unei tranzacții anulate conform art. 104 și 105 trebuie să restituie, în contul masei debitoare, bunul dobîndit sau, în cazul în care bunul nu mai există, valoarea lui estimată la data transferului efectuat de către debitor.

(2) Terțul dobînditor în cadrul tranzacțiilor prevăzute la alin. (1) care a restituit, integral sau parțial, în masa debitoare bunul sau valoarea lui deține o creanță chirografară împotriva debitorului, cu condiția ca terțul să fi fost de bună-credință referitor la intențiile debitorului la

data efectuării transferului.

S e c ți u n e a a 4-a

Asigurarea integrității masei debitoare

Articolul 107. Luarea în primire a masei debitoare

(1) După intentarea procedurii de insolabilitate sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul și/sau lichidatorul vor lua neîntârziat în primire și administrare toate bunurile care aparțin masei debitoare.

(2) Administratorul/lichidatorul, în baza hotărîrii de intentare a procedurii de insolabilitate și/sau a încheierii instanței de insolabilitate, impune, prin executare silită, predarea bunurilor aparținînd masei debitoare care se găsesc la debitor sau la terți, cu evacuarea forțată a persoanelor care le dețin în posesie sub orice formă. În baza actului judecătoresc, administratorul/lichidatorul va dispune prin ordin intrarea, reținerea, ridicarea, eliberarea, evacuarea, instalarea, sigilarea și sechestrarea bunurilor incluse în masa debitoare.

(3) Actele emise de administrator/lichidator în scopul executării hotărîrii de intentare a procesului de insolabilitate și/sau încheierii judecătorești privind preluarea bunurilor ce aparțin masei debitoare se asimilează actelor emise de executorul judecătoresc.

(4) Comitetul creditorilor dispune asupra locului de păstrare a valorilor mobiliare și a lucrurilor de preț, stabilind obligativitatea depunerii mijloacelor bănești în bănci, inclusiv a numerarului în monedă națională și valută străină. Luarea în primire a acestor bunuri se face în prezența a cel puțin un membru al comitetului creditorilor care va semna actul de primire. În cazul în care nu este desemnat un comitet al creditorilor, instanța de insolabilitate decide numirea unui reprezentant al creditorilor care va asista la luarea în primire a valorilor mobiliare și a bunurilor și va semna actul de primire. Adunarea creditorilor poate dispune altfel.

Articolul 108. Inventarul bunurilor incluse în masa debitoare

(1) Administratorul insolabilității/lichidatorul trebuie să întocmească un inventar al tuturor bunurilor corporale și incorporale care aparțin masei debitoare. Inventarul este întocmit de o comisie de inventariere constituită de administratorul insolabilității/lichidator din reprezentanți ai creditorilor sau din specialiști/experti în domeniu, în prezența debitorului, dacă nu se cauzează o întârziere dezavantajoasă.

(2) Actul de inventar este semnat de administratorul insolabilității/ lichidator, de membrii comisiei de inventariere și, după caz, de către debitor prin reprezentantul său desemnat în procedura de insolabilitate.

(3) Dacă patrimoniul debitorului poate fi inventariat într-o singură zi, administratorul insolabilității/lichidatorul va putea să procedeze imediat la inventariere fără a aplica sigiliile. În toate celelalte cazuri, se va proceda la inventariere în cel mai scurt timp posibil. Debitorul trebuie să asiste la inventar. Dacă nu se prezintă, debitorul nu va putea contesta datele din inventar.

(4) În cazul în care debitorul nu prezintă documentele activității economice și de evidență contabilă în modul prevăzut de prezenta lege, inventarul bunurilor lui se face conform documentelor și altor probe reconstituite de către administratorul insolabilității/lichidator. Dacă, în urma notificărilor, administratorul insolabilității/lichidatorul nu identifică niciun bun, inventarul se încheie în baza comunicărilor transmise în scris de autoritățile relevante.

(5) În inventar trebuie să fie descrise toate bunurile identificate ale debitorului și să se indice valoarea contabilă sau, dacă aceasta lipsește, valoarea lor aproximativă de la data inventarierii. În cazul în care valoarea bunului depinde de lichidarea sau de restructurarea întreprinderii, administratorul insolabilității/ lichidatorul va angaja, cu aprobarea comitetului creditorilor, un expert evaluator, pe cheltuiala debitorului, pentru a evalua bunurile atît

separat, cât și în ansambluri în stare de funcționare, după caz.

(6) În toate cazurile, cu excepția celui indicat la alin. (3), administratorul insolvenței/lichidatorul, înainte de inventar, va pune prin ordin sub sechestru și sigiliu: încăperile, magazinele, magaziile, depozitele, birourile, corespondența comercială, arhiva, dispozitivele de stocare și de prelucrare a informației, contractele, mărfurile și orice alte bunuri mobile sau imobile aparținând patrimoniului debitorului sau care se află pe teritoriul și/sau în posesia debitorului.

(7) Nu vor fi puse sub sechestru și sigiliu:
a) obiectele care trebuie valorificate de urgență, pentru a se evita deteriorarea lor materială sau pierderea din valoare;
b) registrele de contabilitate;

c) cambiile și alte titluri de valoare scadente sau care urmează a fi scadente în scurt timp și nici acțiunile ori alte titluri de participație ale debitorului, care vor fi luate de lichidator pentru a fi încasate sau pentru a se efectua activitățile de conservare cerute;

d) numerarul, în monedă națională și valută străină, pe care administratorul insolvenței/lichidatorul îl va depune la instituția financiară în contul patrimoniului debitorului.

(8) Dacă debitorul are bunuri în diferite localități, administratorul insolvenței/lichidatorul va efectua sechestrarea și sigilarea bunurilor în mod consecutiv, începând cu bunurile de o importanță sau de o valoare mai mare. Documentele întocmite de administratorul insolvenței/lichidator, certificând că sechestrarea și sigiliile au fost aplicate, vor fi trimise instanței de judecată care examinează cazul de insolvență.

Articolul 109. Păstrarea și paza masei debitoare

(1) Pe măsura desfășurării inventarierii, administratorul insolvenței/lichidatorul ia în posesie bunurile, devenind depozitarul lor judiciar, și adoptă măsurile necesare pentru conservarea, păstrarea și paza lor.

(2) Cu consimțământul comitetului creditorilor sau, după caz, al adunării creditorilor, bunurile introduse în masa debitoare se remit, contra semnătură, spre păstrare și pază debitorului.

(3) În cazul în care comitetul sau adunarea creditorilor nu este de acord cu remiterea bunurilor din masa debitoare spre păstrare și pază debitorului sau în cazul în care debitorul refuză să preia bunurile, administratorul insolvenței/lichidatorul predă bunurile, în bază de contract de depozit sau de pază, unui terț, care va avea dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor de păstrare a bunurilor.

(4) Comitetul creditorilor sau, după caz, adunarea creditorilor determină cuantumul remunerației celui care preia bunurile spre păstrare, în conformitate cu tarifele stabilite, iar în lipsa lor, al unei remunerații obișnuite. Cheltuielile de păstrare a bunurilor din masa debitoare se includ în cheltuielile masei și se suportă de către debitor.

(5) Bijuteriile și alte obiecte de aur, argint, platină și de metale din grupa platinei, din pietre prețioase și perle, precum și fragmentele din aceste obiecte, ridicate de la debitor se depun imediat de către administratorul insolvenței/lichidator la păstrare în instituții financiare.

(6) În cazul în care comitetul sau adunarea creditorilor nu dispune altfel, persoana căreia i s-au remis spre păstrare bunuri din masa debitoare nu are dreptul să le folosească ori să le înstrăineze, fiind obligată să informeze administratorul insolvenței/lichidatorul despre fructele acestor bunuri.

(7) Persoana căreia i s-au remis spre păstrare bunuri poartă, în conformitate cu legislația, răspundere pentru prejudiciul cauzat intenționat sau din culpă. Înșușirea sau înstrăinarea

bunurilor remise spre păstrare atrage răspundere contravențională sau penală în conformitate cu legislația.

(8) Dacă bunul introdus în masa debitoare este expus degradării sau dacă a suferit schimbări ce implică pericolul deprecierei sale și nu mai este timp pentru înlăturarea acestui pericol, persoana careia i s-a dat spre păstrare va informa la timp administratorul insolvenței/lichidatorul, care este obligat să organizeze vânzarea bunului în condițiile prezentei legi.

(9) Administratorul insolvenței/lichidatorul este în drept să vândă bunul introdus în masa debitoare și în cazul în care păstrarea lui implică cheltuieli disproporționale.

Articolul 110. Evidența creditorilor

(1) În urma intentării procedurii de insolvență sau a inițierii procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvenței/lichidatorul va întocmi și va înregistra la instanța de insolvență un tabel definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului născute până la data intentării procedurii de insolvență sau a inițierii procedurii simplificate a falimentului, precizând temeiul, valoarea și rangul lor, indicând pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor, suma acceptată de administratorul insolvenței/lichidator după verificare. Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă la ședința de validare.

(2) Contestațiile la tabelul definitiv vor fi soluționate de către instanța de judecată care a intentat procedura de insolvență sau a inițiat procedura falimentului, iar, în funcție de soluțiile pe care le pronunță instanța, administratorul insolvenței/lichidatorul va întocmi un tabel definitiv consolidat, care va conține creanțele admise împotriva patrimoniului debitorului, existente la data intentării procedurii.

Articolul 111. Evaluarea de ansamblu a bunurilor și a obligațiilor

(1) După intentarea procedurii de insolvență sau inițierea procedurii falimentului, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să efectueze, într-un raport, o evaluare sistematizată, de ansamblu, a bunurilor, în care se vor specifica și se vor juxtapune bunurile din masa debitoare și obligațiile debitorului. Pentru evaluarea bunurilor, se vor aplica prevederile art. 108, iar pentru sistematizarea obligațiilor, prevederile art. 110 în modul corespunzător.

(2) După ce a fost întocmit raportul evaluării de ansamblu a bunurilor, instanța de insolvență poate cere debitorului, la sesizarea administratorului insolvenței/lichidatorului sau a unui creditor, explicații privind plenitudinea evaluării bunurilor.

Articolul 112. Depunerea la dosar

Tabelul definitiv, inventarul masei debitoare și raportul evaluării de ansamblu trebuie să fie depuse la dosar și puse la dispoziția participanților la procedură de insolvență pentru a lua cunoștință de ele cu cel puțin 5 zile înainte de adunarea creditorilor de raportare.

Articolul 113. Darea de seamă fiscală și darea de seamă cu privire la activitatea comercială

(1) Intentarea procedurii de insolvență nu afectează obligația debitorului de a prezenta dare de seamă fiscală și dare de seamă cu privire la activitatea comercială, de a ține evidență contabilă. În ceea ce privește masa debitoare, aceste obligații sînt îndeplinite de administrator/lichidator, care răspunde, în limita informației de care dispune, pentru îndeplinirea obligațiilor.

(2) Odată cu intentarea procedurii de insolvență începe un nou exercițiu financiar. Primul exercițiu financiar este incomplet și durează până la sfîrșitul anului fiscal.

Secțiunea a 5-a

Adunarea de raportare

Articolul 114. Raportarea în fața adunării creditorilor

(1) Administratorul insolvenței va întocmi și va supune adunării creditorilor, în termenul stabilit de instanța de insolvență, care nu poate depăși 100 de zile de la data deschiderii procedurii, un raport asupra stării economice și a cauzelor care au condus la insolvența debitorului, menționând persoanele cărora le-ar fi imputabilă această situație.

(2) În raport se va indica existența posibilității reale de menținere, în totalitate sau parțial, a întreprinderii debitorului și de aplicare a planului ori, după caz, motivele care nu permit restructurarea și, în acest caz, va propune intrarea în faliment.

(3) Dacă va concluziona în raport că activitatea debitorului poate fi redresată în baza unui plan, administratorul insolvenței va trebui să precizeze dacă recomandă ca planul să fie cel propus de debitor, dacă, la cererea debitorului, colaborează la întocmirea aceluși plan sau dacă intenționează să propună un alt plan singur sau împreună cu unul sau mai mulți creditori.

(4) Administratorul insolvenței va asigura posibilitatea consultării raportului prevăzut la alin. (1) la sediul său, pe cheltuielile solicitantului. O copie de pe raport se va depune la instanța de insolvență și se va comunica debitorului.

(5) La adunarea de raportare, creditorii pun în discuție raportul administratorului insolvenței și adoptă, în modul stabilit la art. 57, una din următoarele hotărâri:

- a) de intentare a procedurii de restructurare a debitorului;
- b) de intentare a procedurii falimentului.

(6) Prima la vot se pune propunerea susținută de administratorul insolvenței. Neaprobarea de către adunarea creditorilor a procedurii propuse de administratorul insolvenței are ca efect intentarea față de debitor a următoarei proceduri fără a fi pusă separat la vot.

(7) În cazul în care adunarea creditorilor de raportare hotărăște restructurarea debitorului, hotărârea se confirmă în cel mult 5 zile de către instanța de insolvență, care, prin încheiere motivată, dispune intentarea procedurii de restructurare și stabilește un termen, de cel mult 30 de zile de la emiterea încheierii, de propunere a planului procedurii de restructurare.

(8) Nerespectarea termenului prevăzut la alin. (7) conduce la decăderea părților din dreptul de a depune planul și, ca urmare, la trecerea, prin încheiere a instanței de insolvență, la procedura falimentului.

(9) În cazul în care adunarea creditorilor aprobă propunerea administratorului insolvenței de încetare a activității întreprinderii insolvente, instanța de insolvență decide, prin încheiere, continuarea procedurii de insolvență și intrarea în faliment a debitorului, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(10) Până la adunarea de raportare, administratorul insolvenței poate sista activitatea nerentabilă a debitorului doar cu învoirea comitetului creditorilor, dacă acesta a fost format.

(11) În cazul de încetare a activității debitorului, administratorul insolvenței trebuie să îl informeze înainte de data preconizată. Instanța de insolvență poate refuza sistarea activității debitorului până la adunarea de raportare, la cererea lui și după audierea administratorului insolvenței, cu condiția ca refuzul să nu cauzeze diminuarea masei debitoare.

Capitolul IV FALIMENTUL Secțiunea 1 Procedura generală

Articolul 115. Condițiile intrării în faliment

(1) Instanța de insolvență decide prin încheiere intrarea imediată în faliment, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare, în următoarele cazuri:

a) debitorul nu și-a declarat intenția de a se restructura sau este decăzut din dreptul de a propune un plan al procedurii de restructurare, iar creditorii nu cer restructurarea lui;

b) niciunul dintre participanții la procedură nu a propus un plan al procedurii de restructurare, în condițiile și termenele stabilite de prezenta lege, sau niciunul dintre planurile propuse nu a fost acceptat și confirmat;

c) debitorul și-a declarat intenția de a se restructura, dar nu a propus în termen un plan de restructurare ori planul lui nu a fost acceptat și confirmat;

d) obligațiile de plată și celelalte sarcini asumate nu sînt îndeplinite în condițiile stipulate în planul confirmat sau activitatea debitorului desfășurată pe parcursul restructurării aduce pierderi masei debitoare;

e) adunarea creditorilor a aprobat raportul administratorului insolvenței în care se propune intrarea debitorului în faliment.

(2) Instanța de insolvență va pronunța, prin încheierea de intrare în faliment, dizolvarea societății debitoare și va dispune:

a) desemnarea unui lichidator, stabilirea atribuțiilor acestuia;

b) valorificarea și lichidarea masei debitoare.

(3) Actele cu titlu gratuit, precum și celelalte acte, exceptîndu-le pe cele permise de planul procedurii de restructurare, efectuate între data confirmării planului procedurii de restructurare și data intrării în faliment sînt nule.

(4) Încheierea de intentare a procedurii falimentului se publică în modul prevăzut la art. 7.

Articolul 116. Efectele intentării procedurii falimentului

(1) În cazul în care dispune trecerea la faliment, instanța de insolvență va desemna un lichidator propus de adunarea creditorilor, aplicînd în modul corespunzător dispozițiile art. 63–73. Atribuțiile administratorului insolvenței încetează la momentul în care instanța stabilește atribuțiile lichidatorului. Poate fi desemnat lichidator administratorul insolvenței desemnat anterior.

(2) Orice transfer, îndeplinire a unei obligații, exercitare a unui drept, act sau fapt, cu excepția celor autorizate de lichidator sau de instanța de insolvență, efectuate de debitor sau de administratorul insolvenței ulterior deschiderii procedurii falimentului sînt nule.

(3) Nicio dobîndă, majorare sau penalitate de orice fel ori cheltuielă nu se adaugă creanțelor născute ulterior datei deschiderii procedurii generale și nici procedurii simplificate a falimentului.

(4) După intrarea în faliment, dispozițiile capitolelor II și III se aplică în modul corespunzător, în măsura în care nu contravin prezentului capitol.

Secțiunea a 2-a

Valorificarea și lichidarea masei debitoare

Articolul 117. Valorificarea și lichidarea masei debitoare

(1) După intentarea procedurii falimentului, lichidatorul valorifică și/sau lichidează neîntîrziat, în condiții cît mai avantajoase și în timpul cel mai potrivit, masa debitoare numai cu acordul expres al comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor, după caz. Termenul de valorificare și/sau de lichidare a masei debitoare nu va depăși 2 ani de la intentarea procedurii falimentului.

(2) În cazul în care, în perioada indicată la alin. (1), valorifică și/sau lichidează masa debitoare fără acordul expres al adunării creditorilor sau al comitetului creditorilor, lichidatorul răspunde, în condițiile legii, pentru prejudiciul cauzat prin înstrăinarea

necoordonată a masei debitoare.

(3) Dacă, după expirarea termenului indicat la alin. (1), se constată masă debitoare nevalorificată, aceasta va fi vîndută neînfîrziat de către lichidator la licitație cu reducere în condițiile art. 120, fără acordul adunării creditorilor sau al comitetului creditorilor. Reducerea prețului va continua pînă acesta va ajunge la zero. Dacă la licitația cu reducere s-a înscris un participant ori nu s-a înscris nici unul sau dacă bunurile nu au putut fi comercializate, lichidatorul vinde bunurile prin negocieri directe la orice preț negociat și confirmat de instanța de judecată care examinează procesul de insolvență.

(4) Pentru evaluarea bunurilor din patrimoniul debitorului, lichidatorul poate angaja în numele debitorului un evaluator, iar cu acordul comitetului creditorilor poate utiliza un evaluator propriu. Bunurile din patrimoniul debitorului vor fi evaluate atît în bloc, cît și individual. Evaluare în bloc înseamnă evaluarea totalității de bunuri din patrimoniul debitorului sau evaluarea subansamblurilor funcționale. Prin subansamblu funcțional se înțeleg bunurile debitorului care, împreună, asigură realizarea unui produs finit, de sine stătător, sau care permit desfășurarea unei afaceri independente. Un subansamblu se consideră funcțional numai dacă are asigurat accesul la drum public și la folosirea utilităților.

(5) Valoarea estimativă a valorilor mobiliare deținute de debitor se determină în conformitate cu legislația privind piața de capital.

[Art.117 al.(5) modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

(6) Dacă, în termen de 180 de zile de la finalizarea evaluării, bunurile nu au fost expuse spre valorificare prin orice metodă prevăzută în prezenta lege, ele vor fi reevaluate pe cheltuielile creditorilor care s-au opus valorificării.

(7) În cel mult 10 zile de la data finalizării procesului de evaluare a masei debitoare, lichidatorul prezintă comitetului sau adunării creditorilor un raport despre evaluarea bunurilor și metoda lor de valorificare, precizîndu-se modul de vînzare: în bloc sau individual, prin licitație publică, concurs sau negocieri directe, ori într-o combinație a acestor moduri.

(8) Prețul inițial de vînzare a bunurilor din masa debitoare și modul de vînzare se stabilesc la adunarea creditorilor sau la comitetul creditorilor, în baza raportului prezentat de lichidator și a evaluării efectuate în conformitate cu legislația, însă nu poate fi mai mic de valoarea evaluată.

(9) Dacă, pe parcursul a 15 zile din data prezentării raportului, comitetul creditorilor sau adunarea creditorilor nu s-a expus sau nu aprobă propunerile de valorificare a masei debitoare înaintate de lichidator, acesta este în drept să se adreseze instanței de insolvență pentru confirmarea acestor propuneri. În acest caz, odată cu aprobarea raportului, valorificarea masei debitoare se face sub controlul instanței de insolvență. Încheierea judecătorească de refuz al confirmării modului, termenelor, prețului și condițiilor de valorificare a masei debitoare poate fi contestată cu recurs.

(10) În temeiul hotărîrii comitetului creditorilor sau adunării creditorilor, bunurile pot fi vîndute de către lichidator în bloc, ca ansamblu în stare de funcționare, sau individual. Lichidatorul va organiza și va desfășura licitații, concursuri sau va antrena în acest scop organizații specializate, cu achitarea serviciilor din contul debitorului. Bunurile nevîndute la prima licitație se expun repetat la licitație, la prețuri mai mici, aprobate de adunarea creditorilor sau de comitetul creditorilor. Dacă la licitația repetată nu au fost adjudecate, bunurile se vînd la licitație cu reducere. În cazurile în care nu s-au vîndut nici la licitația cu reducere ori nu s-au vîndut prin concurs, ținut în modul stabilit de prezenta lege, bunurile pot fi vîndute, la decizia adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor, de către lichidator prin negocieri directe, în bază de contract de vînzare-cumpărare.

(11) În cazul în care asupra bunului expus spre vânzare există un drept de preemțiune, acesta se va vinde prin negocieri directe conform legislației civile, cu respectarea dreptului de preemțiune al titularului. În cazul în care titularul dreptului de preemțiune refuză să procure în mod prioritar bunul din masa debitoare, lichidatorul îl poate vinde la licitație cu strigare sau prin concurs la un preț care să nu fie mai mic decât cel oferit titularului dreptului de preemțiune.

(12) Anunțul licitației sau al concursului se publică în mod obligatoriu în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, după caz, în ziarele locale unde debitorul își are sediul sau unde sînt concentrate sediile celor mai mulți creditori, precum și în internet sau în alt sistem electronic. Oferta publică de vânzare a masei debitoare este irevocabilă în perioada indicată în anunțul licitației sau al concursului, care nu poate depăși 180 de zile din data publicării.

(13) Prin derogare de la dispozițiile alin. (12), în cazul în care vânzarea se face cu un bun a cărui valoare nu depășește 10 000 de lei sau în cazul în care bunul este în pericol de pierdere, degradare, alterare ori depreciere, oricare ar fi valoarea lui, administratorul insolvenței/lichidatorul poate să restrîngă formalitățile de publicitate la afișarea anunțului despre vânzare la locul licitației, al concursului sau al negocierii directe, la sediul primăriei de la locul de vânzare a bunului și la sediul instanței de insolvență, să scurteze termenul de înștiințare în măsura în care ar fi suficient pentru informarea celor interesați.

(14) Cu acordul comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor, lichidatorul poate vinde inventarul și/sau bunurile a căror valoare individuală este de pînă la 10 000 de lei (cu excepția imobilului sau a valorilor mobiliare) fără a organiza licitații sau concursuri, prin negocieri directe în bază de contract de vânzare-cumpărare sau prin organizații comerciale conform regulilor comerțului de consignație, aprobate prin hotărîre de Guvern.

(15) În perioada lichidării masei debitoare, lichidatorul poate valorifica bunurile în bază de concurs, prin transferul lor în gestiune, arendă, locațiune, uzufruct, administrare fiduciară și sub alte forme de transmitere a drepturilor de folosință și/sau de posesiune asupra lor.

(16) Bunurile înstrăinate de administratorul insolvenței/lichidator în exercițiul atribuțiilor sînt libere, în temeiul prezentei legi, de orice sarcină, precum ipotecă, garanție reală mobilă sau drept de retenție de orice fel, ori măsuri asigurătorii și conțin garanție
contra viciilor ascunse.

(17) Bunul din masa debitoare neînscriș în registrul public se vinde numai după ce administratorul insolvenței/lichidatorul îl înscrie, conform procedurii stabilite, în registrul public respectiv. Înregistrarea bunului se face în temeiul unei încheieri a instanței de insolvență, emisă în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii cererii administratorului insolvenței/lichidatorului de constatare a faptului cu valoare juridică. Încheierea poate fi contestată de orice persoană interesată. În cazul în care bunul a fost vîndut înainte sau fără a fi înscris în registrul public, obligația înregistrării și cheltuielile aferente, precum și riscul de constatare a lacunelor la precizarea datelor din registrul public trec în sarcina lichidatorului.

(18) Dacă suma obținută din vânzarea unei părți din masa debitoare este suficientă pentru satisfacerea integrală a creanțelor validate și pentru recuperarea cheltuielilor aferente procesului sau dacă debitorul ori terțul le-a achitat benevol, lichidatorul, în temeiul unei hotărîri a comitetului creditorilor sau adunării creditorilor, încetează să vîndă celelalte bunuri din masa debitoare.

(19) Nu sînt acceptate și vor fi excluse din procedurile de licitație, de concurs sau de negocieri directe persoanele fizice sau persoanele juridice care nu au respectat în mod repetat obligațiile consemnate în procesele-verbale și în contractele de vânzare-cumpărare pe care le-au încheiat anterior într-o astfel de procedură sau în alte proceduri similare.

Articolul 118. Vânzarea masei debitoare

(1) În cel mult 10 zile de la data aprobării de către comitetul creditorilor sau de către adunarea creditorilor a prețului inițial de vânzare, lichidatorul formează loturi de bunuri pentru vânzare și stabilește data și locul licitației cu strigare, publicînd un anunț care va cuprinde informația prevăzută la art. 129 alin. (9), cu excepțiile stabilite în prezentul articol.

(2) Licitația se organizează la sediul lichidatorului sau al debitorului ori în alt loc stabilit de lichidator și se va desfășura în decursul a 15 zile de la data publicării anunțului despre organizarea ei. Persoana la care se păstrează bunurile este obligată să asigure accesul publicului la ele.

(3) Sînt admise la licitație persoanele care au depus la timp cerere de participare, precum și documentele necesare, și care au plătit scont în mărimea stabilită de lichidator, dar nu mai mic de 2% din prețul inițial al bunurilor.

(4) Doritorii de a participa la licitație vor prezenta lichidatorului cerere de participare de un model stabilit, copia de pe documentul care confirmă depunerea scontului pe contul bancar indicat în anunț, procură, după caz, pentru dreptul de a participa la licitație, alte documente prevăzute expres în anunțul despre organizarea licitației. Primirea cererilor și a documentelor se încheie cu 3 zile înainte de data licitației. Termenul nominalizat este unul de decădere.

(5) Lichidatorul înregistrează persoana care a depus cerere de participare la licitație. Dacă persoana nu a respectat cerințele referitoare la întocmirea și la prezentarea documentelor sau dacă nu are dreptul de a participa la licitație, lichidatorul respinge cererea. Motivul respingerii se comunică în scris persoanei, cu restituirea scontului.

(6) Nu pot participa la licitație, sub sancțiunea nulității absolute, lichidatorul sau organizatorul licitației, judecătorii instanței de insolvență.

(7) Persoana are dreptul să-și retragă cererea de participare la licitație, adresînd lichidatorului, cu 3 zile înainte de data licitației, un demers scris. În acest caz, persoanei i se va restitui scontul.

(8) Pentru desfășurarea licitației, lichidatorul formează o comisie din cel puțin 3 membri. În ziua licitației, concomitent cu înmînarea biletelor de participant, lichidatorul înregistrează participanții prezenți. Înregistrarea se încheie cu 10 minute înainte de începutul procedurii de licitare. Participanții întîrziati nu sînt admiși, restituindu-li-se scontul.

(9) Licitația este condusă de licitator, în persoana lichidatorului, sau, după caz, de o persoană desemnată în bază de contract. Licitarea fiecărui lot de bunuri la licitația cu strigare începe cu anunțarea de către licitator a prețului inițial și a pasului de ridicare a prețului. Cel care acceptă prețul ridică biletul de participant. Ceilalți participanți pot pretinde la lot propunînd un preț mai mare cu unul sau cu mai mulți pași de ridicare. Dacă nimeni nu oferă un preț mai mare decît cel acceptat, strigat de 3 ori de către licitator, acesta anunță cu o lovitură de ciocan adjudecarea lotului.

(10) În cazul în care la licitație sînt scoase mai multe loturi separate, iar participantul care a depus scont nu a cîștigat lotul pentru care a depus cerere și scont, el poate fi admis la licitarea următoarelor loturi dacă scontul depus nu este mai mic decît cel prevăzut pentru aceste loturi, conform anunțului publicat.

(11) La încheierea licitării unui lot, lichidatorul sau comisia de licitație va negocia direct cu adjudecatorul lotului asupra modului și a termenelor de plată, fapt care se consemnează în procesul-verbal privind rezultatele licitației. Adjudecatorul este obligat să semneze procesul-verbal privind rezultatele licitației. Dacă refuză să îl semneze, se consideră că licitația nu a avut loc. În acest caz, licitația va reîncepe de la prețul oferit anterior de participant. Participantul care refuză să semneze procesul-verbal de adjudecare este privat de dreptul de a participa la această licitație nerestituindu-i-se scontul. După semnare, un exemplar al

procesului-verbal se remite, în 48 de ore, instanței de insolvență.

(12) În cazul în care lichidatorul sau comisia de licitație și adjudecatarul au convenit ca achitarea lotului să fie efectuată la o sumă unică, ultimul plătește integral prețul lotului în termen de 10 zile lucrătoare din data semnării procesului-verbal. În cazul în care părțile au convenit ca achitarea lotului să se facă eșalonat, adjudecatarul, în același termen, de 10 zile lucrătoare, varsă prima tranșă, de cel puțin 40% din prețul indicat în procesul-verbal, iar restul îl va da în cel mult 60 de zile din data încheierii licitației, termen care poate fi prelungit, cu acordul comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor, cu maximum 60 de zile.

(13) La cumpărarea lotului, acontul depus de adjudecatar este inclus în suma stabilită în procesul-verbal privind rezultatele licitației. Aconturile nerestituite se includ în masa debitoare și se distribuie în modul stabilit de lege.

Articolul 119. Licitația repetată

(1) Lichidatorul sau comisia de licitație va declara că licitația nu a avut loc dacă:
a) la licitație s-a prezentat un singur participant ori nu s-a prezentat niciunul;
b) niciun participant la licitație nu a propus cel puțin un preț egal cu valoarea prețului inițial stabilit de comitetul creditorilor sau de adunarea creditorilor;
c) adjudecatarul nu a achitat integral, în termen, costul lotului cumpărat.

Dacă licitația nu a avut loc, lichidatorul sau comisia de licitație întocmește un proces-verbal prin care se dispune organizarea unei licitații repetate.

(2) În cazul în care s-a declarat că prima licitație cu strigare nu a avut loc, unul dintre creditorii este în drept să preia bunurile la prețul inițial al lotului expus la vânzare. Dacă, în decursul a 20 de zile din data notificării, niciun creditor nu a acceptat preluarea bunurilor în natură, se va organiza licitație repetată cu strigare în condițiile prezentei legi.

(3) Dacă comitetul creditorilor sau adunarea creditorilor nu dispune altfel, pentru licitația repetată cu strigare lichidatorul va reduce prețul lotului cu 10% din prețul inițial, iar în cazul bunurilor imobile, cu 5%.

(4) În cazul înscrierii unui singur participant la licitația repetată cu strigare, vânzarea se efectuează în baza procesului-verbal al licitației, încheiat între lichidator și unicul participant, la un preț care să nu fie mai mic decât prețul stabilit la alin. (3).

(5) Dacă se declară că licitația repetată nu a avut loc, unul dintre creditorii este în drept ca, în termen de 20 de zile de la notificare, să preia bunurile în natură în contul creanței sale la prețul inițial stabilit la ultima licitație.

(6) Dacă la bunurile nevândute la licitația repetată pretind câțiva creditorii, dreptul preferențial îl are creditorul chirografar de clasă superioară conform ordinii de satisfacere a creanțelor stabilite de prezenta lege. Dacă au fost înaintate oferte de preluare în natură a bunurilor nevândute la licitația repetată din partea creditorilor chirografari de aceeași clasă și nu există oferte din partea creditorilor de clasă superioară, dreptul preferențial îl are creditorul chirografar a cărui creanță este mai mare ca valoare. În cazul în care creditorii se află în situații egale, problema se rezolvă prin tragere la sorți sau creditorii vor prelua bunul în coproprietate proporțional valorii creanței fiecăruia.

(7) În decursul a 5 zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (2) sau alin. (5), lichidatorul va examina ofertele creditorilor și va determina care dintre ei are dreptul preferențial la preluarea bunurilor, neadjudicate la licitație, în contul stingerii creanțelor validate, întocmind în acest sens un proces-verbal, care va fi semnat de lichidator și de creditorul cu drept preferențial. În termen de 48 de ore de la semnare, procesul-verbal va fi depus, prin grija lichidatorului, la instanța de insolvență. După semnarea procesului-verbal, lichidatorul va ridica prin act bunurile neadjudicate spre a le remite în natură

creditorului în proprietate. Din momentul semnării actului de ridicare a bunurilor neadjudicate la licitație și al achitării de către creditor a onorariului de succes al lichidatorului, dreptul de proprietate asupra bunurilor trece la creditor, iar creanța acestuia validată în tabelul definitiv se stinge prin compensare în coraport cu valoarea bunurilor primite în proprietate.

(8) În cazul în care valoarea bunului remis de lichidator în proprietate creditorului este mai mare decât suma creanței validate în tabelul definitiv, creditorul poate prelua bunul numai dacă depune, în cel mult 10 zile lucrătoare de la data semnării actului de ridicare a bunului, suma ce acoperă integral diferența dintre prețul și valoarea creanței și onorariul de succes al lichidatorului.

(9) În cazul în care nu se prezintă la data stabilită de lichidator pentru a semna actul de ridicare sau refuză a prelua bunul, sau nu achită în termen remunerația lichidatorului și excedentul prevăzut la alin. (8), creditorul cu drept preferențial este decăzut din dreptul preferențial la preluarea bunului.

(10) Odată cu decăderea creditorului din dreptul preferențial, lichidatorul remite bunul către creditorul care a solicitat în termenul stabilit după notificare preluarea bunurilor și care urmează, conform dreptului preferențial, după creditorul decăzut din acest drept. Dacă și acest creditor nu respectă condițiile prevăzute la alin. (8), lichidatorul va expune din nou bunul spre vânzare la licitație sau în alt mod stabilit de prezenta lege.

(11) Cu acordul expres al creditorului care deține dreptul preferențial, bunurile neadjudicate la prima licitație sau la licitația repetată pot fi transmise de către lichidator în proprietate comună pe cote-părți ideale creditorilor consemnați în tabelul definitiv al creanțelor validate sau în proprietate comună unei părți din creditorii validați care au depus cerere în termenul stabilit după notificare și care urmează după prioritate, în mod consecutiv, după creditorul cu drept preferențial. Lichidatorul va stabili, în funcție de valoarea creanțelor stinse ale fiecărui creditor, cota-parte ideală din proprietatea comună a bunului preluat.

(12) Bunurile grevate cu garanții care nu au fost adjudicate la prima licitație sau la licitația repetată pot fi preluate în contul stingerii creanței numai la cererea creditorilor garanțați. În acest caz, determinarea creditorului garantat cu drept preferențial se face în modul stabilit la alin. (6), cu respectarea condițiilor prevăzute de prezentul articol.

Articolul 120. Licitația cu reducere

(1) În cazul în care licitația cu strigare repetată nu a avut loc, lichidatorul dispune imediat ca bunurile nesolicitate la licitația cu strigare să fie scoase la licitația cu reducere. Lichidatorul va organiza licitația cu reducere în termenele și în modul stabilit la art. 118.

(2) Licitatorul începe licitația fiecărui lot cu anunțarea prețului maxim, care va fi prețul inițial de la licitația cu strigare repetată, și a pasului de reducere a prețului. Pasul reducerii nu poate fi mai mare de 5% din prețul maxim.

(3) Dacă prețul redus a fost strigat de 3 ori și niciun participant nu și-a exprimat dorința de a cumpăra lotul, licitatorul reduce prețul cu încă un pas, declarând de fiecare dată prețul nou.

(4) Licitatorul va reduce prețul pînă cînd unul dintre participanți va fi de acord cu prețul propus. Licitatorul îi va cere să confirme oferta și să numească suma pentru care este de acord să cumpere lotul. În caz de confirmare, licitatorul strigă prețul de 3 ori, anunțînd cu o lovitură de ciocan adjudecarea lotului. Dacă un alt participant dorește să cumpere lotul, acesta are dreptul să ridice prețul cu un pas sau cu mai mulți pași, declarîndu-și intenția în timpul repetării prețului, pînă la lovitură de ciocan, și își va confirma oferta ridicînd biletul de participant. În acest caz, licitația cu reducere trece în licitație cu strigare.

(5) Reducerea prețului va continua pînă se ajunge la zero, după care lotul se scoate de la licitație. Comitetul creditorilor sau, după caz, adunarea creditorilor poate stabili pentru unele

loturi scoase la licitație cu reducere limita la care poate fi redus prețul.

(6) Adjudecatarul lotului la licitația cu reducere este obligat să semneze un proces-verbal privind rezultatele licitației. Dacă refuză să îl semneze, este privat de dreptul de a participa la această licitație, care va reîncepe de la prețul acceptat de el. Participantului care a refuzat să semneze procesul-verbal nu i se va restitui accontul.

(7) În cazul înscrierii unui singur participant la licitația cu reducere, vânzarea bunului se efectuează în baza unui proces-verbal al licitației, încheiat între lichidator și unicul participant, la un preț redus cu cel mult 10% din prețul inițial. Dacă la licitația cu reducere nu s-a înscris niciun participant sau dacă bunurile nu au putut fi comercializate, lichidatorul vinde bunurile prin negocieri directe.

Articolul 121. Ridicarea bunurilor adjudecate

(1) După semnarea procesului-verbal al licitației, lichidatorul ridică bunurile adjudecate spre a le remite adjudecatarului. În momentul semnării actului de ridicare a bunurilor adjudecate, dreptul de proprietate asupra lor trece la adjudecatar, iar cheltuielile de păstrare și de transportare a bunurilor, de perfectare a titlurilor de proprietate le suportă noul proprietar.

(2) În cazul în care rezultatele licitației sînt contestate din motivul încălcării procedurii de înscriere sau de desfășurare, bunurile adjudecate nu se vor ridica. În astfel de situații, ridicarea bunurilor se operează după soluționarea litigiilor. Dacă, după ridicarea bunurilor, rezultatele licitației sînt anulate, adjudecatarul (cumpărătorul) este obligat să restituie bunurile.

(3) Ridicarea bunurilor adjudecate o efectuează lichidatorul în prezența cumpărătorului. În cazul împiedicării acțiunilor de ridicare a bunurilor, lichidatorul va proceda la ridicarea lor forțată.

(4) Dacă se constată lipsa, substituirea sau degradarea calitativă a unor bunuri din lista bunurilor adjudecate, lichidatorul este obligat să remită organelor de urmărire penală materialele de rigoare, excepție făcînd situațiile în care substituirea sau degradarea bunurilor este neînsemnată, iar cumpărătorul le-a acceptat la prețul din procesul-verbal al licitației.

(5) Dacă bunurile din masa debitoare au fost vîndute mai multor cumpărători, ridicarea lor se va face separat pentru fiecare cumpărător.

(6) Ridicarea bunurilor adjudecate se consemnează într-un act, întocmit în 4 exemplare. Unul rămîne lichidatorului care a ridicat bunurile, două se remit contra semnătură cumpărătorului și un exemplar se depune în instanță de insolvență.

(7) În timpul ridicării bunurilor adjudecate sau în cel mult 48 de ore după semnarea actului de ridicare, lichidatorul este obligat să remită cumpărătorului toate documentele referitoare la bunurile ridicate.

(8) În temeiul actului de ridicare a bunurilor adjudecate, debitorul și cumpărătorul efectuează înregistrările contabile aferente comercializării lor.

(9) Procesul-verbal al licitației, actul de ridicare a bunurilor adjudecate și certificatul de achitare integrală, eliberat de lichidator, sînt acte translativ de proprietate, care servesc drept temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate în numele adjudecatarului (cumpărătorului) în toate registrele de evidență a bunului adjudecat.

(10) Cumpărătorul poate folosi bunurile adjudecate și pînă la înscriere în registrele publice ale dreptului de proprietate (cu excepția scoaterii lor din Republica Moldova) în baza procesului-verbal al licitației și actului de ridicare a bunurilor adjudecate. După expirarea termenului de plată stabilit în procesul-verbal al licitației, bunurile adjudecate nu mai pot fi folosite în baza documentelor menționate.

Articolul 122. Vânzarea prin concurs

(1) Pentru desfășurarea concursurilor, comitetul creditorilor sau adunarea creditorilor, la

propunerea lichidatorului, desemnează o comisie de concurs (denumită în continuare comisie), în a cărei componență intră reprezentanți ai creditorilor și/sau experți, specialiști în domeniu. Comisia este prezidată de lichidator, iar secretarul se desemnează din rândul membrilor ei.

(2) Ședința comisiei este deliberativă dacă la ea participă cel puțin două treimi din membri, iar deciziile ei se adoptă prin vot deschis, cu simpla majoritate de voturi. În caz de paritate de voturi, cel al președintelui comisiei este decisiv. Deciziile comisiei se consemnează în proces-verbal, semnat de membrii prezenți la ședință.

(3) Principalele sarcini ale comisiei sînt:

- a) desfășurarea concursului;
- b) totalizarea rezultatelor concursului, determinarea câștigătorului în concurs, luarea unor alte decizii privind rezultatele concursului;
- c) soluționarea eventualelor contestații;
- d) depunerea în instanță de insolvență a proceselor-verbale privind desfășurarea concursului și totalurile lui.

(4) Ședința comisiei se convoacă în 3 zile din data finalizării termenului de primire a documentelor de la ofertanți. Comisia este în drept să examineze ofertele depuse și să adopte decizii la una sau la mai multe ședințe.

(5) Comitetul creditorilor sau adunarea creditorilor aprobă prețul inițial de vânzare a bunului pentru a fi expus la concurs în modul stabilit de prezenta lege. Hotărîrea de aprobare a prețului inițial se prezintă comisiei și nu poate fi divulgată.

(6) Lichidatorul publică un comunicat informativ privind desfășurarea concursului de vânzare-cumpărare a bunurilor din masa debitoare în modul stabilit la art. 6. Comunicatul informativ trebuie să includă:

- a) informații despre bunul din masa debitoare expus la vânzare;
- b) condițiile concursului;
- c) termenul de depunere a cererilor și de prezentare a ofertelor pentru participare la concurs, care nu poate fi mai mic de 15 zile și nici mai mare de 60 de zile de la data publicării avizului;
- d) modul și termenele de familiarizare a ofertanților cu bunul din masa debitoare;
- e) criteriile de selectare a câștigătorului.

În comunicatul informativ, conform deciziei comisiei, pot fi incluse și alte informații, inclusiv se va specifica cuantumul mijloacelor bănești stabilite de comisie drept garanție de participare a ofertanților la concurs, precum și datele contului bancar la care se vor transfera aceste mijloace.

(7) Lichidatorul sau persoanele care au la păstrare bunuri expuse la vânzare asigură ofertanților accesul la ele și la documentele suplimentare, cu excepția celor confidențiale.

(8) Primirea cererilor și a documentelor se încheie cu 3 zile înainte de data demarării concursului. Termenul nominalizat este unul de decădere. În termenul-limită prevăzut în comunicatul informativ, ofertantul prezintă:

a) copie de pe certificatul înregistrării de stat și copie de pe statut, autentificate de conducător, dacă este persoană juridică rezidentă; copie de pe certificatul de înregistrare, eliberat de organul împuternicit al statului de reședință și copie de pe statut tradus în limba de stat a Republicii Moldova, legalizat sau apostilat în condițiile legislației în vigoare, dacă este persoană juridică nerezidentă; copie de pe buletinul de identitate și de pe anexa la el, dacă este persoană fizică;

b) cerere de participare la concurs, în care se indică prețul oferit pentru bun, condițiile și termenele lui de plată, angajamentul de a îndeplini celelalte obligații potrivit condițiilor din

comunicatul informativ;

c) documentul care confirmă depunerea garanției de participare pe contul bancar indicat în comunicatul informativ;

d) certificat despre datoriile față de bugetul public național, dacă este rezident.

(9) În cazul în care dorește să își înregistreze participarea la achiziționarea mai multor bunuri scoase la același concurs, ofertantul este obligat să prezinte o cerere în acest sens și să depună garanție de participare pentru fiecare obiect în parte.

(10) Documentele de participare la concurs, întocmite în limba de stat a Republicii Moldova (sau în o altă limbă, traduse obligatoriu în limba de stat), se înmânează lichidatorului într-un plic închis și sigilat, la care se anexează, pînă la expirarea termenului-limită de recepționare a ofertelor, documentul de plată a garanției de participare la concurs și se înscrie în registrul ofertanților, eliberîndu-se adevărîța respectivă.

(11) Concursul se desfășoară în două etape. În prima etapă, comisia determină, în baza documentelor și ofertelor prezentate, numărul ofertanților participanți la concurs, iar în etapa a doua, comisia determină, în baza concursului de ridicare a prețului la obiect, câștigătorul concursului.

(12) La data stabilită în comunicatul informativ, participantul (reprezentantul lui) este obligat să se înregistreze la secretarul comisiei. În cazul în care nu s-a înregistrat în termenul indicat, ofertantul nu este admis la concurs, iar garanția de participare i se restituie. După încheierea înregistrării, președintele comisiei deschide, în prezența ofertanților înregistrați, cutia cu plicuri, sigilată, iar membrii comisiei se conving de integritatea plicurilor, deschid fiecare plic, verifică completivitatea documentelor și a informațiilor prevăzute de condițiile concursului, iau act de documentele depuse, fapt care se consemnează în procesul-verbal al ședinței.

(13) Comisia examinează și evaluează ofertele propuse, estimînd corespunderea lor condițiilor concursului, ia o decizie privind admiterea ofertanților la concurs. Comisia este în drept să respingă ofertele unor ofertanți sau ale tuturor dacă nu au prezentat toate documentele sau dacă documentele nu au fost întocmite în modul stabilit, sau dacă ofertele nu întrunesc condițiile concursului. În cazul în care niciun ofertant nu este admis să participe la concurs, ședința se declară nulă.

(14) În cazul în care comisia stabilește în ședință că nicio ofertă nu va fi mai mare decît prețul minim stabilit de comitetul creditorilor sau de adunarea creditorilor, procedura se suspendă, iar comitetul creditorilor sau adunarea creditorilor se convoacă de urgență pentru confirmarea celei mai bune oferte sau pentru schimbarea condiției ori a modalității de valorificare a bunului.

(15) După determinarea numărului de participanți la concurs, comisia invită neîntîrziat în aceeași ședință ofertanții admiși la a doua etapă a concursului cu ridicarea prețului la bunul expus în vînzare.

(16) În cazul în care la concurs s-a înregistrat sau este admis un singur ofertant, comisia licitează prin negocieri directe cu el prețul bunului și celelalte propuneri ale lui.

(17) Președintele comisiei va iniția o a doua etapă a ședinței de concurs, cu anunțarea prețului inițial propus pentru bun, care va fi cel mai înalt preț indicat în cererea participanților. În concurs, participanții fac propuneri de modificare a ofertelor, cu începere de la participantul care a indicat în cerere cel mai mic preț. În cazul în care participanții au oferit pentru obiect același preț, primul pas al concursului începe cu ultimul participant care a prezentat documentele. Această ordine se păstrează pe parcursul întregului concurs. Propunerile înaintate de participanții la concurs se consemnează în proces-verbal.

(18) Comisia îl desemnează drept câștigător al concursului pe participantul care a propus

cel mai mare preț pentru bun și care și-a asumat cele mai avantajoase obligații în sensul satisfacerii condițiilor concursului. Principiile de care se va conduce comisia la determinarea câștigătorului sînt: maximizarea masei debitoare, siguranța încasării prețului, celeritatea. La orice etapă a concursului, comisia este în drept să adopte o decizie privind finalizarea lor, fără a determina câștigătorul, consemnînd această decizie în procesul-verbal.

(19) Procesul-verbal al ședinței comisiei va conține informații privind:

- a) bunul și condițiile lui de vânzare;
- b) participanții, ofertele lor;
- c) câștigătorul concursului, propunerile lui definitive;
- d) condițiile și termenul de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare a bunului.

(20) În termen de 20 de zile din data finalizării concursului, ofertanților care nu au fost declarați participanți sau care nu au câștigat concursul li se restituie garanția de participare. Garanția de participare a câștigătorului este inclusă în contul plății pentru bunul achiziționat. Ofertanților care au refuzat, după prezentarea documentelor, să participe la concurs li se restituie garanția de participare.

(21) În termen de 10 zile din data deciziei, lichidatorul încheie cu câștigătorul concursului un contract de vânzare-cumpărare a bunului (denumit în continuare contract). Acesta este semnat de lichidator și de cumpărător (câștigătorul concursului) sau de reprezentantul lui. În cazurile prevăzute de lege, contractul urmează să fie autentificat notarial și înregistrat la organul cadastral teritorial. Cheltuielile aferente autentificării notariale și înregistrării contractului le suportă cumpărătorul.

(22) În contract se consemnează condițiile concursului, obligațiile cumpărătorului ce derivă din aceste condiții, obligațiile reciproce ale părților, prețul bunului și termenele de achitare, alte prevederi de executare a contractului.

(23) Pînă la semnarea contractului, în cazul plății în rate a bunului, cumpărătorul achită un acout de cel puțin 40% din prețul bunului. Suma rămasă se plătește în cel mult 60 de zile de la data semnării contractului. În cazul achitării bunului prin operarea unei plăți unice, suma se plătește în termenele prevăzute în contract, dar în cel mult 10 zile lucrătoare din data încheierii lui.

(24) În cazul reținerii plăților mai mult de 60 de zile sau al neîndeplinirii totale a obligațiilor asumate, lichidatorul depune în instanță de insolabilitate sau în instanță de arbitraj cerere de încasare a sumei restante și a penalităților sau, după caz, de reziliere a contractului și de reparație a daunelor.

(25) În cazul în care câștigătorul concursului refuză a semna contractul, comisia este în drept să își anuleze decizia în termen de 10 zile și să îi invite la negocieri directe pe ceilalți participanți la concurs, fără a publica un alt comunicat informativ. Câștigătorului în concurs care a refuzat să semneze contractul nu i se restituie garanția de participare.

(26) Pînă la onorarea obligațiilor de achitare integrală a prețului la bunul vîndut, cumpărătorul nu este în drept să gajeze, să vîndă ori să înstrăineze în orice alt mod obiectul contractului, ori să întrepindă alte acțiuni care conduc la diminuarea masei debitoare. Pentru încălcarea acestor condiții, cumpărătorul poartă răspunderea prevăzută de legislația în vigoare și de contractul de vânzare-cumpărare.

Articolul 123. Vânzarea prin negocieri directe

(1) Negocierea directă este o modalitate prin care lichidatorul și un potențial cumpărător convin asupra clauzelor ce trebuie incluse în contractul de vânzare-cumpărare al cărui obiect îl constituie bunuri din masa debitoare.

(2) Lichidatorul va aplica procedura negocierilor directe cu încheierea unui contract de vânzare-cumpărare:

a) atunci cînd, la aplicarea modalității de vînzare a masei debitoare prin licitație cu reducere sau prin concurs, nu a fost prezentată nicio ofertă sau au fost prezentate numai oferte inacceptabile sau neconforme, sau contractul nu a putut fi încheiat cu ofertantul cîștigător din motive imputabile acestuia. Aplicarea procedurii de negociere în acest caz este posibilă numai după anularea procedurii inițiale de licitație sau de concurs;

b) atunci cînd, în temeiul legii, pentru protecția unor drepturi de exclusivitate, contractul de vînzare-cumpărare poate fi încheiat numai cu un anumit cumpărător;

c) atunci cînd, ca măsură strict necesară, perioadele de aplicare a licitației cu strigare, a licitației cu reducere sau a concursului nu pot fi respectate din motive de extremă necesitate sau nu pot fi determinate din cauza unor evenimente imprevizibile.

(3) Vînzarea prin negocieri directe se face atunci cînd lichidatorul se adresează exclusiv cumpărătorului potențial ori în cazul cînd, după îndeplinirea formalităților de publicitate, nu s-a înregistrat decît o singură ofertă. În cazul în care pentru un lot există mai multe solicitări de negociere, vînzarea se face conform procedurii prevăzute la desfășurarea licitației cu strigare, publicarea anunțului de licitație nefiind obligatoriu.

(4) Inițiativa vînzării prin negociere directă poate aparține atît lichidatorului în calitate de vînzător, cît și unui potențial cumpărător interesat.

(5) Organizarea activității de negociere directă este asigurată de lichidator sau de o comisie pe care a format-o din 3–5 reprezentanți ai creditorilor și/sau din specialiști în domeniu.

(6) Pentru vînzarea bunului din masa debitoare, lichidatorul întocmește în prealabil un dosar de prezentare (lot) și îl pune la dispoziția oricărui ofertant în baza unui angajament de confidențialitate.

(7) Negocierile directe se vor desfășura cu fiecare ofertant în parte pe principiile: maximizarea masei debitoare, siguranța încasării prețului, celeritatea.

(8) După încheierea negocierilor, lichidatorul întocmește un proces-verbal în care expune concluzii asupra clauzelor ce trebuie incluse în contractul de vînzare-cumpărare și îl prezintă în cel mult 10 zile comitetului creditorilor sau adunării creditorilor spre aprobare.

(9) Comitetul creditorilor sau adunarea creditorilor este în drept să accepte, în cel mult 20 de zile, condițiile negociate de lichidator conform procesului-verbal ori să le respingă, ori să oblige lichidatorul să reînceapă negocierile directe cu potențialul cumpărător în noile condiții stabilite de creditorii. Hotărîrea comitetului creditorilor prin care nu se aprobă procesul-verbal al negocierilor directe poate fi contestată la adunarea creditorilor de către lichidator sau de orice participant la proces, iar hotărîrea adunării creditorilor este susceptibilă de atac în instanța de insolvabilitate. Dacă, în termen de 20 de zile, comitetul creditorilor sau adunarea creditorilor nu s-a pronunțat asupra concluziilor din procesul-verbal al negocierilor directe, lichidatorul poate solicita instanței de insolvabilitate aprobarea procesului-verbal.

(10) În baza concluziilor din procesul-verbal al negocierilor directe aprobate de comitetul creditorilor sau de adunarea creditorilor, sau de instanța de insolvabilitate, lichidatorul încheie cu ofertantul, în cel mult 10 zile de la data aprobării, un contract de vînzare-cumpărare.

(11) Comitetul creditorilor sau adunarea creditorilor poate stabili în prealabil pentru lichidator un preț minim de vînzare a bunului prin negocieri directe, precum și condiții esențiale pentru contractul de vînzare-cumpărare. În acest caz, dacă prețul negociat cu ofertantul nu va fi mai mic de valoarea stabilită în prealabil de comitetul creditorilor sau de adunarea creditorilor, iar condițiile esențiale prescrise în prealabil sînt acceptate, cu ofertantul se încheie imediat contract de vînzare-cumpărare fără a se trece procedura ulterioară de confirmare prevăzută la alin. (8) și (9).

(12) Contractul de vînzare-cumpărare, procesul-verbal al negocierilor directe și

documentele de organizare și desfășurare a acestor negocieri se depun, prin grija lichidatorului, la dosarul de insolvabilitate.

(13) Contractul de vânzare-cumpărare încheiat în urma negocierilor directe se poate modifica prin acord al părților semnatare.

Articolul 124. Vânzarea valorilor mobiliare

(1) Valorile mobiliare se vînd prin ridicarea lor de la debitor sau prin aplicarea de sechestru. În cazul ridicării sau al sechestrării valorilor mobiliare, administratorul insolvabilității/lichidatorul va notifica entitatea care ține evidența deținătorilor de valori mobiliare despre deschiderea procedurii de insolvabilitate sau a procedurii falimentului. Persoanele menționate vor consemna în registrul respectiv sechestrarea valorilor mobiliare.

[Art.124 al.(1) modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

(2) După aplicarea sechestrului, nicio operațiune cu valori mobiliare nu se admite fără acordul administratorului insolvabilității/lichidatorului.

(3) Vânzarea valorilor mobiliare va avea loc în conformitate cu reglementările privind circulația valorilor mobiliare fără plata acontului.

Articolul 125. Vânzarea de cote-părți din capitalul social

Vînzarea participației din capitalul social al societății în nume colectiv se efectuează în conformitate cu art. 133 din Codul civil, partea socială în societatea cu răspundere limitată se înstrăinează în corespundere cu art. 152 și 153 din același cod, iar înstrăinarea participației sau a bunurilor din patrimoniul cooperativei corespunzătoare participației sale se efectuează conform art. 177 al aceluiași cod.

Articolul 126. Poprirea și vânzarea dreptului litigios sau cesiunea creanței

(1) Sînt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

(2) Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvabilității/ lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin. (1) împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolvabilitate/faliment asupra debitorului.

(3) Prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin. (1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvabilității/ lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarîndu-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și pînă la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmării silite prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Cînd se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

(4) Dacă sînt înființate mai multe popriri, terțul poprit va comunica administratorului insolvabilității/lichidatorului, după caz, numele și adresa celorlalți creditori, sumele poprite de fiecare în parte.

(5) În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în

viitor – de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvenței/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile corporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolvenței/lichidator pentru a fi preluate.

(6) Odată cu primirea sumelor de bani, administratorul insolvenței/ lichidatorul va proceda la distribuirea lor în modul prevăzut de lege. Bunurile preluate de la terțul poprit le va include în lista masei debitoare și le va valorifica conform procedurii stabilite.

(7) Terțul în a cărui posesie se află bunurile mobile corporale poprite este supus tuturor îndatoririlor și sancțiunilor prevăzute de lege pentru custozii de bunuri sechestrate. În cazul în care termenul de restituire a bunurilor este scadent, terțul poate cere administratorului insolvenței/lichidatorului să le încredințeze unui custode.

(8) Terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvență, care validează poprirea.

(9) Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi.

(10) Instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

(11) Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărârea nu poate fi executată decât după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sînt datorate periodic, poprirea se validează atît pentru sumele ajunse la scadență, cît și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producîndu-și efectele numai la data cînd sumele devin scadente.

(12) Dacă poprirea a fost înființată asupra unor bunuri mobile corporale care se aflau la data înființării în posesia terțului poprit, instanța va decide predarea lor în proprietate debitorului. Dacă bunurile mobile corporale datorate debitorului nu se mai află la data validării în posesia terțului sau nu pot fi predate în natură, acesta este obligat, prin hotărâre de validare, la plata contravalorii acestor bunuri, caz în care va fi urmărit direct prin executorul judecătoresc.

(13) După validarea popririi, terțul poprit va proceda la consemnarea sau la plata datoriei, după caz, în limitele sumei determinate expres în hotărârea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit în baza hotărîrii de validare, în limitele sumei ce trebuia consemnată sau plătită.

(14) În scopul celerității procedurii, administratorul insolvenței/ lichidatorul, cu acordul comitetului creditorilor sau a adunării creditorilor, după caz, este în drept să vîndă drepturile litigioase sau creanțele pecuniare certe ale debitorului prin licitație cu strigare sau prin negocieri directe, în modul și în condițiile stabilite de prezenta lege. Prețul inițial nu va fi mai mic de 50% din valoarea lor de bilanț, iar la licitația repetată prețul poate fi redus pînă la 30%

din valoarea contabilă. Creditorii vor beneficia de dreptul de a prelua drepturile litigioase și/sau creanțele pecuniare certe în contul stingerii, în modul prevăzut la art. 119, a creanțelor lor validate. În cazul în care, în termen de 90 de zile, drepturile litigioase și/sau creanțele pecuniare nu se vor adjudeca la licitație sau nu se vor vinde prin negocieri directe, sau dacă există pericolul depășirii termenului de prescripție extensiv, lichidatorul va proceda la realizarea și la urmărirea lor silită prin instanță de judecată și/sau prin judecată arbitrală, sau prin alte organe abilitate în modul prevăzut de prezenta lege.

(15) Dreptul de proprietate asupra drepturilor litigioase și/sau asupra creanțelor pecuniare certe se transferă cumpărătorului în baza unui contract de vânzare-cumpărare sau contract de cesiune a creanței semnat de administratorul insolvenței/lichidator și numai după achitarea integrală a prețului convenit prin licitație sau prin negocieri directe, achitare care urmează a fi efectuată în cel mult 30 de zile de la data încheierii contractului.

Articolul 127. Vânzarea fructelor și a recoltelor

(1) Administratorul insolvenței/lichidator va hotărî, după caz, vânzarea fructelor sau a recoltelor prinse de rădăcini sau după ce sînt culese.

(2) Vânzarea se anunță cu cel puțin 5 zile înainte de termen, la primăria de la locul debitorului și de la locul unde se face vânzarea. Administratorul insolvenței/lichidator va face, după caz, și publicitate vânzării în unul dintre ziarurile locale sau, în lipsă de ziar local, în ziarurile de circulație republicană, în reviste sau în alte publicații destinate comercializării unor bunuri de natura celor scoase la vânzare, precum și în pagini de internet, deschise în același scop.

(3) Vânzarea se va face în zilele, la orele și în locurile stabilite de administratorul insolvenței/lichidator, de preferință în zile nelucrătoare, în zile de târg, fie la fața locului, fie în târg.

(4) Vânzarea se va face de preferință prin negocieri directe sau prin licitație publică, în prezența unui delegat al comitetului creditorilor ori în lipsa lui, dacă a fost înștiințat legal și nu s-a prezentat. În cazul fructelor sau al recoltelor prinse de rădăcini, prețul se poate depune, cu acordul comitetului creditorilor, și ulterior, în cel mult 5 zile de la data semnării procesului-verbal al licitației sau al negocierilor directe. În orice caz, intrarea în posesia bunurilor adjudecate se face numai după plata integrală a prețului.

(5) Administratorul insolvenței/lichidator poate vinde fructele și recoltetele prin negocieri directe, în bază de contract de vânzare-cumpărare și la preț curent, în cazul în care:

a) fructele sau recolta sînt în pericol de pieire, degradare, alterare sau depreciere, iar vânzarea trebuie făcută de urgență;

b) depozitarea este imposibilă sau necesită cheltuieli disproporționate în raport cu valoarea fructelor sau a recoltelor.

(6) În cazurile prevăzute la alin. (5), vânzarea va fi adusă la cunoștință comitetului creditorilor și debitorului în decursul a 48 de ore de la data efectuării.

(7) Administratorul insolvenței/lichidator depune, în 24 de ore de la încasare, pe conturi de acumulare mijloacele bănești obținute din vânzare, iar lista fructelor sau a recoltei vîndute cu prețul lor de vânzare, semnată de aceștia și de cumpărător se depune în 48 de ore în instanța de insolvență.

Articolul 128. Vânzarea bunurilor cu regim special de circulație

(1) Titlurile de credit și orice alte valori sau mărfuri negociabile la bursele de valori, la bursele de mărfuri ori pe alte piețe se pot vinde prin intermediul celei mai apropiate burse sau prin sistemul alternativ de tranzacționare, în formele și în condițiile prevăzute de legea specială.

(2) Obiectele din metale prețioase, pietrele prețioase și titluri de valoare altele decît cele

indicate la alin. (1) se valorifică, în condițiile legii, prin entități autorizate, iar obiectele de artă, colecțiile de valoare și obiectele de muzeu, prin organele și în condițiile prevăzute de lege. În cazul în care este necesară, convertirea mijloacelor bănești se efectuează prin băncile din Republica Moldova conform legislației valutare.

(3) Sumele obținute din vânzare se consemnează în conturile de acumulare indicate de administratorul insolvenței/lichidator.

Articolul 129. Vânzarea întreprinderii (afacerii) debitorului

(1) În cadrul procedurii de insolvență, al procedurii falimentului sau al procedurii de restructurare, întreprinderea (afacerea) debitorului (denumită în continuare întreprindere) poate fi înstrăinată ca un complex patrimonial unic doar cu acordul expres al adunării creditorilor.

(2) Vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic poate avea loc doar după satisfacerea drepturilor de separare a bunurilor din masa debitoare sau cu acordul titularilor acestor drepturi. Separarea se efectuează în conformitate cu art. 48.

(3) În cadrul vânzării întreprinderii se înstrăinează toate tipurile de bunuri destinate activității de întreprinzător, inclusiv terenurile, clădirile și alte construcții, utilajele, inventarul, materiile prime, producția, lucrările și serviciile (denumirea de firmă, mărcile comerciale și mărcile de serviciu înregistrate, alte mijloace de individualizare a întreprinderii și a producției acesteia, licențe, autorizații și orice alte acte permissive), alte active și drepturi exclusive care aparțin debitorului, cu excepția drepturilor și a obligațiilor intransmisibile, precum și creanțele creditorilor față de debitor incluse în tabelul definitiv, dacă legea nu stabilește altfel.

(4) În cazul în care titularii dreptului de separare a bunurilor din masa debitoare au acceptat, conform alin. (2), vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic până la satisfacerea drepturilor lor de separare, cumpărătorul devine succesor al obligațiilor de satisfacere a acestor drepturi.

(5) În cazul vânzării întreprinderii, toate contractele de muncă valabile la momentul vânzării își păstrează valabilitatea, iar cumpărătorul devine succesor al drepturilor și al obligațiilor patronului.

(6) Vânzarea întreprinderii are loc prin licitație sau concurs, dacă adunarea creditorilor nu stabilește altfel.

(7) În cazul în care vânzarea întreprinderii are loc prin concurs, condițiile concursului se aprobă de adunarea creditorilor.

(8) Administratorul insolvenței/lichidatorul publică aviz privind vânzarea întreprinderii debitorului prin licitație sau concurs, conform prevederilor art. 6. Avizul va cuprinde:

a) informații despre întreprindere și patrimoniul ei, despre modalitatea în care se poate lua cunoștință de ele;

b) termenul de prezentare a cererilor de cumpărare a întreprinderii, care nu poate fi mai mic de 15 zile și mai mare de 60 de zile de la data publicării avizului;

c) data, ora și forma licitației;

d) modalitatea de înregistrare a participanților la licitație sau la concurs;

e) prețul inițial (minim) de vânzare a întreprinderii, stabilit de comitetul creditorilor sau de adunarea creditorilor;

f) suma de participare, termenul și modul depunerii ei;

g) criteriile (condițiile) de stabilire a câștigătorului licitației sau al concursului;

h) modul de consemnare a rezultatului licitației sau al concursului;

i) mențiuni despre organizatorul vânzării.

(9) Licitația sau concursul nu are loc în cazul în care, în termenul indicat în aviz, este

depusă o singură cerere de participare. În acest caz, adunarea creditorilor poate decide vânzarea întreprinderii fără ținerea unei noi licitații sau a unui nou concurs.

(10) Câștigătorul licitației și organizatorul vânzării semnează în ziua licitației un proces-verbal cu valoare de contract. În termen de 20 de zile din data licitației, administratorul insolvenței/lichidatorul încheie cu câștigătorul licitației contract de vânzare-cumpărare a întreprinderii.

(11) Câștigătorul concursului și organizatorul vânzării semnează în ziua concursului un proces-verbal în care se consemnează rezultatele vânzării și obligațiile părților în perioada de până la semnarea contractului, inclusiv obligația părților de a încheia contract de vânzare-cumpărare a întreprinderii în cel mult 20 de zile din data concursului.

(12) Contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii în calitate de complex patrimonial unic urmează să fie confirmat de instanța de insolvență și înregistrat la organul înregistrării de stat. Cheltuielile aferente autentificării notariale și înregistrării contractului le suportă cumpărătorul.

(13) Acontul de participare la licitație sau la concurs a câștigătorului se include în prețul de cumpărare al întreprinderii, iar în cazul în care acesta refuză să semneze procesul-verbal ori să încheie contract de vânzare-cumpărare a întreprinderii, acontul se include în masa de datorii după achitarea cheltuielilor de organizare a licitației sau a concursului.

(14) Suma obținută din vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic constituie masa de datorii și se distribuie în conformitate cu prezenta lege.

(15) Dacă suma obținută din vânzarea întreprinderii dă posibilitatea satisfacerii tuturor creanțelor, la propunerea administratorului insolvenței/lichidatorului procedura de insolvență încetează în temeiul unei hotărâri a instanței de insolvență.

Secțiunea a 3-a

Bunuri grevate cu garanții

Articolul

130. Valorificarea

bunurilor

(1) În temeiul hotărârii de intentare a procedurii de insolvență sau a procedurii falimentului, administratorul insolvenței/lichidatorul intră, inclusiv prin executare silită, în posesia bunului (inclusiv a mijloacelor bănești în valută străină în numerar și fără numerar) afectat cu garanție sau a produselor rezultate din valorificarea acestui bun, precum și în posesia titlurilor și înscrisurilor care constată dreptul de proprietate al debitorului asupra bunului, fără a fi necesară vreo autorizare sau notificare prealabilă și fără a se plăti taxe sau tarife. La solicitarea administratorului insolvenței/lichidatorului, organele afacerilor interne, alte organe abilitate sînt obligate să acorde tot sprijinul pentru luarea în posesie a bunului.

(2) Persoana care are în posesie un bun afectat cu garanție trebuie să îl predea neîntîrziat în termenul indicat, la solicitarea administratorului insolvenței/lichidatorului. În caz contrar, persoana poartă răspundere solidară pentru stingerea creanțelor garantate și pentru pagubele aduse, fiind obligată totodată să repare prejudiciul astfel cauzat. (3) În perioada în care administratorul insolvenței/lichidatorul valorifică bunurile care aparțin masei de datorii și care fac obiectul unei garanții, niciun creditor nu poate solicita luarea în posesie a acestor bunuri, cu excepțiile stabilite în prezenta secțiune.

(4) Prin contractul de garanție, părțile pot cădea de acord asupra modului de vânzare a bunurilor grevate ca urmare a neîndeplinirii obligației. În lipsa unui astfel de acord, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să vîndă bunul, afectat cu garanție, cu acordul creditorilor garanți și sub controlul instanței de insolvență, într-o manieră comercială rezonabilă, care să asigure obținerea celui mai bun preț. Metoda, maniera, locul, prețul și momentul vânzării se stabilesc de creditorii garanți și, după caz, de instanța de

insolvabilitate și trebuie să urmeze regulile comerciale adecvate, folosite de persoanele care vînd bunuri similare în mod obișnuit pe piața respectivă.

(5) Reguli comerciale adecvate pot fi: vînzarea prin licitații publice, prin negocieri directe, prin concurs sau prin orice alt mod rezonabil din punct de vedere comercial pentru tipul de bunuri supuse vînzării. Dintre diferitele moduri de vînzare rezonabile din punct de vedere comercial, creditorul garantat sau instanța de insolvabilitate îl va alege pe cel care să asigure obținerea celui mai bun preț.

(6) Administratorul insolvabilității/lichidatorul poate să recupereze ori să valorifice în alt mod o creanță pe care debitorul a cesionat-o pentru asigurarea unei pretenții.

Articolul 131. Procedura de valorificare a bunurilor grevate cu garanții

(1) Administratorul insolvabilității/lichidatorul trebuie să înceapă și să încheie procedura de valorificare a garanției într-un interval de timp rezonabil, în funcție de tipul de bunuri și de regulile obișnuite practicate pe piață care asigură vînzarea la cel mai bun preț, dar nedepășind limitele prevăzute de prezenta lege.

(2) Administratorul insolvabilității/lichidatorul trebuie să informeze, la cerere, creditorii asupra stării bunurilor ce aparțin debitorului, să permită examinarea lor sau, după caz, să permită consultarea registrelor contabile și a documentelor acestuia.

(3) Creditorul garantat care intenționează să-și valorifice garanția va înștiința administratorul insolvabilității/lichidatorul despre acest lucru, arătînd prin notificare condițiile și modalitatea de valorificare și/sau de vînzare a bunului afectat cu garanție, precum și prețul de vînzare după o expertiză a valorii lui. Odată cu primirea notificării, administratorul insolvabilității/lichidatorul este îndreptățit să procedeze la valorificarea și/sau la vînzarea bunului grevat cu garanție în condițiile expuse de creditorul garantat. Administratorul insolvabilității/lichidatorul se poate opune valorificării și/sau vînzării bunului grevat cu garanție în condițiile invocate de creditorul garantat numai dacă acestea contravin legii.

(4) În cazul în care intenția de vînzare a bunului grevat cu garanție vine de la administratorul insolvabilității/lichidator, acesta trebuie, sub sancțiunea nulității, să facă o notificare a vînzării către creditorul garantat, în care va propune condițiile, modalitatea și prețul de vînzare a bunului. Creditorul garantat este obligat ca, în termen de 7 zile de la primirea notificării, să accepte propunerea administratorului insolvabilității/lichidatorului ori să se pronunțe pentru o posibilitate mai avantajoasă de valorificare a bunului. Dacă, în acest termen, creditorul garantat nu s-a expus în scris asupra propunerii de vînzare a bunului, ea se consideră acceptată în condițiile indicate în notificare. Dacă creditorul garantat respinge propunerea administratorului insolvabilității/lichidatorului fără a indica o posibilitate de vînzare mai avantajoasă a bunului, acesta va fi vîndut de administratorul insolvabilității/lichidator în condițiile din notificare. Dacă creditorul garantat se pronunță în termen, administratorul insolvabilității/lichidatorul trebuie să ia în considerare posibilitatea mai avantajoasă de valorificare propusă de creditor.

(5) Dacă referitor la același bun au scris aviz de garanție mai mulți creditori garantați incluși în tabelul de creanțe validate, valorificarea bunului grevat în condițiile alin. (3) și (4) se face cu acordul fiecărui creditor garantat. Dacă creditorii garantați nu ajung la un numitor comun în ceea ce privește condițiile, modalitatea și prețul de vînzare a bunului, acestea din urmă sînt stabilite de către instanța de insolvabilitate, conform alin. (6), la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului sau la cererea unuia dintre creditorii garantați.

(6) Debitorul, creditorii garantați, creditorii chirografari și administratorul insolvabilității/lichidatorul pot face opoziție, la vînzarea bunului, în fața instanței de insolvabilitate. Instanța va judeca opoziția în ședință publică, cu citarea creditorilor garantați

care au depus opoziția, a administratorului insolvenței/lichidatorului și, după caz, a reprezentantului debitorului, în cel mult 2 săptămâni de la primirea opoziției. Neprezentarea părților la data citată nu împiedică instanța să examineze cauza. Pe marginea opoziției, instanța de insolvență emite o încheiere, care poate fi contestată cu recurs numai de părțile vizate în ea. Dacă admite opoziția, instanța de judecată, ținând seama de obiectul acesteia, va modifica ori anula, după caz, metoda, maniera, condițiile, sarcinile, prețul, locul sau data vânzării bunurilor grevate cu garanții, informând de îndată administratorul insolvenței/lichidatorul, care este obligat să se conformeze măsurilor luate sau dispuse de instanța de insolvență.

(7) Administratorul insolvenței/lichidatorul poate vinde bunul în lipsa notificării din partea creditorului garantat și fără a notifica creditorul garantat în cazul bunurilor perisabile sau a bunurilor supuse deprecierei iminente. În decursul a 72 de ore din momentul vânzării bunurilor, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să informeze despre acest fapt creditorul garantat și instanța de insolvență.

(8) Valorificarea prin licitație publică, concurs sau prin negocieri directe a bunurilor grevate cu garanții se face după procedura generală prevăzută de lege la vânzarea masei debitoare, cu excepțiile stabilite în prezenta secțiune.

(9) Dacă, în termen de 3 luni de la inițierea procedurii de vânzare, bunul grevat cu garanție nu s-a putut înstrăina, creditorul garantat este în drept să preavizeze transmiterea bunului în posesia sa pentru valorificare. Administratorul insolvenței/lichidatorul transmite efectiv bunul grevat cu garanție în posesia creditorului garantat sau consimte în scris în formă autentică să îl pună la dispoziția acestuia în momentul convenit în preaviz. În caz de refuz al administratorului insolvenței/lichidatorului, bunul trece în posesia creditorului garantat după expirarea termenului din preaviz în temeiul unei încheieri judecătorești, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

(10) Una dintre posibilitățile de valorificare constă în trecerea bunului în proprietate creditorului garantat în contul creanței. Acesta nu își poate adjudeca bunul afectat garanției fără ca, în prealabil, să fi dat terților posibilitatea de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes stabilit pentru administratorul insolvenței/lichidator. În cazul în care acest preț este mai mare decât valoarea creanței, creditorul garantat poate prelua bunul numai dacă depune suma de bani ce acoperă diferența dintre preț și valoarea creanței garantate, inclusiv cheltuielile de validare a creanțelor și de valorificare a bunului și remunerația administratorului insolvenței/lichidatorului. Dacă mai mulți creditori garantați vor să preia bunul în contul creanței, acesta va fi atribuit potrivit ordinii de preferință. Transmiterea cu drept de proprietate către creditorul garantat a monedei naționale și a valutei străine gajate se efectuează în cazul în care moneda creanței nu diferă de moneda mijloacelor bănești gajate.

(11) În cazul în care rezultatele obținute din valorificarea bunului sînt insuficiente pentru a acoperi în întregime plata obligației garantate, debitorul rămîne obligat pentru diferența de plată. În acest caz, creditorul garantat poate să își satisfacă diferența de creanță ca simplu creditor chirografar.

(12) Cumpărătorul ia în proprietate bunul afectat garanției liber de orice garanție reală existentă, de sechestru sau de alte sarcini. Titlurile sau înscrisurile care constată înstrăinarea dreptului de proprietate asupra bunului, împreună cu mențiunea, din registrul public, a

stingerii garanției, fac dovada dreptului de proprietate al cumpărătorului sau, după caz, al creditorului care și-a adjudecat bunul.

(13) Când are cunoștință de faptul că debitorul nu este proprietarul bunului afectat garanției, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să remită proprietarului bunului afectat garanției ceea ce mai rămâne din bun în urma vânzării. În cazul în care nu cunoaște această circumstanță, administratorul insolvenței/lichidatorul este scutit de orice răspundere dacă a restituit debitorului ceea ce rămâne din vânzarea bunului.

Articolul 132. Distribuirea produsului obținut în masa debitoare

(1) Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se scad cheltuielile de validare și de valorificare, rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 10% din valoarea bunurilor grevate și care sînt incluse în masa debitoare, iar din rest se acoperă de îndată creanța garantată care are primul rang de prioritate. Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, a unui impozit asupra masei debitoare, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma aceluia impozit.

(2) Orice sumă rămasă după satisfacerea creditorului cu cel mai înalt grad de prioritate va fi distribuită celorlalți creditori garanțați în ordinea priorității fiecăruia. Numai după plata integrală efectuată unui creditor se poate proceda la plata următorului.

(3) În termen de 3 zile de la primirea rezultatelor vânzării bunului afectat garanției, administratorul insolvenței/lichidatorul va trece în masa debitoare orice surplus obținut în urma valorificării, destinat satisfacerii creanțelor chirografare.

(4) Dintre cesiunea notificată debitorului sau acceptată de el și cesiunea înscrisă în registrul public, prioritate va avea cesiunea înscrisă.

(5) În cazul unor cesiuni succesive, grad de prioritate față de terți are cesionarul care și-a înscris primul cesiunea în registrul public, indiferent de faptul că are sau nu cunoștință de existența altor cesiuni.

(6) Creditorii garanțați și debitorul nu pot interveni pentru a schimba ordinea de prioritate stabilită prin prezentul articol.

Articolul 133. Un alt mod de valorificare a bunurilor

(1) Administratorul insolvenței/lichidatorul este în drept să folosească, cu acordul creditorului garantat, un bun grevat cu o garanție reală pe care trebuie să o valorifice pentru masa debitoare, dacă el poate compensa pierderea valorii acestui bun în cadrul procesului de insolvență prin plățile făcute creditorilor garanțați. Obligația de a plăti compensație există doar în cazul în care, prin folosirea bunului, s-a cauzat o diminuare a valorii lui.

(2) Administratorul insolvenței/lichidatorul poate să transforme, să unească ori să prelucreze bunul grevat cu o garanție reală în măsura în care garantarea drepturilor creditorilor nu este lezată. Dacă bunul grevat este predat creditorului, acesta este obligat să achite valoarea care face diferența dintre valoarea bunului anterior și valoarea bunului rezultat din transformare, unire sau din prelucrare.

Secțiunea 4-a

Procedura simplificată a falimentului

Articolul 134. Hotărîrea de intentare a procedurii simplificate a falimentului

(1) Procedura simplificată a falimentului prevăzută în prezenta lege se aplică debitorilor aflați în stare de insolvență care se încadrează în una din următoarele categorii:

a) întreprinzători individuali și gospodării țărănești (de fermier), titulari ai patentei de întreprinzător;

b) persoane juridice care nu dețin niciun bun în patrimoniul lor ori ale căror bunuri sînt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile procesului și niciun creditor sau terț nu se oferă să

avanseze ori să garanteze sumele corespunzătoare;
c) societăți comerciale și necomerciale dizolvate anterior formulării cererii introductive;
d) debitori care nu sînt îndreptățiți să beneficieze de procedura de restructurare prevăzută în prezenta lege.

(2) Dacă debitorul se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la alin. (1), instanța de insolvență, odată cu intentarea procedurii de insolvență, poate să dispună inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului. Totodată, prin hotărîrea de inițiere a procedurii simplificate a falimentului, instanța de insolvență va dispune:

a) ridicarea dreptului de administrare al debitorului;
b) desemnarea lichidatorului, stabilirea atribuțiilor acestuia, în conformitate cu criteriile aprobate de prezenta lege;

c) predarea în cel mult 5 zile lucrătoare a gestiunii patrimoniului de la debitor/administratorul provizoriu către lichidator împreună cu documentele de constituire a societății; cu procesele-verbale ale adunărilor generale ale asociațiilor (membrilor, acționarilor, creditorilor); cu certificatul înregistrării de stat al întreprinderii; cu documentele ce confirmă drepturile societății asupra patrimoniului ei; cu registrele societății; cu avizele, actele auditorului și ale organelor administrării fiscale; cu documentele interne, documentele contabile ale debitorului, precum și cu tabelul preliminar al creanțelor, întocmit de administratorul provizoriu sau cu o listă întocmită de debitor ce va cuprinde numele și adresele creditorilor și creanțele acestora de la data intrării în faliment, indicîndu-se cele născute după deschiderea procedurii;

[Art.134 al.(2), lit.c) modificată prin LP160 din 07.07.16, MO306-313/16.09.16 art.647]

d) notificarea intentării procedurii de insolvență și intrării debitorului în procedura falimentului, care va cuprinde:

– termenul-limită, pentru creditorii, de înregistrare a cererii de validare a creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv, care va fi de cel mult 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedura simplificată a falimentului, precum și un apel special, adresat creditorilor garanțai, de a preciza neîntîrziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință;

– termenul de verificare a creanțelor de către lichidator, de întocmire și de comunicare a tabelului lor definitiv, care nu va depăși 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la înaintarea creanțelor;

– data, ora și locul ședinței de validare a creanțelor, care nu va depăși 30 de zile calendaristice de la expirarea termenului prevăzut la liniuța a doua.

(3) Prin hotărîrea de deschidere a procedurii, instanța de insolvență obligă lichidatorul să efectueze notificările prevăzute la art. 35 alin. (2) și (4) și să prezinte, în termen de 15 zile lucrătoare de la data consolidării tabelului definitiv, instanței de insolvență spre aprobare un proiect al bilanțului de lichidare care să reflecte valoarea activelor sau actul de carență a acestora, inclusiv creanțele confirmate și datoriile care se află pe rol în instanța de judecată.

(4) Odată cu intentarea procedurii simplificate a falimentului, instanța de insolvență poate institui, după caz, un comitet al creditorilor în modul prevăzut la art. 60.

(5) După intrarea în procedura simplificată a falimentului, dispozițiile capitolelor II–III se vor aplica, dacă este necesar, în modul corespunzător.

(6) Hotărîrea de intentare a procedurii simplificate de faliment devine executorie din momentul pronunțării, dar poate fi contestată cu recurs. Dispozitivul hotărîrii se publică în termen de 10 zile din data adoptării, conform art. 7. În acest caz, prevederile art. 35 alin. (2) și (3) se aplică în modul corespunzător.

Articolul

135. Lichidarea

debitorului

(1) Odată cu adoptarea hotărîrii de intentare a procedurii de insolvență cu inițierea

procedurii simplificată a falimentului, lichidatorul notifică despre desemnarea sa organul care a efectuat înregistrarea de stat a debitorului, anexînd hotărîrea instanței de insolabilitate.

(2) Îndată după preluarea funcției, lichidatorul, în comun cu reprezentantul debitorului, iar în lipsa acestuia, în comun cu președintele comitetului creditorilor, iar dacă un astfel de comitet nu a fost desemnat, în comun cu un reprezentant al creditorilor desemnat de instanța de insolabilitate, face și semnează inventarul și bilanțul în care constată situația exactă a activului și a pasivului.

(3) În termen de 15 zile de la data consolidării tabelului definitiv al creanțelor validate sau imediat după valorificarea masei debitoare în cazul în care aceasta există, lichidatorul prezintă instanței de insolabilitate spre aprobare un proiect al bilanțului de lichidare, raportul final și, după caz, actul de carență a masei debitoare.

(4) După ce instanța de insolabilitate aprobă raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare, acesta va trebui să facă distribuția finală a tuturor fondurilor din patrimoniul debitorului. Fondurile nereclamate în termen de 30 de zile de către cei îndreptățiți vor fi stinse prin consemnare și depuse de către lichidator la bancă sau la notar. După ce fondurile sau bunurile din patrimoniul debitorului au fost distribuite, iar fondurile nereclamate au fost consemnate la bancă sau la notar, instanța de insolabilitate, în baza cererii lichidatorului, închide prin hotărîre procedura falimentului și radiază debitorul din registrul de stat al persoanelor juridice și din registrul de stat al întreprinzătorilor individuali.

(5) În cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolabilitate, odată cu aprobarea bilanțului de lichidare, adoptă o hotărîre de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris.

(6) Prin încetarea procesului, debitorul se descarcă de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului, cu excepția cazului cînd este tras la răspundere subsidiară în modul prevăzut de lege.

(7) Dispozitivul hotărîrii de încetare a procedurii falimentului și de radiere a debitorului din registrul de stat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 10 zile din data adoptării.

(8) După ce primește hotărîrea instanței de insolabilitate, organul înregistrării de stat radiază debitorul din registrul de stat al persoanelor juridice sau din registrul de stat al întreprinzătorilor individuali la data hotărîrii.

Articolul 136. Particularitățile falimentului întreprinzătorului individual

(1) Starea de insolabilitate a întreprinzătorului individual poate fi declarată de către instanța de insolabilitate la cererea debitorului sau a creditorului în privința obligațiilor pecuniare ajunse la scadență și nestinse în termen, legate atît de activitatea de întreprinzător a debitorului, cît și de activitățile cu caracter personal.

(2) Odată cu intrarea în incapacitate de plată, întreprinzătorul individual este obligat ca, în termen de 30 de zile, să adreseze instanței de insolabilitate o cerere introductivă. Prevederile art. 14 alin. (4) se aplică în modul corespunzător.

(3) Instanța de insolabilitate va emite, în cel mult 30 de zile de la data înregistrării cererii introductive, o hotărîre de respingere a cererii introductive ca fiind neîntemeiată sau de declarare a întreprinzătorului individual ca insolabil și va iniția față de acesta procedura simplificată a falimentului. Procedura de observație față de întreprinzătorul individual nu se aplică.

(4) Dacă, după aplicarea procedurii simplificată a falimentului, se constată că debitorul dispune de capacități operaționale viabile care ar permite redresarea solvabilității lui, instanța de insolabilitate, la cererea lichidatorului, dispune încetarea procedurii falimentului și trecerea în procedură de restructurare în modul stabilit de prezenta lege.

(5) Prevederile capitolelor II–IV se aplică în modul corespunzător.
Articolul 137. Particularitățile falimentului debitorului care nu dispune de masă debitoare

(1) Dacă, în perioada de observare, se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu permit acoperirea cheltuielilor procesului de insolvabilitate, instanța de insolvabilitate, odată cu intentarea procesului de insolvabilitate, dispune deschiderea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului. Falimentul nu va avea loc dacă se depune sau se garantează o sumă de bani suficientă pentru achitarea cheltuielilor procesului de insolvabilitate. Persoana care a achitat sau a garantat cheltuielile procesului de insolvabilitate poate cere instanței de judecată care examinează procesul de insolvabilitate restituirea lor din contul membrilor organelor de conducere ale debitorului care nu și-au îndeplinit în modul stabilit obligația de depunere a cererii introductive prevăzute la art. 14.

(2) Dacă, după intentarea procesului de insolvabilitate, se constată că masa debitoare nu este suficientă pentru a acoperi cheltuielile procesului, instanța de insolvabilitate trebuie să inițieze de îndată procedură simplificată a falimentului. Înainte de adoptarea hotărârii de inițiere a procedurii simplificate a falimentului, instanța de insolvabilitate va audia adunarea creditorilor și administratorul insolvabilității. Dacă creditorul sau un terț achită cheltuielile procesului de insolvabilitate, falimentul nu se va dispune. Alineatul (1) se aplică în modul corespunzător.

(3) Dacă există mijloace bănești, administratorul insolvabilității trebuie ca, înainte de inițierea procedurii simplificate a falimentului, să achite cheltuielile procesului de insolvabilitate, în primul rând spețele administrative. Administratorul insolvabilității nu este obligat să valorifice bunurile, această atribuție revenindu-i lichidatorului în cadrul procedurii falimentului.

(4) Dacă cheltuielile procesului de insolvabilitate sînt acoperite, dar masa debitoare nu este suficientă pentru acoperirea altor obligații scadente ale masei (creanțelor masei), administratorul insolvabilității este obligat să avizeze instanța de insolvabilitate și creditorii masei debitoare despre insuficiența masei. Administratorul insolvabilității are aceeași obligație în cazul în care este previzibil faptul că masa nu este suficientă pentru acoperirea altor obligații ale sale la momentul scadenței lor. După ce a emis avizul despre insuficiența masei debitoare, administratorul insolvabilității prezintă o dare de seamă cu privire la activitatea sa.

(5) Lichidarea și radierea debitorului din registrul de stat vor avea loc în cadrul procedurii simplificate a falimentului în modul prevăzut de prezenta lege.

Articolul 138. Particularitățile falimentului debitorului aflat în proces de lichidare

(1) În cazul în care activele societății aflate în proces de lichidare, voluntară sau forțată, sînt insuficiente pentru satisfacerea creanțelor, lichidarea se face, conform prezentei legi, în cadrul procedurii simplificate a falimentului.

(2) Odată cu constatarea circumstanțelor prevăzute la alin. (1), lichidatorul este obligat ca, în termen de 30 de zile, să adreseze în instanța de insolvabilitate o cerere introductivă. Prevederile art. 14 alin. (4) se aplică în modul corespunzător.

(3) În cel mult 30 de zile de la data înregistrării cererii introductive, instanța de insolvabilitate emite o hotărîre de declarare a întreprinderii aflate în proces de lichidare ca fiind insolubilă și îi inițiază procedura simplificată a falimentului. Nu se aplică procedură de observare și cea de restructurare față de o întreprindere dizolvată, declarată insolubilă.

(4) Dacă, la examinarea cauzei, s-a constatat că activele debitorului permit satisfacerea creanțelor tuturor creditorilor în mărime deplină, instanța de insolvabilitate va refuza prin

hotărîre declararea stării de insolvabilitate a întreprinderii dizolvate. Hotărîrea judecătorească servește drept temei pentru continuarea procedurii de lichidare a societății pe principii generale, conform legislației civile.

(5) În cazul în care, contrar circumstanțelor ce denotă incapacitate de plată, potrivit căreia întreprinderea dizolvată urma să fie lichidată doar în procedură simplificată a falimentului, proprietarul, asociații (membrii, acționarii) și lichidatorul nu au adresat în instanță de insolvabilitate cerere de declarare a stării de insolvabilitate, aceștia poartă răspundere subsidiară și solidară față de creditorii ale căror creanțe nu au fost stinse în mărime deplină și, totodată, acest fapt servește temei pentru refuzul de a radia întreprinderea din registrul de stat.

(6) Inițierea procedurii de dizolvare și de lichidare voluntară sau forțată a întreprinderii nu este un impediment adresării directe în instanță de insolvabilitate a cererii introductive a creditorului. Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul în care instanța de judecată satisface cererea introductivă a creditorului și inițiază proces de insolvabilitate debitorului.

Secțiunea a 5-a

Trecerea în procedură de restructurare

Articolul 139. Trecerea în procedură de restructurare

(1) În cazul în care față de debitor nu s-a aplicat procedura de restructurare, iar în cadrul procedurii falimentului s-au constatat circumstanțe esențiale, bazate în special pe date din analiza financiară potrivit căror solvabilitatea debitorului poate fi restabilită, lichidatorul poate să convoace, din oficiu sau la cererea creditorilor sau a reprezentantului debitorului, adunarea creditorilor, în termen de o lună din momentul apariției acestor circumstanțe, pentru a se examina încetarea procedurii falimentului și trecerea debitorului la procedura de restructurare.

(2) Hotărîrea adunării creditorilor privitor la încetarea procedurii falimentului și la trecerea debitorului la procedura de restructurare se adoptă cu votul majorității simple a creditorilor cu drept de vot prezenți la ședință, cu condiția să dețină cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor cu drept de vot validate pe care le reprezintă și care nu au fost stinse la data convocării adunării. Odată cu confirmarea hotărîrii adunării creditorilor, instanța de insolvabilitate decide încetarea procedurii falimentului și intenționează procedura de restructurare a debitorului, care se va desfășura în modul și în termenele prevăzute la capitolul VI.

Capitolul V

SATISFACEREA CREANTELOR CREDITORILOR CHIROGRAFARI. ÎNCETAREA PROCESULUI DE INSOLVABILITATE

Secțiunea 1

Înaintarea și validarea creanțelor

Articolul 140. Termenele de înaintare a creanțelor

(1) Dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

(2) Cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărîrea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditorii privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură. Excepție fac

obligațiile fiscale al căror termen este de 90 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

[Art.140 al.(2) introdus prin LP138 din 17.06.16, MO184-192/01.07.16 art.401; în vigoare 01.07.16]

(3) Cererea de admitere a creanței trebuie făcută chiar dacă aceasta nu este stabilită printr-un titlu. Creanțele neconfirmate prin cerere de admitere a creanței nu se includ în tabelul definitiv al creanțelor și nu se satisfac conform procedurii stabilite de prezenta lege.

(4) Creanțele incluse în tabelul preliminar în baza cererilor scrise ale creditorilor nu se cer confirmate repetat prin cerere de admitere la includerea lor în tabelul definitiv. Creanțele incluse în tabelul preliminar cu titlu provizoriu fără drept de vot, în baza datelor din evidența contabilă a debitorului, și nesuținute ulterior în termen de către creditor prin cerere de admitere a creanței nu se includ în tabelul definitiv al creanțelor și se consideră nevalidate.

(5) Creanțele neajunse la scadență se consideră scadente din momentul intentării procesului de insolvență. Creanțele sub condiție la data deschiderii procedurii vor fi îndreptățite să participe la distribuiri de sume în măsura permisă de prezenta lege.

(6) Se consideră sub condiție și creanțele care pot fi valorificate împotriva debitorului numai după executarea unui creditor principal.

(7) Sub incidența prezentului articol cad și creanțele întemeiate pe hotărâri judecătorești sau pe hotărâri arbitrale irevocabile, sau pe titluri executorii.

Articolul 141. Statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor

(1) Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19.

(2) Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții.

(3) La cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire de garanții.

(4) Posesorii titlurilor de valoare la ordin sau la purtător pot solicita administratorului insolvenței/lichidatorului restituirea titlurilor originale și păstrarea la dosar a unor copii certificate de pe acestea. Administratorul insolvenței/lichidatorul va menționa pe original prezentarea lor. Originalele se prezintă din nou la orice repartiție de sume între creditori, precum și la exercitarea votului în adunarea creditorilor.

Articolul 142. Verificarea creanțelor

(1) Creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale.

(2) Nu se supun procedurii de verificare creanțele bugetare rezultând dintr-un document executoriu necontestat în termenele prevăzute de legi speciale.

(3) Termenul de verificare a creanțelor și de consemnare în tabelul creanțelor nu va depăși 15 zile lucrătoare. În funcție de circumstanțele cauzei și din motive temeinice, instanța de insolvență poate decide o majorare a termenului prevăzut de până la 15 zile.

(4) Administratorul insolvenței/lichidatorul va proceda de îndată la verificarea fiecărei cereri de admitere înregistrate la instanța de insolvență și a documentelor depuse și va efectua o cercetare amănunțită pentru a stabili legitimitatea, valoarea exactă și prioritatea fiecărei creanțe.

(5) În vederea îndeplinirii atribuției prevăzute la alin. (4), administratorul insolvenței/lichidatorul va putea solicita reprezentantului debitorului explicații, informații

și documente suplimentare, după caz.

(6) Creanțele garantate care nu sînt scadente la data înregistrării cererii de admitere se înscriu în tabelul de creanțe cu întreaga lor valoare. Dacă în patrimoniul debitorului nu mai există bunuri asupra cărora s-au constituit garanții, creanța se înscrie în tabelul definitiv drept creanță chirografară și nu drept creanță garantată.

(7) O creanță se înscrie în tabel ținîndu-se cont atît de suma datorată efectiv, cît și de dobînda corespunzătoare sau de penalitatea, sau de orice alt accesoriu calculat pînă la data deschiderii procedurii, așa cum rezultă din actele depuse la dosar.

(8) Creanțele constînd în obligații care nu au fost calculate în valoare monetară sau a căror valoare este supusă modificării vor fi calculate de către administrator/lichidator și înscrise în tabelul de creanțe cu valoarea nominală pe care o aveau la data deschiderii procedurii. Instanța de insolvență va decide asupra oricărei contestații împotriva calculului făcut de administrator/lichidator pentru astfel de creanțe.

(9) Creanțele exprimate în valută străină se înregistrează în unitățile valutare care le identifică și la valoarea lor în lei, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil existent la data deschiderii procedurii.

(10) Creanța unui creditor față de mai mulți debitori solidari în raport cu care au fost admise spre examinare cereri introductive va fi înscrisă în toate tabelele de creanțe ale debitorilor cu valoare nominală, pînă va fi complet acoperită. Nicio reducere a sumei creanței prevăzute în tabelul de creanțe nu va fi făcută în vreunul dintre tabelele de creanțe ale debitorilor, pînă ce creditorul nu este pe deplin satisfăcut, în mijloace bănești sau în bunuri. Dacă totalul sumelor distribuite creditorului, în toate acțiunile cu debitorii, va depăși totalul sumei care îi este datorată, acesta va trebui să restituie sumele primite în plus, care vor fi reînscrise ca fonduri în patrimoniul debitorilor, proporțional sumelor pe care fiecare dintre debitori le-a plătit peste ceea ce era datorat.

(11) Un creditor care, înainte de înregistrarea unei cereri de validare, a primit o plată parțială pentru creanța sa de la un codebitor sau de la un fidejutor al debitorului poate avea creanța înscrisă în tabelul de creanțe numai pentru partea pe care nu a încasat-o încă.

(12) Un codebitor sau un fidejutor care este îndreptățit la restituire ori la despăgubire din partea debitorului pentru suma plătită va fi trecut în tabelul de creanțe cu suma pe care a plătit-o creditorului. În acest caz, creditorul comun are dreptul de a cere să i se plătească, pînă la achitarea integrală a creanței sale, cota convenită codebitorului sau fidejutorului, rămînînd creditor al acestuia doar pentru suma neachitată.

(13) Codebitorul sau fidejutorul debitorului, care pentru asigurarea regresului său are asupra bunurilor acestuia din urmă un drept de garanție, concură la masa credală pentru a face posibilă realizarea garanției sale, dar prețul obținut din vînzarea bunurilor grevate va fi atribuit creditorului, scăzîndu-se din suma ce este datorată.

Articolul 143. Tabelele creanțelor

(1) Ca rezultat al verificărilor făcute în perioada de observare a debitorului, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra la instanța de insolvență un tabel preliminar cuprinzînd toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului, precizînd că sînt chirografare, garantate, sub condiție sau nescadente și arătînd pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

(2) La creanțele garantate se vor arăta: titlul din care izvorăște garanția, rangul acesteia și motivele pentru care creanțele au fost trecute parțial în tabel sau au fost înlăturate.

(3) Tabelul preliminar al creanțelor se va prezenta instanței de insolvență și se va comunica de îndată debitorului și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul preliminar sau respinse, precizînd, totodată, și motivele.

(4) După intentarea procedurii de insolvabilitate sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvabilității/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanțelor, care va cuprinde toate creanțele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării procedurii de insolvabilitate sau a procedurii simplificate a falimentului, inclusiv creanțele acceptate în tabelul preliminar. În tabelul definitiv se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvabilității/lichidator și rangul de prioritate al creanței. Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă de către instanța de insolvabilitate la ședința de validare a creditorilor.

(5) La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

(6) O creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se opune validării creanței.

(7) În urma verificării tabelului de creanțe definitiv și a materialelor din dosar, cu audierea administratorului/lichidatorului, judecătorul instanței de insolvabilitate va valida creanțele incluse în tabel și necontestate de creditori semnând în rubrica „Validat” în dreptul fiecărei creanțe trecute în tabel de administrator/lichidator. În cazul depunerii contestațiilor, judecătorul va semna în rubrica „Contestat” în dreptul creanței contestate și va consemna personal cu cifre în rubrica „Creanțe cu titlu provizoriu” suma creanței pe care o admite cu titlu provizoriu pe perioada examinării contestației. Judecătorul va menționa în tabel și persoana care a depus contestația. Mențiunile respective vor fi trecute pe cambii și pe alte titluri de creanțe.

(8) Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați. După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartitie de sume, în caz de faliment etc.

(9) După ce toate contestațiile la creanțele consemnate în tabelul definitiv au fost soluționate, administratorul insolvabilității/lichidatorul va înregistra de îndată în instanța de insolvabilitate tabelul definitiv consolidat al tuturor creanțelor împotriva patrimoniului debitorului. Tabelul definitiv consolidat va cuprinde totalitatea creanțelor ce figurează ca fiind admise în tabelul definitiv al creanțelor și cele rezultate în urma soluționării contestațiilor la tabelul definitiv.

(10) În situația în care s-a dispus convocarea adunării creditorilor pentru aprobarea planului de distribuire a masei debitoare sau intrarea în faliment după confirmarea unui plan, sau orice alte acțiuni procesuale în care este necesară confirmarea masei credale, urmează a se întocmi o variantă actualizată a tabelului definitiv, inclusiv a tabelului definitiv consolidat, în concordanță cu rectificările care au avut loc ca urmare a satisfacerii sau a respingerii contestațiilor, a validării creanțelor repuse în termen, a stingerii creanțelor conform programului de plată a creanțelor cuprins în planul de restructurare sau ca urmare a deducerii sumelor achitate pe parcursul desfășurării procesului.

Articolul

144. Creanțele

contestate

(1) Debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul

insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv.

(2) Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvabilitate cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Constațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate.

(3) Instanța de insolvabilitate soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale, cu citarea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvabilității/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz.

(4) Dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept, instanța de insolvabilitate admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanță nu a fost validată. În acest caz, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanță nu a fost validată este în drept să intenteze proces separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte. Creanțele față de care au fost admise contestațiile se iau în calcul la elaborarea planului de distribuire intermediară prin rezervarea lor din masa debitoare, în condițiile stabilite la art. 152.

(5) Până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolvabilitate va putea declara, prin încheiere motivată, creanța ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală, cu dreptul de a participa și de a vota la adunarea creditorilor, de a înainta și a retrage candidatura administratorului insolvabilității/lichidatorului, dar fără dreptul de a participa la distribuirile de sume și de a se realiza împotriva debitorului sau a membrilor ori asociațiilor acestuia. Admiterea ulterioară a contestației și/sau radierea creanței trecute în tabel cu titlu provizoriu nu pot servi temei legal pentru anularea hotărârilor adoptate de adunarea creditorilor cu participarea acesteia sau pentru revocarea candidaturii administratorului insolvabilității/lichidatorului.

(6) Dacă o creanță este contestată de unul dintre creditori, creditorul a cărui creanță se contestă poate aduce dovezi și își poate exercita alte drepturi pentru a contracara contestațiile. Dacă creanța este întemeiată pe un titlu executoriu sau pe o hotărâre judecătorească, sau pe o hotărâre arbitrală definitivă, sarcina probei contrare aparține contestatarilor.

(7) Instanța de insolvabilitate acordă creditorului a cărui creanță este contestată sau contestatarului un extras, autentificat de instanță, din tabelul creanțelor.

(8) După expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin. (2) și până la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor în cazul descoperirii unui fals sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare necunoscute până atunci.

(9) Instanța de insolvabilitate soluționează contestația prin încheiere care poate fi contestată cu recurs. Încheierea irevocabilă prin care contestația este admisă sau respinsă cu validarea creanței este executorie pentru administratorul insolvabilității/lichidator și pentru toți creditorii. Încheierea constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanțelor sau a tabelului definitiv consolidat fără a se convoca ședință specială de validare.

Articolul 145. Înaintarea tardivă a creanțelor

(1) Cu excepția cazului în care notificarea intentării procesului s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi, titularul de creanțe, anterioare intentării procesului, care nu depune cerere de validare a creanțelor până la expirarea termenului de înaintare a creanțelor prevăzut prin hotărârea instanței de insolvabilitate, este decăzut, în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi:

- a) de a participa și de a vota la adunarea creditorilor;
- b) de a înainta și de a retrage candidatura administratorului insolvenței/ lichidatorului;
- c) de a participa la distribuțiile de sume în cadrul procedurii de restructurare și/sau al falimentului;
- d) de a își realiza creanțele împotriva debitorului, a membrilor ori asociațiilor acestuia;
- e) de a înainta propuneri de restructurare a debitorului.

(2) La cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

(3) Încheierea de repunere în termen a cererii de admitere a creanței poate fi contestată cu recurs de administratorul insolvenței/lichidator, de debitor sau de creditorii.

(4) Odată cu repunerea în termen a cererii de admitere a creanței, instanța de insolvență numește o ședință specială de validare pe cheltuielile creditorului întârziat. La data validării creanței repuse în termen, se rectifică tabelul definitiv al creanțelor.

S e c ți u n e a a 2-a

Stingerea creanțelor validate de către asociații (membrii, acționarii) debitorului sau de către terți

Articolul 146. Oferta de executare a obligației din partea unui terț

(1) La orice etapă a procedurii de insolvență, de faliment sau de restructurare, în scopul încetării procedurii, asociații (membrii, acționarii) debitorului sau terții sînt în drept să satisfacă creanțele masei și ale tuturor creditorilor ori să remită debitorului mijloace bănești în mărimea necesară pentru stingerea creanțelor validate, inclusiv a creanțelor de rang inferior și a creanțelor masei debitoare.

(2) Persoana care intenționează să stingă în mărime deplină creanțele creditorilor față de debitor înaintează instanței de judecată care examinează cazul de insolvență a debitorului și administratorului insolvenței/lichidatorului o ofertă de executare.

(3) În oferta de executare se indică:

- a) denumirea/numele, prenumele, adresa juridică/domiciliul, codul de identificare și contul bancar al ofertantului persoană juridică sau persoană fizică;
- b) termenul de stingere a creanțelor validate și a creanțelor masei, care nu poate depăși 20 de zile de la data emiterii de către instanța de insolvență a încheierii;
- c) modalitatea de stingere a creanțelor.

Articolul 147. Examinarea de către instanța de insolvență a ofertei de executare

(1) Oferta de executare va fi examinată de către instanța de insolvență în cel mult 15 zile de la data primirii.

(2) În cazul primirii din partea mai multor persoane, ofertele de executare se examinează de către instanța de insolvență consecutiv, în ordinea înregistrării. Examinarea ofertelor de executare primite ulterior se amîină pînă la finalizarea procedurii de satisfacere a creanțelor creditorilor de către primul ofertant.

(3) În urma examinării ofertei de executare, instanța de insolvență acceptă, prin încheiere, executarea obligațiilor propuse de ofertant pentru debitor sau respinge oferta în cazul în care ofertantul a abandonat intenția de a satisface creanțele creditorilor validați sau creanțele masei.

(4) Instanța de insolvență amîină examinarea ofertei de executare pe perioada de

soluționare a contestațiilor referitor la mărimea creanțelor care urmează a fi validate sau pe perioada de confirmare a creanțelor masei.

(5) În încheierea de acceptare a ofertei de executare se indică:

a) denumirea/numele, prenumele, sediul/adresa, alte date de identificare ale persoanei juridice și/sau ale persoanei fizice acceptate de instanța de insolvență pentru a stinge în locul debitorului creanțele creditorilor validați;

b) denumirea debitorului insolvent;

c) mărimea creanțelor creditorilor incluși în tabelul definitiv al creanțelor validate și mărimea creanțelor masei debitoare;

d) termenul de stingere a creanțelor validate și a creanțelor masei debitoare;

e) modalitatea de stingere a creanțelor;

f) orice altă informație importantă pentru operațiunea de virare a mijloacelor bănești necesare executării obligațiilor pentru debitor.

Articolul 148. Executarea încheierii de acceptare a ofertei de executare

(1) Administratorul insolvenței/lichidatorul, în temeiul încheierii judecătorești, va deschide într-o instituție financiară conturi speciale pentru consemnarea sumelor bănești din partea ofertantului acceptat de către instanța de insolvență să stingă creanțele creditorilor în conformitate cu articolul respectiv.

(2) Mijloacele bănești din conturile speciale bancare se distribuie prin dispoziția administratorului insolvenței/lichidatorului numai pentru satisfacerea creanțelor creditorilor masei și ale celor incluși în tabelul definitiv și nu pot fi utilizate în alte scopuri. Sumele incluse în contul special bancar nu pot fi urmărite silit pentru alte obligații ale debitorului sau pentru obligațiile administratorului insolvenței/lichidatorului, sau pentru a satisface creanțele creditorilor ofertantului. Actele juridice încheiate și aplicate contrar prevederilor prezentului articol sînt nule.

(3) În termenul indicat de instanța de insolvență, ofertantul consemnează în conturile bancare speciale ale debitorului mijloacele bănești în mărimea și în ordinea prevăzută în încheiere. În termen de 10 zile din data consemnării, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să distribuie sumele bănești creditorilor în ordinea stabilită prin încheierea judecătorească.

(4) În cazul în care creanțele creditorilor masei și ale celor incluși în tabelul definitiv nu sînt satisfăcute în termenul indicat și în mărime deplină din cauza neprezentării creditorilor la distribuție sau a imposibilității de stabilire a datelor necesare pentru a satisface creanțele respective, soldul mijloacelor bănești din conturile speciale bancare ale debitorului urmează a fi transferat prin consemnare de către administratorul insolvenței/lichidator pe contul curent special al notarului.

Articolul 149. Constatarea creanțelor stinse și încetarea procesului

(1) Odată cu expirarea termenului de 10 zile prevăzut pentru distribuția mijloacelor bănești consemnate de ofertant pentru stingerea creanțelor creditorilor, administratorul insolvenței/lichidatorul ori ofertantul înaintează instanței de insolvență o cerere de constatare a creanțelor stinse.

(2) La cererea indicată la alin. (1), ofertantul anexează documentele de plată ce confirmă consemnarea bancară a mijloacelor bănești în mărimea indicată în încheierea judecătorească de acceptare, iar administratorul insolvenței/lichidatorul va prezenta documentele de plată ce confirmă stingerea creanțelor prin distribuția sumelor bănești în mărimea și în ordinea prevăzută în încheierea de acceptare emisă de instanța de insolvență. La fel, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului se anexează documentele de plată ce confirmă transferul soldului mijloacelor bănești în depozitul notarului sau în contul „Mijloace

intrate temporar în dispoziția instanței de judecată”.

(3) După examinarea cererii de constatare a creanțelor stinse, instanța de insolabilitate adoptă o încheiere prin care admite cererea în cazul în care aceasta corespunde modului de stingere și mărimii creanțelor stinse prevăzute în încheierea de acceptare a ofertei de executare.

(4) În cazul în care creanțele creditorilor nu au fost satisfăcute în mărime deplină sau au fost satisfăcute prin transferul soldului mijloacelor bănești în depozitul notarului într-un volum mai mic decât cel prevăzut prin încheierea de acceptare a ofertei de executare, sau dacă au fost încălcate termenele stabilite prin încheierea instanței de insolabilitate pentru satisfacerea creanțelor, instanța de insolabilitate poate emite o încheiere de refuz în constatarea creanțelor stinse. Sumele transferate în conturile bancare speciale sau în depozitul notarului urmează a fi restituite ofertantului în termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a încheierii instanței de insolabilitate privind refuzul de a constata creanțele stinse.

(5) Consemnarea bancară sau notarială a mijloacelor bănești în cuantum mai mare decât cel prevăzut prin încheierea instanței de insolabilitate de acceptare a ofertei de executare nu constituie temei de refuz în constatarea stingerii creanțelor. Surplusul de bani urmează a fi restituit ofertantului în termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a încheierii instanței de insolabilitate de constatare a creanțelor stinse.

(6) Soldul mijloacelor bănești rămas în urma distribuirii și consemnat de administratorul insolabilității/lichidator prin depozitare la notar se distribuie creditorilor de către notar în afara procedurii, în modul stabilit prin încheierea instanței de insolabilitate și în termenul prevăzut de legislația civilă. La expirarea a 3 ani de la data la care a aflat sau trebuia să afle informația despre consemnare, creditorul pierde dreptul de a prelua mijloacele bănești depozitate. În acest caz, ofertantul are dreptul să ceară restituirea mijloacelor bănești, chiar dacă a renunțat la acest drept.

(7) Prin satisfacerea creanțelor validate și a creanțelor masei, ofertantul nu ia locul creditorilor validați sau al creditorilor masei. Mijloacele bănești consemnate de către ofertant au statut de împrumut fără dobândă acordat debitorului pe un termen de un an, care curge de la data încetării procedurii de insolabilitate, procedurii falimentului sau procedurii de restructurare. Prin acordul comun dintre ofertant și reprezentantul debitorului pot fi stabilite și alte condiții de obținere a mijloacelor bănești pentru stingerea creanțelor.

(8) Odată cu stingerea deplină a creanțelor validate și a creanțelor masei, instanța de insolabilitate dispune încetarea procedurii de insolabilitate, procedurii falimentului sau a procedurii de restructurare, în modul prevăzut de prezenta lege.

S e c ți u n e a a 3-a **Distribuirea masei debitoare**

Articolul 150. Executarea creanțelor creditorilor

(1) Executarea creanțelor creditorilor poate începe doar după ședința de validare.

(2) La fiecare 3 luni, calculate de la data la care începe valorificarea masei debitoare, administratorul/lichidatorul prezintă comitetului creditorilor spre aprobare un raport asupra fondurilor obținute din valorificare și din încasarea de creanțe și un plan de distribuție între creditori. Raportul va prevedea și plata remunerației sale și a celorlalte cheltuieli aferente procesului.

(3) Pentru motive temeinice, instanța de insolabilitate poate prelungi cu cel mult o lună sau poate scurta termenul de prezentare a raportului și a planului de distribuție.

(4) Distribuția către creditori se face în funcție de existența mijloacelor în conturile de acumulare. Creditorii de rang inferior nu vor fi luați în considerare la distribuțiile

intermediare.

(5) Distribuția este efectuată de administratorul insolvenței/lichidator.

(6) Distribuția masei debitoare pe perioada derulării procedurii se consideră ca intermediară, iar la încetarea procedurii, distribuția este finală. La distribuția intermediară se vor lua în considerare pentru rezervare următoarele sume:

- a) proporționale, datorate creanțelor contestate sau admise provizoriu;
- b) proporționale cu creanțele care nu au fost acoperite în întregime din valorificarea bunurilor grevate cu garanții;
- c) proporționale, datorate creditorilor ale căror creanțe sînt supuse unei condiții suspensive care nu s-a realizat încă;
- d) proporționale, datorate proprietarilor de titluri la ordin sau la purtător și care au originalele titlurilor, dar nu le-au prezentat;
- e) destinate să acopere cheltuielile viitoare ale masei.

(7) Creanțele exprimate în valută străină se plătesc în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc de la data plății. Aceste creanțe pot fi plătite în valută străină (inclusiv în numerar pentru persoanele fizice), dar numai în cazurile în care Legea nr. 62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară permite efectuarea plăților și transferurilor în valută străină.

(8) Prevederile alin. (7) se aplică și în alte cazuri în care prezenta lege prevede satisfacerea creanțelor creditorilor prin mijloace bănești.

Articolul 151. Raportul și planul de distribuție

(1) După aprobarea de către comitetul creditorilor, planul de distribuție se depune imediat în instanță de insolvență, prin grija administratorului/ lichidatorului, care este obligat să notifice despre acest fapt fiecare creditor. Creditorii au acces la planul de distribuție.

(2) Raportul asupra fondurilor obținute din valorificarea masei debitoare și din încasarea de creanțe va cuprinde, cel puțin, următoarele:

- a) soldul aflat în conturile de acumulare după ultima distribuție;
- b) încasările efectuate de către administrator/lichidator din valorificarea fiecărui bun și din recuperarea creanțelor;
- c) cuantumul dobînzilor sau al altor venituri de care beneficiază patrimoniul debitorului prin păstrarea în conturi bancare a sumelor nedistribuite sau prin administrarea bunurilor existente în masa debitoare;
- d) totalul sumelor aflate în contul de acumulare.

(3) Planul de distribuție cuprinde în mod obligatoriu următoarele date referitoare la fiecare creditor pentru care se face distribuția:

- a) ajustările aduse tabelului definitiv de creanțe;
- b) sumele distribuite;
- c) sumele rămase după ajustarea tabelului definitiv și distribuțiile efectuate;
- d) sumele care fac obiectul distribuției;
- e) sumele rămase spre plată după distribuție.

Articolul 152. Luarea în considerare a creanțelor contestate și/sau admise cu titlu provizoriu

(1) Creditorul a cărui creanță a fost contestată și/sau admisă cu titlu provizoriu în tabelul de creanțe sau a cărui creanță a fost contestată, iar contestația a fost admisă trebuie să aducă administratorului/lichidatorului, în termen de 15 zile din data primirii notificării despre înregistrarea planului de distribuție în instanță, dovada faptului că această creanță este trecută în tabelul de creanțe cu titlu provizoriu și că refuzul validării a fost contestat sau însăși creanța a fost contestată și/sau dovada faptului că procedura de confirmare a creanței este

intentată sau că procesul pendinte a fost preluat.

(2) Dacă dovada consemnată la alin. (1) se prezintă administratorului/ lichidatorului în termen, partea din masa debitoare care ar acoperi creanța este rezervată spre distribuție, care se va efectua după soluționarea litigiului.

(3) Dacă dovada consemnată la alin. (1) nu este prezentată la timp, creanța nu se ia în considerare la distribuție.

Articolul 153. Luarea în considerare a creditorilor garantați

(1) Creditorul garantat trebuie să prezinte administratorului/lichidatorului în termenul indicat la art. 152 alin. (1) dovada faptului că creanța lui nu a fost acoperită în întregime sau că el a renunțat la garanțiile reale. Dacă dovada nu se face la timp, creanțele lui nu sînt luate în considerare la distribuție.

(2) Dacă nu a valorificat bunul grevat cu o garanție reală, administratorul/ lichidatorul poate să estimeze partea din creanța creditorului garantat care nu va putea fi acoperită și să rezerve în mărimea acestei părți o cantitate din masa debitoare.

(3) Fondurile obținute din vânzarea bunurilor din masa debitoare grevată, în favoarea creditorilor, cu ipotecă, gajuri sau cu alte garanții reale mobiliare ori cu drepturi de retenție de orice fel vor fi distribuite în felul următor:

a) cheltuielile de validare și de valorificare rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor, precum și plata remunerațiilor administratorului/lichidatorului și a persoanelor desemnate sau angajate în condițiile art. 68 alin. (4);

b) creanțele garantate după rangul de prioritate, cuprinzînd tot capitalul, dobînzile, majorările și penalitățile de orice fel.

(4) În cazul în care sumele realizate din vânzarea bunurilor prevăzute la alin. (3) ar fi insuficiente pentru plata integrală a respectivelor creanțe garantate, creditorii au, pentru diferență, creanțe chirografare care vin în concurs cu cele din categoria corespunzătoare, potrivit naturii lor, și se supun dispozițiilor art. 43. Dacă, după plata sumelor prevăzute la alin. (3), rezultă o diferență în plus, aceasta va fi trecută, prin grija administratorului/lichidatorului, în contul masei debitoare.

Articolul 154. Luarea în considerare a creanțelor condiționate și a viitoarelor cheltuieli ale masei

(1) Creanța condiționată și rezervele destinate acoperirii viitoarelor cheltuieli ale masei trebuie luate în considerare la distribuție. Partea din masa debitoare care acoperă o astfel de creanță sau viitoarele cheltuieli ale masei se rezervă la distribuția intermediară.

(2) La distribuția finală, creanța condiționată nu se ia în considerare în cazul în care condiția executării ei rămîne atît de îndepărtată încît creanța nu va avea nicio valoare la momentul distribuției.

Articolul 155. Modificările planului de distribuție

(1) Creanțele luate în considerare la distribuția intermediară care întrunesc condițiile art. 152 și 153 sînt satisfăcute cu prioritate la următoarea distribuție, astfel încît să fie egalați creditorii lor de același rang.

(2) Administratorul/lichidatorul poate modifica planul de distribuție în decursul a 3 zile de la expirarea termenului prevăzut la art. 152 alin. (1).

Articolul 156. Contestarea planului de distribuție

(1) În cazul distribuției intermediare, contestațiile creditorilor contra planului de distribuție se depun în instanța de insolvabilitate în termen de 7 zile din data notificării. O copie de pe contestație se remite de urgență administratorului/ lichidatorului.

(2) În termen de 15 zile de la depunerea contestației, instanța de insolvabilitate va ține cu

administratorul/lichidatorul, cu debitorul și cu creditorii care au depus contestații o ședință în care va soluționa concomitent, prin încheiere, toate contestațiile.

(3) Încheierea judecătorească privind respingerea contestației se aduce la cunoștință creditorului și administratorului/lichidatorului. Creditorul poate ataca încheierea cu recurs.

(4) Încheierea judecătorească privind rectificarea planului de distribuție este adusă la cunoștință creditorului și administratorului/lichidatorului. Încheierea trebuie să fie accesibilă celorlalți creditori pentru a lua cunoștință de ea. Administratorul/lichidatorul și creditorii pot ataca încheierea cu recurs.

Articolul

157. Stabilirea

cotei

(1) La distribuția intermediară, comitetul creditorilor aprobă cota de distribuție la propunerea administratorului/lichidatorului. Dacă nu s-a constituit un comitet al creditorilor, cota de distribuție o stabilește administratorul/lichidatorul și o aprobă instanța de insolabilitate.

(2) Administratorul/lichidatorul informează creditorii despre cota care urmează să le fie distribuită prin notificare odată cu depunerea planului de distribuție în instanța de insolabilitate.

(3) Sumele care se distribuie creditorilor se acordă într-o cotă proporțională sumei alocate pentru fiecare creanță conform tabelului de creanțe.

(4) Titularilor de creanțe dintr-o categorie li se poate distribui sume bănești numai după satisfacerea deplină a creanțelor de rang ierarhic superior, potrivit modului prevăzut la art. 43.

(5) În cazul insuficienței sumelor necesare pentru acoperirea valorii integrale a creanțelor de același rang de prioritate, titularii primesc o cotă, reprezentând suma proporțională procentului pe care creanța lor îl deține în categoria respectivă a creanțelor.

Articolul

158. Ședința

de

distribuție

finală

(1) După ce bunurile din masa debitoare au fost valorificate integral, administratorul/lichidatorul prezintă instanței de insolabilitate un raport final împreună cu planul de distribuție finală, ale căror copii se remit creditorilor și debitorului. Instanța de insolabilitate convoacă adunarea finală a creditorilor în cel mult 30 de zile de la prezentarea raportului final. Creditorii pot formula obiecții asupra raportului final cu cel puțin 3 zile înainte de data convocării.

(2) Adunarea finală a creditorilor are drept scop:

a) examinarea raportului final al administratorului/lichidatorului;

b) examinarea contestațiilor contra planului de distribuție finală.

(3) Între data publicării anunțului despre adunarea de distribuție finală și data adunării se stabilește un interval de cel puțin 15 zile și de cel mult 30 de zile.

(4) La data ședinței, instanța de insolabilitate va soluționa, prin încheiere, toate obiecțiile la raportul final și la planul de distribuție, le va aproba sau va dispune, după caz, modificarea lor corespunzătoare.

(5) După ce instanța de insolabilitate aprobă raportul final al administratorului/lichidatorului, acesta va trebui să facă distribuția finală a tuturor fondurilor din masa debitoare.

Articolul

159. Depunerea

sumelor

rezervate

și distribuția

surplusului

(1) Sumele care, la momentul distribuției finale, sînt rezervate se depun de administrator/lichidator, cu încuviințarea instanței de insolabilitate, pe cheltuiala creditorului în a cărui favoare s-a făcut rezervarea, pe contul „Mijloace intrate temporar în dispoziția instanței de judecată”.

(2) Sumele distribuite și neridicate de cei îndreptățiți pînă la finalizarea procedurii se depun pe contul „Mijloace intrate temporar în dispoziția instanței de judecată” ori se sting

prin consemnare la o bancă sau la notar. Extrasul din cont se depune la dosar.

(3) Dacă la distribuția finală creanțele tuturor creditorilor sînt satisfăcute în volum total, administratorul/lichidatorul transmite surplusul către debitor. Dacă debitorul este persoană juridică, administratorul/lichidatorul remite fiecărui participant partea din surplus care i-ar fi revenit în cazul lichidării în afara procesului de insolabilitate.

(4) În cazul în care, la distribuția finală, se constată că bunurile care alcătuiesc masa debitoare nu sînt suficiente pentru plata creanțelor înregistrate în tabelul definitiv consolidat, instanța de insolabilitate va autoriza, în mărimea creanțelor neacoperite, executarea silită din bunurile, inclusiv din mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională sau în valută străină, ale membrilor organelor de conducere ale debitorului declarate culpabile de neîndeplinirea obligațiilor de depunere a cererii introductive prevăzute la art. 14 și art. 248 și, după caz, din patrimoniul asociațiilor (membrilor, acționarilor) cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolabilitate a debitorului, pronunțînd o încheiere definitivă executorie, care va fi pusă în executare de către administrator/ lichidator, prin executor judecătoresc.

Articolul 160. Restituirea sumelor obținute nejustificat

(1) În cazul în care creanța este bazată pe o fraudă, pe o greșeală sau pe o eroare substanțială, creditorii care au participat la orice distribuție rezultată din o astfel de creanță trebuie să restituie sumele obținute, împreună cu dobînda egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, iar în cazul sumelor obținute în valută străină, cu o dobînda egală cu rata medie ponderată la depozitele în termen atrase în valută străină în sistemul bancar, calculată pentru perioada dintre data distribuției și data restituirii sumelor.

(2) În toate cazurile în care, potrivit legii, mijloacele bănești primite urmează a fi restituite, restituirea se efectuează în lei moldovenești (la cursul oficial al leului moldovenesc de la data restituirii) sau în valută străină în care au fost primite mijloacele respective.

Articolul 161. Distribuția de după încetarea procesului de insolabilitate

(1) În cazul în care procesul de insolabilitate a încetat, iar după adunarea de distribuție finală anumite sume rezervate au devenit libere, anumite sume plătite din masa debitoare au fost restituite ori au fost descoperite bunuri care aparțin masei debitoare, instanța de insolabilitate hotărăște o distribuție suplimentară după încetarea procesului, la cererea administratorului/lichidatorului, a unui creditor validat sau din oficiu.

(2) Încetarea procesului de insolabilitate nu se opune hotărîrii privind distribuția ulterioară. Dacă suma este mică în raport cu cheltuielile necesare distribuirii acesteia sau valoarea bunului este neglijabilă, instanța poate decide transmiterea acestora către debitor.

(3) Despre încheierea de respingere a cererii de distribuție ulterioară trebuie notificat solicitantul. Încheierea poate fi atacată cu recurs de către solicitant.

(4) Despre încheierea prin care s-a decis distribuția ulterioară va fi notificat administratorul/lichidatorul, debitorul și creditorul, dacă ultimul a depus cerere. Încheierea poate fi atacată cu recurs de către debitor.

(5) După dispunerea distribuției ulterioare, administratorul/lichidatorul distribuie, conform planului final, produsul din realizarea bunului descoperit. Administratorul/lichidatorul prezintă instanței de insolabilitate un raport cu privire la distribuția masei debitoare.

S e c ți u n e a a 4-a

Tranzacția

Articolul 162. Dispoziții generale privind încheierea tranzacției

(1) La orice stadiu de examinare a procesului de insolabilitate, participanții la proces sînt în drept să încheie o tranzacție.

(2) Hotărîrea privind încheierea tranzacției între participanții la procesul de insolabilitate se adoptă de adunarea creditorilor cu majoritatea simplă de voturi ale creditorilor chirografari

validați în conformitate cu tabelul creanțelor și cu votul unanim al creditorilor garantați. Reprezentanții creditorilor care au votat la adunarea creditorilor privind încheierea tranzacției trebuie să dispună de împuterniciri speciale în acest sens.

(3) Hotărârea privind încheierea tranzacției din partea debitorului se adoptă de organul lui de conducere sau de administratorul insolabilității/lichidator.

(4) Se admit să participe la tranzacție terții, care preiau drepturile și obligațiile prevăzute în o astfel de tranzacție.

(5) Tranzacția se confirmă de instanța de insolabilitate prin încheiere definitivă, în care dispune încetarea procesului.

(6) Tranzacția este executorie pentru participanții vizați în ea, de la data emiterii încheierii judecătorești de confirmare a acesteia.

(7) Nu se permite refuzul unilateral de a executa tranzacția intrată în vigoare.

Articolul 163. Particularitățile încheierii tranzacției în perioada de observație a debitorului, în procedura de insolabilitate, în procedura falimentului sau în procedura de restructurare

(1) În perioada de observare a debitorului, hotărârea privind încheierea tranzacției din partea acestuia se adoptă de organul lui executiv. Tranzacția nu trebuie să fie coordonată sau aprobată de administratorul provizoriu.

(2) În procedura de insolabilitate sau în procedura de restructurare, hotărârea privind încheierea tranzacției din partea debitorului se adoptă de administratorul insolabilității, iar în procedura falimentului, de lichidator.

(3) În cazul în care, potrivit legislației și/sau documentelor de constituire a debitorului, încheierea tranzacției urmează a fi aprobată de organele de conducere ale debitorului sau coordonată cu ele, aceasta se va efectua numai după adoptarea hotărârii de rigoare a acestor organe.

(4) La încheierea tranzacției cu terții care se află cu debitorul în conflict de interese, administratorul/lichidatorul și adunarea creditorilor trebuie să fie informați despre existența, natura și caracterul conflictului de interese, care urmează a fi consemnat în detalii în tranzacție.

(5) Dispozițiile alin. (3) nu constituie un impediment în adoptarea hotărârii adunării creditorilor privind încheierea tranzacției.

(6) Prevederile tranzacției încheiate după intentarea procedurii de insolabilitate se aplică creanțelor creditorilor incluși în tabelul de creanțe la data adunării creditorilor în care s-a aprobat încheierea tranzacției.

Articolul 164. Forma tranzacției

(1) Tranzacția se încheie în scris.

(2) În numele debitorului, tranzacția se semnează de persoana care, potrivit legii, este competentă să adopte hotărârea de încheiere a tranzacției.

(3) În numele creditorilor, tranzacția se semnează de persoana împuternicită de adunarea creditorilor la care s-a aprobat încheierea tranzacției.

(4) În cazul în care la încheierea tranzacției participă terți, tranzacția este semnată și de aceștia personal sau de reprezentanții lor împuterniciți.

Articolul 165. Conținutul tranzacției

(1) Tranzacția trebuie să conțină dispoziții cu privire la modul și la termenele de achitare a creanțelor validate.

(2) Cu acordul individual al creditorului, tranzacția poate să conțină dispoziții de stingere a obligațiilor debitorului prin compensare, prin confuziune, prin remitere totală sau parțială a datoriei, prin novație, prin convertire a datoriilor în cote-părți din capitalul statutar al

debitorului sau în acțiuni, prin convertire în acțiuni a obligațiilor și a altor titluri de valoare, prin alte modalități legale de stingere a creanței, dacă modalitatea de stingere a obligațiilor nu încalcă drepturile altor creditori, ale căror creanțe au fost incluse în tabelul de creanțe și au fost validate.

(3) În cazul în care tranzacția ce urmează a fi încheiată în condițiile prezentei secțiuni prevede eşalonarea sau amânarea, sau remiterea totală sau parțială a datoriilor debitorului, creditorii chirografari de rangul trei și patru sînt obligați să accepte încheierea tranzacției cu astfel de clauze pentru a se restabili solvabilitatea debitorului. În astfel de condiții, tranzacția se semnează în mod obligatoriu de reprezentanții creditorilor cu creanțe fiscale (bugetare).

(4) Satisfacerea creanțelor în formă nemonetară nu trebuie să creeze avantaje în raport cu creditorii ale căror creanțe se sting prin mijloace bănești.

(5) Pentru creditorii care au votat împotriva încheierii tranzacției sau care nu au participat la vot, condițiile tranzacției nu trebuie să fie mai dezavantajoase decît cele prevăzute pentru creditorii care au votat încheierea tranzacției.

(6) Dacă tranzacția nu prevede altfel, garanțiile reale aplicate patrimoniului debitorului se mențin pînă la executarea integrală a tranzacției.

(7) Creditorul care a votat pentru încheierea tranzacției și/sau asociatul (participantul) debitorului sînt în drept să achite în totalitate prin mijloace bănești sau să acorde un împrumut debitorului, care ar permite stingerea obligațiilor acestuia față de creditorii care au votat împotriva încheierii tranzacției sau care nu au participat la vot. În primul caz, creditorul care a votat împotriva tranzacției sau care nu a participat la vot este obligat să accepte executarea oferită direct debitorului. În al doilea caz, debitorul este obligat să stingă neîntîrziat, din mijloacele bănești primite ca împrumut, creanțele creditorilor validați.

(8) Persoana care a stins creanțele pentru debitor subrogă în drepturi creditorul în al cărui folos a plătit mijloacele bănești.

(9) Fondurile acordate debitorului pentru stingerea creanțelor sînt considerate împrumut fără dobîndă cu termen de rambursare de un an de la încetarea procesului de insolvență, care poate fi prelungit prin acordul comun al părților.

Articolul 166. Participarea terților la tranzacție

(1) Participarea terților la tranzacție se permite în cazul în care nu încalcă drepturile și interesele legitime ale creditorilor ale căror creanțe sînt incluse în tabelul de creanțe validate și nici ale creditorilor ale căror creanțe au apărut după data intentării procedurii insolvenței cu termenul de scadență de pînă la data încheierii tranzacției.

(2) Terții admiși în tranzacție sînt în drept să acorde creditorilor garanții ori să participe ca fidejutori pentru asigurarea executării de către debitor a obligațiilor prevăzute în tranzacție.

Articolul 167. Condițiile de confirmare a tranzacției

(1) Tranzacția poate fi confirmată de către instanța de insolvență numai după stingerea integrală a creanțelor masei și a creanțelor de rangul întâi și doi prevăzute la art. 43.

(2) Nu mai devreme de 5 zile și nu mai tîrziu de 10 zile de la data încheierii tranzacției, debitorul, administratorul insolvenței/lichidatorul sînt obligați să prezinte instanței de insolvență cerere de confirmare a tranzacției.

(3) La cererea de confirmare a tranzacției se anexează:
a) textul tranzacției;
b) procesul-verbal al adunării creditorilor care a hotărît încheierea tranzacției;
c) lista creditorilor cunoscuți care nu și-au înaintat creanțele împotriva debitorului, adresele și sumele datorate lor;
d) tabelul creanțelor validate;

e) dovezile de plată a creanțelor creditorilor masei și a creanțelor creditorilor de primul și al doilea rang;

f) hotărîrea organului de conducere al debitorului privind încheierea tranzacției, în cazul în care necesitatea unei astfel de hotărîri este prevăzută de lege;

g) contestațiile sau obiecțiile creditorilor care au votat împotriva tranzacției sau care nu au participat la vot, în cazul în care aceste obiecții au fost prezentate în scris;

h) alte documente, care potrivit prezentei legi sînt obligatorii.

(4) Instanța de insolabilitate informează participanții la proces despre data la care se va judeca cererea de confirmare a tranzacției. Neprezentarea persoanelor citate legal nu împiedică judecarea cererii de confirmare a tranzacției.

(5) Confirmarea tranzacției poate fi refuzată dacă reprezentantul creditorului care a votat pentru încheierea ei a depășit împuternicirile acordate de lege, de actele de constituire ale creditorului sau stabilite prin procură și dacă se dovedește faptul că persoana care acționează în numele debitorului cunoștea sau nu putea să nu cunoască astfel de circumstanțe sau restricții.

(6) Instanța de insolabilitate poate confirma tranzacția chiar dacă persoana care acționează în numele debitorului știa despre limitarea împuternicirilor reprezentantului creditorului, însă votul exprimat de acesta nu a afectat hotărîrea privind încheierea tranzacției.

Articolul 168. Efectele confirmării de către instanța a tranzacției

(1) Confirmarea de către instanța de insolabilitate a tranzacției în cadrul procedurilor prevăzute de prezenta lege constituie temei pentru încetarea procesului de insolabilitate.

(2) Dacă tranzacția în cadrul aplicării procedurii de restructurare este confirmată, acțiunea moratoriului asupra executării obligațiilor debitorului încetează.

(3) Odată cu confirmarea tranzacției de către instanța de insolabilitate, împuternicirile și atribuțiile administratorului provizoriu, ale administratorului insolabilității/lichidatorului încetează. Persoana care a îndeplinit atribuțiile de administrator/lichidator va îndeplini obligațiile organului executiv al debitorului pînă la data alegerii (desemnării) noii conduceri a debitorului. Din data alegerii (desemnării) organului executiv al debitorului, acesta este succesorul de drept al dosarelor pendinte intentate de administrator/lichidator.

(4) Începînd cu data confirmării tranzacției, debitorul sau terțul trece neîntîrziat la executarea creanțelor.

Articolul 169. Refuzul instanței de a confirma tranzacția

(1) În caz de neexecutare a obligațiilor masei și de nestingere a creanțelor creditorilor de rangul întâi și doi, instanța de insolabilitate va refuza să confirme tranzacția.

(2) Temeiul refuzului instanței de insolabilitate de a confirma tranzacția constă în:

a) încălcarea procedurii, stabilite de prezenta lege, de încheiere a tranzacției;

b) nerespectarea formei tranzacției;

c) încălcarea drepturilor terților;

d) existența unor contradicții între condițiile tranzacției și prevederile prezentei legi sau ale altor acte normative;

e) existența temeiurilor de nulitate absolută prevăzute de legislația civilă.

(3) Odată cu refuzul de a confirma tranzacția, instanța de insolabilitate emite în acest sens o încheiere, care poate fi contestată cu recurs.

Articolul 170. Efectele refuzului de a confirma tranzacția

(1) În cazul în care instanța de insolabilitate refuză, prin încheiere, să confirme tranzacția, aceasta se consideră neîncheiată.

(2) Refuzul instanței de insolabilitate de a confirma tranzacția nu împiedică părțile să încheie o altă tranzacție.

Articolul 171. Consecințele casării încheierii de confirmare a tranzacției

(1) Odată cu casarea încheierii de confirmare a tranzacției, instanța de insolabilitate dispune redeschiderea procesului de insolabilitate de la etapa la care a încetat, cu excepția cazului în care debitorului îi sînt inițiate proceduri aplicate într-un nou caz de insolabilitate. În caz de redeschidere, procedura de observație, procedura de insolabilitate, procedura falimentului sau procedura de restructurare va continua de la ultima operațiune efectuată de participanții la proces pînă la data emiterii încheierii de confirmare a tranzacției. Din data redeschiderii procesului, administratorul/lichidatorul reintră în atribuții.

(2) În cazul casării încheierii de confirmare a tranzacției, creditorii care au participat la încheierea ei sînt în drept să înainteze creanțele lor față de debitor în procedura redeschisă, în modul stabilit de prezenta lege. Creanțele amînate sau eşalonate prin tranzacție se restabilesc, odată cu casarea încheierii de confirmare a tranzacției, la scadență în partea în care nu au fost stinse.

(3) Casarea încheierii de confirmare a tranzacției nu servește temei pentru debitor de a cere restituirea sumelor achitate creditorilor masei și creditorilor de rangul întii și doi la data încheierii tranzacției. Creanțele achitate în condițiile tranzacției care nu contravin prezentei legi se consideră stinse. Creditorii ale căror creanțe au fost stinse prin executarea tranzacției în condiții inechitabile care au lezat alți creditori în drepturile și interesele lor legitime sînt obligați să restituie tot ce au primit în baza tranzacției. În acest caz, creanțele creditorilor care au returnat executarea tranzacției se restabilesc în tabelul creanțelor în mărimea corespunzătoare.

(4) Avizul privind redeschiderea procedurii urmează a fi publicat în conformitate cu art. 6.

(5) În partea nereglementată de prezentul articol se aplică efectele prevăzute de legislația civilă la nulitatea actelor juridice.

Articolul 172. Revocarea tranzacției

(1) Revocarea tranzacției, confirmată de instanța de insolabilitate, prin acordul debitorului cu unii dintre creditori nu se admite.

(2) Tranzacția poate fi revocată de către instanța de insolabilitate în privința tuturor creditorilor chirografari la cererea creditorului chirografar (creditorilor chirografari) care, la data confirmării tranzacției, dispune de o pătrime din mărimea totală a creanțelor chirografare validate.

(3) Creditorii chirografari sînt în drept să înainteze instanței de insolabilitate cerere de revocare a tranzacției în privința tuturor creditorilor chirografari în cazul în care există o neexecutare sau o încălcare esențială din partea debitorului a condițiilor tranzacției ce lezează drepturile și interesele legitime ale creditorilor care dispun în cumul de o pătrime din creanțele chirografare validate.

Articolul 173. Modalitatea judecării cererii de revocare a tranzacției

(1) Litigiile cu privire la revocarea tranzacției sînt judecate de instanța în a cărei procedură se află cazul de insolabilitate a debitorului.

(2) Cererea de revocare a tranzacției se semnează de creditorul chirografar sau de creditorii chirografari ale căror creanțe nu au fost stinse de către debitor în condițiile tranzacției și/sau în a căror privință debitorul a încălcat în mod substanțial condițiile tranzacției.

(3) Odată cu primirea cererii de revocare a tranzacției, instanța de insolabilitate numește, prin încheiere, în cel mult 15 zile, data ședinței de judecată. La ședință sînt invitați toți participanții la proces incluși în tranzacție, inclusiv terții.

(4) După judecarea cererii de revocare a tranzacției, instanța de insolabilitate emite o încheiere prin care admite sau respinge cererea de revocare. Încheierea se execută imediat, însă poate fi contestată cu recurs.

(5) În caz de admitere a cererii de revocare a tranzacției, se aplică efectele prevăzute la art. 171.

Articolul 174. Consecințele neexecutării tranzacției

(1) În cazul neexecutării tranzacției de către debitor sau terți, creditorul este în drept ca, fără a cere revocarea tranzacției, să inițieze față de debitor un nou proces de insolabilitate, în cadrul căruia să înainteze creanțele în mărimea confirmată prin tranzacție.

(2) În cazul intentării unei noi proceduri de insolabilitate în condițiile alin. (1), mărimea creanțelor creditorilor în a căror privință a fost încheiată tranzacție se determină în condițiile prevăzute de tranzacție.

Secțiunea 5-a

Încetarea procesului de insolabilitate

Articolul 175. Încetarea procesului de insolabilitate ca urmare a distribuției finale a masei debitoare

(1) După terminarea distribuției finale a masei debitoare, instanța de insolabilitate pronunță o hotărîre de încetare a procesului de insolabilitate și de radiere a debitorului din registru.

(2) Procedura de restructurare a debitorului prin continuarea activității sau prin lichidare în bază de plan va înceta în urma îndeplinirii tuturor obligațiilor de plată asumate în planul confirmat. Dacă procesul începe ca o procedură de restructurare, dar, ulterior, devine procedură a falimentului, ea va înceta în conformitate cu dispozițiile alin. (1).

(3) Dispozitivul hotărîrii de încetare a procesului de insolabilitate se publică în modul stabilit la art. 7. Articolul 35 se aplică în modul corespunzător.

(4) În două săptămîni de la data publicării dispozitivului hotărîrii, administratorul/lichidatorul prezintă registrului de stat al persoanelor juridice sau registrului de stat al întreprinzătorilor individuali hotărîrea instanței de insolabilitate care servește drept temei pentru radierea debitorului din registrul respectiv. Din momentul radierii, se consideră că debitorul este lichidat.

Articolul 176. Drepturile creditorilor după încetarea procesului de insolabilitate

(1) După încetarea procesului de insolabilitate, creditorii validați pot înainta fără restricții creanțele lor față de debitor.

(2) Creditorul ale cărui creanțe au fost validate și nu au fost contestate în ședința de validare poate să ceară, în măsura în care nu au fost satisfăcute în cadrul procesului de insolabilitate, executarea lor silită în temeiul înregistrării din tabel ca în temeiul unui titlu executoriu. O creanță necontestată este asimilată unei creanțe contestate a cărei contestare a fost respinsă de instanța de insolabilitate.

Articolul 177. Încetarea procesului de insolabilitate ca urmare a lipsei sau a nevalidării creanțelor

(1) În cazul procedurii de insolabilitate sau al procedurii falimentului, deschise în urma formulării cererii introductive de către debitor, dacă, la expirarea termenului de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor, constată că nu s-a depus nici o cerere sau că nici o cerere de admitere ca rezultat al verificării nu s-a validat, iar contestațiile pe marginea nevalidării au fost respinse irevocabil, instanța de insolabilitate va pronunța o hotărîre de încetare a procesului și de revocare a hotărîrii de deschidere a procedurii de insolabilitate.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), încetarea procesului de insolabilitate nu produce efectele prevăzute la art. 160. Operațiunile de administrare efectuate legal asupra masei debitoare își vor produce efectele, iar drepturile dobîndite pînă la revocare rămîn neatînse.

Articolul 178. Încetarea procesului de insolabilitate cu acordul creditorilor

sau din lipsă de temei al insolabilității

(1) Procesul de insolabilitate încetează la cererea debitorului dacă acesta, după expirarea termenului de înaintare a creanțelor, dispune de aprobarea tuturor creditorilor validați.

(2) Procesul de insolabilitate încetează la cererea debitorului dacă acesta garantează că, după încetarea procesului, nu va fi în stare de insolabilitate sau de supraîndatorare (în situația în care ultima a servit drept temei pentru intentarea procedurii de insolabilitate). Cererea de încetare a procesului este admisă dacă lipsa temeiului de insolabilitate este probată.

(3) Procesul de insolabilitate încetează fără radierea debitorului din registrul de stat al persoanelor juridice sau din registrul de stat al întreprinzătorilor individuali doar cu acordul acestuia și doar în cazul în care, după distribuția finală, au fost stinse toate creanțele validate și creanțele masei debitoare. Drept efect al încetării procesului de insolabilitate, debitorul își reia activitatea, iar înscrierile privind dizolvarea se radiază în temeiul hotărârii de încetare a procesului de insolabilitate.

Articolul 179. Procedura încetării procesului de insolabilitate

(1) Cererea de încetare a procesului de insolabilitate conform art. 178 este adusă la cunoștință creditorilor și depusă la dosar pentru accesul liber al creditorilor. Contra unei astfel de cereri creditorii pot face opoziție în scris.

(2) Instanța de insolabilitate adoptă hotărâre de încetare a procesului de insolabilitate sau de respingere a cererii de încetare a procesului după audierea solicitantului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, dacă un asemenea comitet a fost desemnat. În cazul opoziției, va fi audiat și creditorul care a înaintat-o.

(3) În caz de încetare a procesului de insolabilitate, administratorul/lichidatorul trebuie să achite creanțele necontestate ale creditorilor masei debitoare și să deponă garanție pentru cele contestate.

Articolul 180. Publicarea hotărârii de încetare a procesului de insolabilitate

(1) Dispozitivul hotărârii prin care procesul de insolabilitate încetează conform art. 175, 177 și 178, inclusiv temeiul încetării, se dă publicității conform art. 7. Debitorul, administratorul/lichidatorul și membrii comitetului creditorilor sînt notificați despre data încetării.

(2) Odată cu încetarea procesului de insolabilitate, în temeiul art. 177 și 178, debitorul își redobîndește dreptul de a dispune liber de bunurile masei. Articolele 161 și 176 se aplică în modul corespunzător.

(3) Hotărârea de încetare a procesului de insolabilitate poate fi contestată cu recurs în modul prevăzut de lege.

Articolul 181. Degrevarea de obligații

(1) Prin încetarea procesului de insolabilitate, instanța de insolabilitate, administratorul/lichidatorul, persoanele care i-au asistat sînt degrevați de orice îndatorire sau responsabilitate cu privire la proces, la debitor și la patrimoniul lui, la creditori, la titulari de garanții, la acționari sau asociați.

(2) Prin încetarea procedurii falimentului, debitorul va fi degrevat de obligațiile pe care le avea înainte de intrarea în faliment, însă sub rezerva de a nu fi găsit culpabil conform art. 14, 15 și 248. În astfel de situații, el va fi degrevat de obligații numai în măsura în care ele au fost plătite în cadrul procesului de insolabilitate.

(3) La data confirmării unui plan în cadrul procedurii de restructurare, debitorul este degrevat de diferența dintre valoarea pe care obligațiile le aveau înainte de confirmarea planului și cea prevăzută în plan.

(4) Degrevarea de obligații a debitorului nu atrage degrevarea de obligații a fidejutorului sau a codebitorului principal.

Capitolul VI PROCEDURA DE RESTRUCTURARE

Secțiunea 1 Prevederi generale

Articolul

182. Noțiuni

Restructurarea este o procedură de insolvabilitate ce se aplică debitorului în vederea achitării datoriilor lui, care prevede întocmirea, aprobarea, implementarea și respectarea unui plan al procedurii de restructurare, incluzând, împreună sau separat:

- a) restructurarea operațională și/sau financiară a debitorului;
- b) restructurarea corporativă prin modificarea structurii de capital social;
- c) restrângerea activității prin lichidarea unor bunuri din patrimoniul debitorului;
- d) orice alte acțiuni neinterzise de legislația în vigoare.

Articolul 183. Aplicarea procedurii de restructurare

(1) Procedura de restructurare se aplică de către instanța de insolvabilitate în temeiul unei hotărâri a adunării creditorilor.

(2) Încheierea instanței de insolvabilitate de aprobare a hotărârii adunării creditorilor privind aplicarea procedurii de restructurare sau privind neadmiterea restructurării debitorului poate fi atacată cu recurs de persoana care a depus planul, de administratorul insolvabilității, de debitor sau de creditorii.

Articolul 184. Efectele aplicării procedurii de restructurare

(1) Odată cu aplicarea de către instanța de insolvabilitate a procedurii de restructurare, se instituie imediat moratoriu asupra executării silite a obligațiilor pecuniare ale creditorilor existente la data aplicării procedurii de restructurare, cu excepția creanțelor privind plata salariilor și a pensiilor alimentare, privind recuperarea prejudiciilor cauzate sănătății angajaților sau cu excepția creanțelor apărute în legătură cu decesul acestora, a creanțelor de revendicare a patrimoniului din posesie ilegală, precum și a creanțelor pecuniare și fiscale a căror scadență a survenit în perioada de după deschiderea procedurii de restructurare.

(2) În perioada derulării procedurii de restructurare nu se întrerupe calcularea dobânzilor aferente creanțelor garantate.

(3) Efectele prevăzute la art. 73, 74 și 80 se aplică în modul corespunzător, cu excepțiile stabilite în prezentul articol.

Articolul 185. Folosirea sintagmei

Din data aplicării procedurii de restructurare, în denumirea oficială a debitorului se folosește sintagma „în procedură de restructurare”.

Articolul 186. Drepturile și obligațiile administratorului insolvabilității

(1) Odată cu acceptarea planului procedurii de restructurare, adunarea creditorilor alege administratorul insolvabilității, care se confirmă de către instanța de insolvabilitate.

(2) Administratorul insolvabilității se învestește în funcție din data confirmării desemnării sale de către instanța de insolvabilitate și activează pe întreaga perioadă de realizare a planului procedurii de restructurare sau pînă la eliberare de către instanța de insolvabilitate.

(3) În perioada de restructurare a debitorului, administratorul insolvabilității este obligat:

- a) să țină registrul de creanțe validate;
- b) să convoace adunarea creditorilor și/sau a comitetului creditorilor în cazurile prevăzute de prezenta lege;
- c) să examineze dările de seamă privind executarea programului de stingere a creanțelor și/sau a planului procedurii de restructurare, prezentate de debitor, și să prezinte adunării

creditorilor/comitetului creditorilor rapoarte despre respectarea programului de stingere a obligațiilor fiscale și/sau despre respectarea planului din cadrul procedurii de restructurare;

d) să supravegheze ca debitorul să execute la timp obligațiile curente ale masei;

e) să supravegheze ca debitorul să îndeplinească planul procedurii de restructurare și/sau programul de stingere a creanțelor, precum și să controleze ca mijloacele bănești să fie virate la timp și în volum deplin pe contul creditorilor;

f) în cazul neexecutării programului de stingere a creanțelor, să ceară persoanelor care au garantat executarea obligațiilor de către debitor să stingă creanțele creditorilor, conform programului aprobat de instanța de insolvență, prin executarea mijloacelor de garanție;

g) să îndeplinească alte obligații prevăzute de prezenta lege.

(4) În cadrul procedurii de restructurare a debitorului, administratorul insolvenței are dreptul:

a) să ceară organului executiv să prezinte informații și/sau dări de seamă despre activitatea curentă a debitorului;

b) să participe la inventarierea masei debitoare în cazul în care este efectuată de către debitor;

c) să verifice și să aprobe debitorul să încheie acte juridice ori să ia decizii în cazurile prevăzute de lege, informând creditorii despre actele juridice aprobate;

d) să adreseze instanței de insolvență cerere de destituire a organului executiv al debitorului în modul prevăzut de prezenta lege;

e) să solicite instanței de insolvență aplicarea de măsuri suplimentare de asigurare a masei debitoare sau anularea unor astfel de măsuri;

f) să introducă în instanța de insolvență acțiuni de revocare, desființare sau de nulitate a actelor juridice încheiate sau executate de către debitor, în modul prevăzut de prezenta lege;

g) să efectueze alte acțiuni prevăzute de prezenta lege sau de planul procedurii de restructurare.

(5) În cadrul procedurii de restructurare și de realizare a planului, prevederile art. 63–72 privind modalitatea desemnării, destituirii și demisiei administratorului insolvenței, privind drepturile și obligațiile acestuia se aplică în modul corespunzător.

Articolul 187. Declararea creanțelor și modul de executare

(1) În cadrul procedurii de restructurare, înaintarea, contestarea și validarea creanțelor se efectuează conform prevederilor secțiunii 1 din capitolul V.

(2) Dacă planul procedurii de restructurare specifică alte condiții, partea lui organizatorică va cuprinde restricții și reglementări pentru fiecare clasă de creditori.

Secțiunea a 2-a

Planul procedurii de restructurare

Articolul 188. Dreptul de a propune planul

(1) Următoarele categorii de persoane pot propune plan al procedurii de restructurare în condițiile de mai jos:

a) debitorul poate depune planul odată cu cererea introductivă sau cu referința la cererea introductivă a creditorilor, ori într-o cerere expresă adresată instanței de insolvență, dar nu mai târziu de termenul stabilit la adunarea de raportare la care s-a aprobat restructurarea sa;

b) administratorul insolvenței poate propune, la cererea adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor, ori din proprie inițiativă, redresarea debitorului în baza unui plan, de la data desemnării sale și până la împlinirea termenului de prezentare a planului, stabilit la adunarea creditorilor de raportare la care s-a aprobat restructurarea debitorului;

c) autoritățile administrației publice centrale sau locale pot propune planul în cazul

insolvabilității întreprinderilor de importanță vitală pentru economia națională menționate la art. 190 alin. (6).

(2) La elaborarea planului procedurii de restructurare pot contribui în cumul administratorul insolvabilității, creditorii, comitetul creditorilor, dacă este format, reprezentanții angajaților și debitorul.

(3) Nu poate propune plan al procedurii de restructurare debitorul care, într-un interval de 3 ani anteriori formulării cererilor introductive, a mai fost subiect al unei proceduri instituite în baza prezentei legi și nici debitorul ai cărui administratori, directori și/sau asociați (membri, participanți) au antecedente penale, precum și în alte cazuri prevăzute de prezenta lege.

(4) În cazul în care planul procedurii de restructurare nu este prezentat instanței de insolvabilitate în termenul stabilit de adunarea creditorilor de raportare, instanța poate decide intentarea procedurii falimentului și lichidarea debitorului.

(5) Dacă au fost exprimate mai multe intenții de depunere a unor planuri ale procedurii de restructurare, instanța de insolvabilitate va stabili un termen maxim pentru depunerea lor, astfel încât votarea planurilor admise să se facă la aceeași adunare a creditorilor. În astfel de circumstanțe, instanța de insolvabilitate poate prelungi, la cererea administratorului insolvabilității, a creditorilor sau a debitorului, termenul de prezentare a planului, dar nu mai mult decât cu 30 de zile.

Articolul 189. Structura planului procedurii de restructurare

(1) Planul procedurii de restructurare este compus din parte descriptivă și parte organizatorică.

(2) În partea descriptivă se includ măsurile întreprinse după intentarea procesului de insolvabilitate sau care urmează a fi aplicate pentru a se institui, prin procedură a planului, o modalitate de exercitare a drepturilor participanților. Această parte poate cuprinde și date despre temeiurile, oportunitatea și consecințele aplicării planului, importante pentru creditori ca să decidă asupra planului, iar pentru instanța de insolvabilitate ca să îl probeze.

(3) În partea organizatorică se stabilește modalitatea de modificare, prin intermediul planului procedurii de restructurare, a statutului juridic al participanților la procesul de insolvabilitate.

Articolul 190. Conținutul planului procedurii de restructurare

(1) Planul procedurii de restructurare va indica perspectivele de redresare în raport cu posibilitățile și cu specificul activității debitorului, cu mijloacele financiare disponibile și cu cererea pieței față de oferta debitorului și va cuprinde măsuri neinterzise de lege.

(2) Planul procedurii de restructurare va cuprinde, în mod obligatoriu, un program de stingere a creanțelor sub forma unui tabel de creanțe, quantumul sumelor pe care debitorul se obligă să le stingă și/sau să le plătească creditorilor, prin raportare la tabelul definitiv de creanțe și la fluxurile de mijloace bănești aferente planului, precum și termenele la care debitorul urmează să stingă și/sau să plătească aceste sume.

(3) Programul de stingere a creanțelor trebuie să prevadă stingerea creanțelor incluse în tabelul creanțelor validate, dar nu mai târziu de o lună până la data expirării termenului stabilit pentru procedura de restructurare a debitorului, precum și stingerea creanțelor de rangul întâi și al doilea nu mai târziu de 6 luni de la data deschiderii procedurii de restructurare.

(4) Planul procedurii de restructurare va prevedea în mod expres:

a) clasele de creditori ale căror creanțe nu vor fi defavorizate prin plan, în sensul prezentei legi;

b) tratamentul claselor de creditori ale căror creanțe sînt defavorizate prin reducerea quantumului lor sau prin reducerea garanțiilor ori a altor accesorii, cum ar fi reeșalonarea

plăților în defavoarea creditorului, dacă și în ce măsură debitorul, membrii grupului de interes economic, asociații din societățile în nume colectiv și asociații comanditați din societățile în comandită vor fi exonerati de răspundere;

c) despăgubirile ce urmează a fi oferite titularilor tuturor claselor de creditori, în comparație cu valoarea estimativă ce ar putea fi primită prin distribuție, în caz de faliment, care se va calcula la data propunerii planului.

(5) Planul procedurii de restructurare va specifica măsurile adecvate pentru punerea sa în aplicare, cum ar fi:

a) privarea debitorului de dreptul de administrare sau păstrarea, în întregime sau în parte, a dreptului său de a își conduce activitatea, inclusiv a dreptului de dispoziție asupra bunurilor din patrimoniul său, cu supravegherea activității sale de către administratorul insolabilității;

b) modificarea procesului operațional de producție cu reprofilarea lui și încetarea activităților nerentabile, după caz;

c) obținerea de mijloace financiare pentru realizarea planului, proveniența acestora, inclusiv din credite sau împrumuturi de la terți, sau de la asociații (acționarii, membrii) debitorului, sau din încasarea silită a datoriilor debitoare, sau din vânzarea (cesionarea) lor etc.;

d) reorganizarea debitorului în condițiile legii;

e) valorificarea tuturor sau a unor bunuri ale debitorului, separat sau în bloc, libere de orice sarcină, sau vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic, ori darea întreprinderii în locațiune împreună cu obligațiile debitorului;

f) modificarea sau stingerea garanțiilor reale, împreună cu acordarea obligatorie, în beneficiul creditorului garantat, a unei garanții sau protecții echivalente, precum novația obligației de garanție prin constituirea unei garanții suplimentare, reale sau personale, ori prin substituirea obiectului garanției cu un alt obiect;

g) amânarea scadenței, modificarea ratei dobânzii, a penalității sau a oricărei alte clauze din contract sau a celorlalte izvoare ale obligațiilor sale;

h) modificarea actului constitutiv al debitorului în condițiile legii;

i) majorarea capitalului social al debitorului prin aporturi suplimentare vărsate de asociați (membri) ai debitorului sau de terți, inclusiv ca urmare a emisiunii suplimentare de acțiuni sau de titluri de valoare;

j) stingerea creanțelor validate prin compensare, prin confuziune, prin remitere a datoriei, prin novație, prin convertire a datoriilor în cote-părți din capitalul social al debitorului sau în acțiuni, prin convertire în acțiuni a obligațiilor și altor titluri de valoare, prin alte modalități legale de stingere a creanțelor;

k) alte măsuri financiare, organizatorice, operaționale și juridice orientate spre remedierea financiară și economică a debitorului neinterzise de lege.

(6) Executarea planului procedurii de restructurare nu va depăși 3 ani, calculați de la data confirmării. Debitorul este în drept să execute anticipat planul. În cazul în care debitorul este de importanță vitală pentru economia națională, la solicitarea creditorilor sau a organelor centrale de specialitate ale administrației publice sau administrației publice locale, durata restructurării poate fi prelungită prin hotărâre a adunării creditorilor o singură dată, pe un termen de până la 2 ani. Lista debitorilor de importanță vitală pentru economie va fi aprobată de Guvern.

Articolul 191. Gruparea creditorilor în clase

Dacă, la determinarea drepturilor participanților în cadrul aplicării planului procedurii de restructurare, creditorilor li se oferă o reglementare juridică diferită, urmează să fie grupați în următoarele clase:

- a) clasa creditorilor garanți;
- b) clasa creditorilor bugetari cu creanțe de rangul trei și patru prevăzute la art. 43;
- c) clasa creditorilor chirografari, cu excepția creditorilor de rang inferior;
- d) clasa creditorilor chirografari de rang inferior.

Articolul 192. Drepturile creditorilor din aceeași clasă

- (1) În cadrul unei clase, creditorii au aceleași drepturi.
- (2) Cu acordul creditorilor dintr-o clasă, unii creditori pot fi tratați în mod diferit. În astfel de cazuri, la planul procedurii de restructurare se anexează acordul fiecărui creditor corespunzător din această clasă.

(3) Planul procedurii de restructurare va stabili același tratament pentru fiecare creanță din cadrul unei categorii distincte, cu excepția cazului în care deținătorul unei creanțe din categoria respectivă consimte la un tratament mai puțin favorabil pentru creanța sa.

(4) Orice înțelegere a administratorului insolvenței, debitorului sau altor persoane cu vreun creditor prin care ei vor fi favorizați pentru comportarea lor în cadrul votării sau pentru alte acțiuni din cadrul procesului de insolvență neprevăzute în planul procedurii de restructurare este nulă.

Articolul 193. Drepturile creditorilor garanți

(1) Nu poate fi atins dreptul creditorilor garanți de a își valorifica creanțele din contul bunurilor asupra cărora se extind garanțiile lor dacă planul procedurii de restructurare nu stabilește altfel.

(2) Dacă planul procedurii de restructurare prevede o altă reglementare decât aceea de la alin. (1), creditorilor garanți trebuie să li se indice, în partea organizatorică a planului, cota reducerii creanțelor lor, perioada pentru care a fost amânată executarea creanțelor, alte reglementări la care pot fi supuse acele creanțe.

Articolul 194. Drepturile creditorilor chirografari

În partea organizatorică a planului pentru creditorii nemenționați la art. 193 se va consemna cota reducerii creanțelor acestora, perioada pentru care a fost amânată executarea creanțelor, modul garantării lor, alte reglementări la care pot fi supuse creanțele lor.

Articolul 195. Tabloul patrimoniului

Dacă creanțele urmează să fie satisfăcute din veniturile întreprinderii, administrată în continuare de către debitor sau de un terț, la planul procedurii de restructurare se anexează un tablou al patrimoniului, în care, dacă este confirmat, se indică valoarea bunurilor și a obligațiilor debitorului. De asemenea, se va specifica cuantumul eventualelor cheltuieli și venituri din perioada de satisfacere a creanțelor, în a căror consecutivitate urmează să fie restabilită solvabilitatea întreprinderii în procesul de executare a planului.

Articolul 196. Suspendarea valorificării și distribuției masei debitoare

(1) În cazul în care procedura de restructurare realizată prin continuarea valorificării și distribuției masei debitoare poate prejudicia această masă, instanța de insolvență, la solicitarea debitorului sau administratorului insolvenței, poate dispune suspendarea valorificării și distribuției.

(2) Instanța de insolvență nu va admite cererea de suspendare sau va dispune încetarea valorificării și distribuției masei debitoare dacă există pericolul prejudicierii considerabile a acestei mase sau dacă administratorul insolvenței, având acordul comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor, solicită continuarea valorificării și a distribuției.

Articolul 197. Referința și opinia asupra planului procedurii de restructurare

(1) Pentru a obține o referință asupra planului procedurii de restructurare, instanța de insolvență dispune expedierea lui:

- a) comitetului creditorilor, dacă a fost constituit;
  - b) debitorului, dacă planul a fost depus de administrator/lichidator;
  - c) administratorului/lichidatorului, dacă planul a fost depus de către debitor.
- (2) Termenul de prezentare a referințelor și a opiniilor asupra planului îl stabilește instanța de insolvență.

Articolul 198. Păstrarea planului procedurii de restructurare
Planul procedurii de restructurare cu toate anexele, documentele justificative și opiniile asupra lui se păstrează în instanța de insolvență, unde participanții la proces pot lua cunoștință de ele.

S e c ți u n e a a 3-a **Admiterea și confirmarea planului** **procedurii de restructurare**

Articolul 199. Convocarea adunării creditorilor în care se examinează și se votează planul procedurii de restructurare
(1) Odată cu depunerea planului procedurii de restructurare, dar nu mai târziu de 5 zile din data expirării termenului prevăzut pentru depunerea lui, administratorul insolvenței va publica, în conformitate cu art. 6, un anunț privitor la convocarea adunării creditorilor de examinare și votare a planului, la persoana care a propus planul, la data votării lui și la faptul că este admisibilă votarea prin corespondență.
(2) De la data publicării, se consideră că părțile interesate au luat cunoștință de planul procedurii de restructurare și de data votării. În orice caz, debitorul sau administratorul insolvenței va asigura posibilitatea consultării planului la sediul său, pe cheltuiala solicitantului.

Articolul 200. Adunarea specială de votare a planului procedurii de restructurare
(1) Adunarea creditorilor de examinare a planului procedurii de restructurare, de determinare a dreptului de vot al creditorilor și de votare a planului nu poate avea loc înaintea adunării de validare a creanțelor. Aceste chestiuni pot fi examinate în cadrul unei singure adunări.
(2) Instanța de insolvență poate dispune ca planul procedurii de restructurare să fie supus votului într-o adunare specială. În acest caz, adunarea se convoacă în cel mult 30 de zile din data adunării de examinare a planului.
(3) Persoanele care au depus planul procedurii de restructurare îl pot modifica după adunarea de examinare a lui. Modificările propuse pot fi supuse votului în cadrul aceleiași adunări.
(4) În cazul existenței mai multor planuri ale procedurii de restructurare, cel propus de administratorul insolvenței are prioritate și se pune primul la vot. Aprobarea acestui plan înseamnă respingerea planului propus de către debitor.

Articolul 201. Dreptul de vot
(1) Numai creditorii ale căror creanțe au fost validate și incluse în tabelul definitiv al creanțelor sînt în drept să voteze planul procedurii de restructurare.
(2) În baza tabelului definitiv al creanțelor, administratorul insolvenței întocmește o listă a creditorilor care au dreptul să voteze planul procedurii de restructurare.
(3) La începutul adunării de votare, administratorul insolvenței informează creditorii despre voturile valabile primite în scris. Votul favorabil necondiționat are valoare de acceptare a planului procedurii de restructurare. Votul sub orice condiționare se consideră vot negativ.
(4) Fiecare creanță cu valoarea unui leu moldovenesc beneficiază de un drept de vot, pe

care titularul îl exercită în clasa din care face parte creanța.

(5) Creditorii garantați, creditorii bugetari, creditorii chirografari și creditorii chirografari de rang inferior constituie clase distincte de creanțe, care votează separat.

(6) Creditorii care, direct sau indirect, controlează, sînt controlați ori se află sub control comun cu debitorul, în sensul legislației pieței financiare, pot participa la ședință, fiind însă în drept să voteze planul procedurii de restructurare doar în cazul în care acesta le acordă mai puțin decît ar primi în cazul falimentului.

Articolul 202. Acceptarea planului procedurii de restructurare

(1) Examinarea chestiunii acceptării planului procedurii de restructurare a debitorului ține de competența exclusivă a adunării creditorilor.

(2) Fiecare clasă de creditori cu drept de vot votează separat planul procedurii de restructurare.

(3) Se consideră acceptat de către o clasă de creditori planul procedurii de restructurare votat de majoritatea lor care dețin mai mult de jumătate din valoarea creanțelor clasei respective.

(4) Adunarea creditorilor are dreptul să adopte una din următoarele hotărîri:

a) de acceptare a planului procedurii de restructurare;

b) de respingere a planului procedurii de restructurare și de inițiere a procedurii falimentului.

(5) Planul procedurii de restructurare acceptat de adunarea creditorilor se prezintă de administratorul insolvenței instanței de insolvență în cel mult 5 zile de la data adunării de votare.

(6) Planul procedurii de restructurare poate fi modificat pînă la adunarea de votare.

Articolul 203. Interzicerea obstrucției

Se consideră acceptat planul procedurii de restructurare în cadrul unei clase de creditori chiar și fără votul majorității dacă:

a) creditorii acestei clase nu sînt defavorizați prin plan în comparație cu situația în care s-ar fi aflat în lipsa lui;

b) majoritatea claselor de creditori participante la votare au acceptat planul în modul corespunzător.

Articolul 204. Confirmarea planului procedurii de restructurare

(1) După acceptare de către creditori și debitor, planul procedurii de restructurare trebuie să fie confirmat de către instanța de insolvență.

(2) Pînă la confirmarea planului procedurii de restructurare, instanța de insolvență audiază administratorul insolvenței, comitetul creditorilor, dacă a fost desemnat, și debitorul.

(3) Odată cu confirmarea planului procedurii de restructurare, instanța de insolvență poate impune debitorului unele condiții sau restricții, concordate cu planul confirmat, pentru desfășurarea activității.

(4) La data stabilită, planul procedurii de restructurare va fi confirmat de către instanța de insolvență dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) cel puțin jumătate plus una din clasele de creditori acceptă ori consideră că acceptă planul;

b) în cazul existenței a doar două clase, planul se consideră acceptat dacă clasa cu cea mai mare valoare totală a creanțelor l-a acceptat;

c) fiecare clasă de creditori defavorizată care a respins planul va fi supusă unui tratament corect și echitabil prin plan.

(5) Tratament corect și echitabil există atunci cînd sînt îndeplinite cumulativ următoarele

condiții:

a) nici o clasă și nici o creanță care resping planul nu primesc mai puțin decât ar primi în caz de faliment;

b) nici o clasă și nici o creanță a unei clase nu primesc mai mult decât valoarea creanței;

c) în cazul în care o clasă de creditori defavorizată respinge planul, nici o clasă de creditori cu creanțe de rang inferior clasei defavorizate neacceptate, astfel cum rezultă din ierarhia prevăzută la alin. (2) art. 191, nu primește mai mult decât ar primi în caz de faliment.

(6) Doar un singur plan al procedurii de restructurare va fi confirmat de instanța de insolabilitate.

(7) Confirmarea unui plan al procedurii de restructurare exclude propunerea, admiterea, votarea sau confirmarea oricărui alt plan.

(8) În cazul în care, în termen de 4 luni din data inițierii procedurii de restructurare, instanței de insolabilitate nu i s-a prezentat niciun plan al procedurii de restructurare acceptat de adunarea creditorilor sau dacă niciun plan nu este confirmat, iar termenul pentru propunerea unui plan, în condițiile art. 188, a expirat, instanța de insolabilitate dispune începerea imediată a procedurii falimentului.

Articolul 205. Refuzul confirmării planului procedurii de restructurare

Instanța de insolabilitate poate să nu aprobe hotărârea adunării creditorilor și să nu confirme planul procedurii de restructurare dacă:

a) a fost ignorată o condiție esențială ce ține de conținutul planului, de modul realizării lui, precum și de modalitatea de acceptare a planului de către creditori, iar această încălcare nu poate fi înlăturată; sau

b) lichiditățile debitorului depășesc vădit creanțele creditorilor incluși în tabelul creanțelor validate; sau

c) planul conține date fictive sau cu eroare flagrantă; sau

d) nu este întrunită una din condițiile prevăzute la art. 204 alin. (4); sau

e) remunerarea și alte plăți aferente activității administratorului provizoriu, administratorului insolabilității, experților și specialiștilor antrenați în proces nu au fost achitate sau plata lor nu a fost asigurată în modul stabilit în plan.

Articolul 206. Hotărârea de confirmare a planului procedurii de restructurare

(1) Prin hotărâre de confirmare a planului procedurii de restructurare, instanța de insolabilitate dispune încetarea procedurii de restructurare și aplicarea planului față de debitor.

(2) Dispozitivul hotărârii de confirmare a planului procedurii de restructurare și de încetare a procedurii de restructurare cu aplicarea planului față de debitor se publică în conformitate cu art. 7 și se notifică individual debitorului, creditorilor și membrilor comitetului creditorilor.

Articolul 207. Exercițarea căilor de atac

Hotărârea instanței de insolabilitate privind confirmarea planului procedurii de restructurare sau respingerea confirmării planului poate fi atacată cu recurs de către creditori, administratorul insolabilității și debitor.

S e c ți u n e a a 4-a

Efectele confirmării planului procedurii de restructurare.

Supravegherea aplicării lui

Articolul 208. Efectele confirmării planului procedurii de restructurare

(1) După confirmarea planului procedurii de restructurare, activitatea debitorului se restructurează în modul corespunzător. Creanțele și drepturile creditorilor și ale celorlalte

părți interesate sînt modificate conform prevederilor planului.

(2) Debitorul este obligat să efectueze fără întârziere schimbările de structură preconizate în planul procedurii de restructurare.

(3) În cazul intrării în procedura falimentului ca urmare a eșuării planului procedurii de restructurare sau în cazul unei executări silite, planul confirmat se consideră drept o hotărîre definitivă și irevocabilă împotriva debitorului. Această prevedere se aplică și în cazul executării silite împotriva unui terț care și-a asumat, de rînd cu debitorul, obligația executării necondiționate a planului. Pentru executare silită, calitatea de titlu executoriu o va avea hotărîrea judecătorească de confirmare a planului.

(4) Creditorii conservă drepturile lor, pentru întreaga valoare a creanțelor, împotriva codebitorilor și a fidejursorilor debitorului, chiar dacă au votat pentru acceptarea planului procedurii de restructurare.

(5) Remunerația administratorului insolvenței și a persoanelor antrenate în procedura de insolvență prin acordul comitetului creditorilor, precum și alte cheltuieli administrative vor fi achitate la momentul prevăzut de lege, cu excepția cazurilor în care părțile interesate ar accepta în scris alte termene de plată. Planul procedurii de restructurare trebuie să prevadă modul de asigurare a acestei plăți. Plata va putea fi făcută trimestrial, pe bază de acte legale.

Articolul 209. Repunerea în drepturi a creditorilor

(1) În cazul în care, conform planului procedurii de restructurare, executarea creanțelor creditorilor chirografari a fost amînată sau debitorul a fost scutit parțial de executarea unei astfel de creanțe, clauza respectivă a planului își pierde valabilitatea pentru creditorul în a cărui privință debitorul a încălcat substanțial prevederile ce țin de executarea planului. Se consideră încălcare substanțială neexecutarea de către debitor a creanței scadente după ce a fost notificat în prealabil și i s-a acordat un termen suplimentar de executare, care nu este mai mic de 15 zile.

(2) În cazul în care, pînă la definitivarea realizării planului procedurii de restructurare, împotriva debitorului a fost intentat un nou proces de insolvență, prevederile planului privind amînarea executării sau scutirile de executare a obligațiilor își pierd valabilitatea în privința tuturor creditorilor, dacă planul nu stabilește altfel.

Articolul 210. Efectele încetării procedurii de restructurare

(1) După ce hotărîrea de confirmare a planului procedurii de restructurare devine definitivă și irevocabilă, debitorul reîntre în dreptul de administrare a masei debitoare în conformitate cu planul confirmat, sub supravegherea sau sub conducerea administratorului insolvenței, pînă cînd instanța de insolvență va dispune motivat fie încheierea procedurii de restructurare și luarea tuturor măsurilor pentru reinserția debitorului în activitatea economică, fie încetarea realizării planului și trecerea la faliment.

(2) Pe parcursul realizării planului procedurii de restructurare, debitorul va fi condus de administratorul insolvenței sau de reprezentantul debitorului sub supravegherea administratorului insolvenței. Acționarii, membrii și asociații cu răspundere limitată nu au dreptul de a interveni în conducerea activității ori în administrarea masei debitoare, cu excepția și în limitele cazurilor expres și limitativ prevăzute de lege și în planul procedurii de restructurare.

(3) La supravegherea debitorului, administratorul insolvenței își va exercita atribuțiile în conformitate cu art. 211 și 212.

(4) Administratorul insolvenței poate continua procesele pendinte referitor la examinarea contestațiilor depuse în cadrul procesului de insolvență dacă acest aspect este prevăzut în planul procedurii de restructurare. Cheltuielile de judecată vor fi suportate de către debitor, dacă planul nu specifică altfel.

Articolul 211. Supravegherea realizării planului procedurii de restructurare

(1) În partea organizatorică, planul procedurii de restructurare va reglementa supravegherea realizării sale. În acest caz, supravegherea se limitează la executarea de către debitor a obligațiilor specificate în plan.

(2) Planul procedurii de restructurare poate stabili extinderea supravegherii asupra executării obligațiilor pe care le-a transmis unei societăți, constituite, după intentarea procesului de insolvență, special pentru a prelua bunurile și obligațiile spre administrare (societate absorbantă).

(3) Atribuțiile de supraveghere țin de competența administratorului insolvenței. În legătură cu aceasta, atribuțiile administratorului insolvenței și ale membrilor comitetului creditorilor, precum și supravegherea din partea instanței de insolvență continuă. Prevederile art. 25 se aplică în modul corespunzător.

(4) Administratorul insolvenței și/sau reprezentantul debitorului vor prezenta trimestrial comitetului creditorilor, dacă a fost constituit, și instanței de insolvență rapoarte asupra situației financiare și a tabloului patrimonial al debitorului, inclusiv perspectivele de realizare a planului procedurii de restructurare. Prezentarea acestor rapoarte nu afectează dreptul comitetului creditorilor și al instanței de insolvență de a solicita în orice moment informații suplimentare și rapoarte pentru o perioadă mai scurtă. Ulterior aprobării de către comitetul creditorilor, rapoartele vor fi înregistrate în instanța de insolvență, iar debitorul sau administratorul insolvenței va notifica despre aceasta toți creditorii în vederea consultării rapoartelor. De asemenea, administratorul insolvenței va prezenta și situația cheltuielilor efectuate pentru bunul mers al activității, în vederea recuperării acestora, situație care va fi avizată de către comitetul creditorilor. La necesitate, comitetul creditorilor poate convoca adunarea creditorilor pentru a prezenta măsurile luate de debitor și/sau de administratorul insolvenței, precum și efectele acestora, și va propune motivat și alte măsuri.

(5) Dacă se constată că debitorul nu își îndeplinește obligațiile a căror executare este supravegheată sau dacă se constată că executarea lor este imposibilă, administratorul insolvenței informează imediat comitetul creditorilor și instanța de insolvență. În cazul în care comitetul creditorilor nu a fost desemnat, administratorul insolvenței informează creditorii menționați în planul procedurii de restructurare.

Articolul 212. Acordul administratorului insolvenței referitor la încheierea de contracte

(1) Planul procedurii de restructurare poate să prevadă ca, în perioada de activitate a debitorului sub supraveghere, anumite contracte ale acestuia sau ale societății absorbante să fie valabile doar după ce se obține acordul administratorului insolvenței.

(2) La încheierea actelor de proporții sau a actelor cu conflict de interese, debitorul trebuie să solicite acordul comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor în modul prevăzut la art. 117.

(3) În cazul în care datoriile masei apărute după intentarea procedurii de restructurare a debitorului au depășit, conform ultimului raport financiar, 20% din valoarea activelor incluse în tabelul creanțelor validate, actele juridice ulterioare care conduc la apariția a noi obligații ale debitorului se încheie, sub sancțiunea nulității, în mod exclusiv numai cu acordul comitetului creditorilor.

Articolul 213. Limitele de creditare a debitorului

(1) Planul procedurii de restructurare poate conține prevederi referitor la prioritatea creditorilor în executarea obligațiilor născute din contractele de împrumut și din cele de creditare ale debitorului sau ale societății absorbante din perioada de supraveghere sau

născute din executarea creanțelor creditorilor masei a căror executare a fost suspendată în perioada supravegherii. În acest caz, suma totală a creditelor nu va depăși valoarea bunurilor debitorului menționate în tabelul patrimoniului întocmit conform art. 195.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică doar creditorilor în măsura în care suma creditului, a dobânzii și a cheltuielilor se include în limitele de creditare și doar în cazul când această creditare a avut loc cu acordul administratorului insolvenței.

(3) Niciun furnizor de servicii – electricitate, gaze naturale, apă, servicii telefonice sau altele asemenea – nu are dreptul, în perioada de realizare a planului procedurii de restructurare, să schimbe, să refuze ori să întrerupă temporar un astfel de serviciu către debitor sau către masa debitoare în cazul în care debitorul are calitatea de consumator captiv, potrivit legii. Instanța de insolvență poate, la cererea furnizorului, să dispună ca debitorul să constituie o cauțiune la o bancă, drept condiție pentru îndatorirea furnizorului de a îi presta servicii în timpul procedurii stabilite în prezentul capitol. O astfel de cauțiune nu poate depăși 30% din costul serviciilor prestate debitorului și neachitate ulterior deschiderii procedurii.

Articolul 214. Notificarea despre supravegherea realizării planului procedurii de restructurare

(1) Despre supravegherea realizării planului procedurii de restructurare, instanța de insolvență notifică odată cu publicarea dispozitivului hotărârii privind încetarea procedurii de restructurare, conform art. 35.

(2) Notificarea se efectuează și în cazul:

- a) extinderii supravegherii asupra activității societății absorbante;
- b) aplicării prevederilor art. 212 referitor la contractele pentru a căror încheiere este necesar acordul administratorului;
- c) stabilirii limitei de creditare prevăzută la art. 213.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), prevederile art. 6 se aplică în modul corespunzător.

Articolul 215. Încetarea supravegherii

(1) La cererea părții interesate, instanța de insolvență dispune încetarea supravegherii în cazul:

- a) executării sau asigurării executării creanțelor supravegheate;
- b) expirării termenului pentru procedura de realizare a planului procedurii de restructurare.

(2) Despre încetarea supravegherii, instanța de insolvență dispune notificarea conform art. 6.

Articolul 216. Cheltuielile de supraveghere

Cheltuielile de supraveghere le suportă debitorul. În cazul în care executarea obligațiilor trece la societatea absorbantă, aceasta va suporta și cheltuielile de supraveghere.

Articolul 217. Cererea de lichidare în cazul nerealizării planului procedurii de restructurare

(1) Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii de restructurare, debitorul nu respectă prevederile lui sau planul nu este realizat în termen, comitetul creditorilor sau fiecare creditor poate înainta o nouă cerere introductivă, care va avea ca efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvenței lui.

(2) Intentarea procedurii falimentului ca rezultat al neexecutării planului procedurii de restructurare conduce la revocarea planului. În acest caz, creditorii ale căror creanțe au fost stinse ca urmare a executării planului sînt obligați să restituie tot ceea ce au primit. Creanțele unor astfel de creditori se restabilesc în tabelul creanțelor în mărimea corespunzătoare.

(3) Revocarea planului procedurii de restructurare nu servește temei pentru restituirea sumelor achitate creditorilor masei și creditorilor cu creanțe de rangul întâi și doi în perioada

aplicării planului.

(4) Creanțele amânate sau eșalonate prin planul procedurii de restructurare, odată cu revocarea acestuia, se restabilesc la scadență.

(5) Înregistrarea cererii menționate la alin. (1) nu suspendă continuarea activității debitorului pînă cînd instanța de insolabilitate nu hotărăște asupra ei.

(6) Hotărîrea instanței de insolabilitate cu privire la respingerea unei noi cereri introductive poate fi atacată cu recurs de către creditorii.

(7) Respingerea recursului nu exclude posibilitatea înaintării ulterioare de către creditorii a unei cereri introductive dacă aceștia consideră continuarea executării planului procedurii de restructurare drept o cauză a pierderii patrimoniului debitorului, care a afectat interesele creditorilor.

(8) În partea nereglementată de prezentul articol se aplică efectele prevăzute de legislația civilă la nulitatea actelor juridice.

S e c ți u n e a a 5-a

Procedura accelerată de restructurare

Articolul 218. Dispoziții generale

(1) Prezenta secțiune se aplică întreprinderii aflate în dificultate financiară.

(2) Scopul procedurii accelerate de restructurare este salvagardarea întreprinderii aflate în dificultate financiară pentru a-și continua activitatea, a păstra locurile de muncă și a acoperi creanțele prin aplicarea unui plan.

Articolul 219. Depunerea cererii introductive de intentare a procedurii accelerate de restructurare

(1) Debitorul aflat în dificultate financiară este în drept să depună în instanța de insolabilitate cerere introductivă motivată de intentare a procedurii accelerate de restructurare, care trebuie să conțină datele prevăzute la art. 16. La cerere se anexează actele nominalizate la art. 17, precum și actul, actualizat, de inventariere a patrimoniului, proiectul planului procedurii accelerate de restructurare.

(2) Nu poate formula cerere introductivă de restructurare accelerată debitorul care, în ultimii 5 ani de pînă la hotărîrea de deschidere a procedurii, a fost supus unei astfel de proceduri sau care, la data depunerii cererii introductive, se află în proces de insolabilitate.

(3) Cererile introductive de intentare a procesului de insolabilitate formulate de creditorii împotriva aceluiași debitor, depuse după intentarea procedurii accelerate de restructurare, se restituie fără a fi examinate.

Articolul 220. Intentarea procedurii accelerate de restructurare

(1) Instanța de insolabilitate este obligată să admită cererea introductivă depusă în condițiile Codului de procedură civilă și ale prezentei legi și să inițieze procedura accelerată de restructurare a debitorului. Cererea introductivă întocmită cu încălcarea prevederilor art. 219 alin. (1) se restituie fără a fi examinate.

(2) În cel mult 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii introductive, instanța de insolabilitate adoptă din oficiu o încheiere despre admiterea ei și despre intentarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului.

(3) Odată cu intentarea procedurii accelerate de restructurare, instanța de insolabilitate pune sub observație debitorul prin desemnarea unui administrator provizoriu, dispune aplicarea măsurilor de asigurare prevăzute la art. 24 și stabilește locul, data și ora adunării creditorilor de validare a mărimii creanțelor și adunării de votare a planului procedurii accelerate de restructurare. Articolele 23–26 și art. 27 alin. (1) se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei secțiuni.

(4) În decursul a 5 zile lucrătoare de la desemnare, administratorul provizoriu va notifica în

scris toți creditorii menționați în lista, depusă de debitor despre intentarea procedurii accelerate de restructurare și va publica, din contul debitorului, în modul stabilit la art. 6, un aviz

despre:

a) termenul-limită de depunere a referinței creditorilor la cererea introductivă de intentare a procedurii accelerate de restructurare, precum și termenul-limită de înregistrare a cererii de admitere a creanțelor asupra patrimoniului debitorului, care vor fi de maximum 30 de zile calendaristice de la data publicării avizului, și despre cerințele pe care trebuie să le întrunească o creanță înregistrată pentru a fi valabilă;

b) termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului de creanțe, care nu va depăși 7 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la lit. a);

c) locul, data și ora adunării creditorilor de validare a creanțelor, care va avea loc în cel mult 7 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la lit. b);

d) locul, data și ora adunării creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare, care va avea loc în cel mult 3 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la lit.c);

e) locul unde creditorii pot lua cunoștință de proiectul planului procedurii accelerate de restructurare.

(5) Până la adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare, administratorul provizoriu este obligat să prezinte instanței de insolvență un raport despre posibilitatea reală de a menține, în totalitate sau parțial, întreprinderea debitorului și de aplicare a planului procedurii accelerate de restructurare efectivă a activității debitorului ori, după caz, motivele care nu permit restructurarea debitorului prevăzute la art. 205.

Articolul 221. Declararea, contestarea și validarea creanțelor

(1) Creanțele înaintate de creditorii vor fi supuse verificării de către administratorul provizoriu, vor fi înregistrate într-un tabel și vor fi validate de către instanța de insolvență, conform procedurii stabilite în capitolul V secțiunea 1, cu excepțiile din prezenta secțiune.

(2) Creanțele introduse de administratorul provizoriu în tabelul creanțelor în baza datelor de evidență contabilă a debitorului și neconfirmate prin cererea de admitere a creditorului, precum și creanțele înaintate după termenul prevăzut în avizul publicat se atribuie de către instanța de insolvență la masa credală cu titlu provizoriu. Creanțele atribuite cu titlu provizoriu la masa credală se iau în calcul la elaborarea planului procedurii accelerate de restructurare prin rezervarea lor din masa debitoare.

(3) Contestațiile creditorilor cu privire la creanțele și la drepturile de preferință trecute de administratorul provizoriu în tabelul creanțelor și la cele respinse de acesta trebuie depuse la instanța de insolvență în scris cu cel puțin 2 zile înainte de adunarea de votare a planului procedurii accelerate de restructurare. În adunarea de validare a creanțelor, instanța de insolvență va soluționa toate contestațiile chiar dacă, pentru soluționarea unora, ar fi nevoie de administrare de probe. În acest din urmă caz, instanța de insolvență poate să admită creanțele, în totalitate sau în parte, în mod provizoriu, la masa credală pe perioada de judecare a contestației.

(4) Odată cu admiterea cu titlu provizoriu a creanțelor la masa credală, instanța de insolvență determină, prin încheiere irevocabilă motivată, mărimea creanțelor admise provizoriu cu care creditorul va avea dreptul să participe și să voteze, pentru sau contra, planul procedurii accelerate de restructurare și alte chestiuni de pe ordinea de zi. În acest caz, dreptul de vot acordat creditorului va avea valoare și va produce efecte numai pentru adunarea de votare a planului procedurii accelerate de restructurare. Validarea ulterioară a creanței, trecută cu titlu provizoriu în tabel, care nu a participat la votarea planului, precum și

respingerea cererii de validare a creanțelor trecute provizoriu cu drept de vot în tabelul de creanțe nu pot servi temei legal pentru anularea planului procedurii accelerate de restructurare aprobat și a altor hotărâri adoptate la adunarea creditorilor.

Articolul 222. Proiectul planului procedurii accelerate de restructurare

(1) Planul procedurii accelerate de restructurare a debitorului trebuie să prezinte, în mod detaliat:

a) situația analitică a activului și a pasivului debitorului, cauzele stării lui de dificultate financiară;

b) programul de stingere a creanțelor;

c) procentul preconizat de satisfacere a creanțelor, ca urmare a implementării măsurilor de redresare propuse, precum: amânări sau reșalonări la plata creanțelor, stingerea totală sau parțială a unor creanțe sau numai a dobânzilor ori a penalităților de întârziere prin compensare, prin confuziune, prin remitere totală sau parțială a datoriei, prin novație, prin convertire a datoriilor în cote-părți din capitalul statutar al debitorului sau în acțiuni, prin convertire în acțiuni a obligațiilor și a altor titluri de valoare, prin alte modalități legale de stingere a creanțelor.

(2) În proiectul planului procedurii accelerate de restructurare supus aprobării creditorilor, debitorul propune spre confirmare candidatura administra-torului insolventității, care va supraveghea realizarea planului și remunerația administratorului pentru perioada lui de realizare.

(3) De măsurile cuprinse în planul procedurii accelerate de restructurare acceptat de creditori, inclusiv de modificările creanțelor, profită și codebitorii, fidejursorii și terții garantați.

Articolul 223. Adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare

(1) Adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare se ține cu prezența creditorilor și/sau a reprezentanților acestora. Atribuțiile de secretar al adunării creditorilor le exercită administratorul provizoriu. Prevederile art. 191–195 și ale art. 199–204 se aplică în măsura în care nu contravin prezentului articol.

(2) Adunarea creditorilor se desfășoară, de regulă, la data convocării, dar nu mai târziu de 3 zile de la adunarea de validare a creanțelor. În cazul în care adunarea creditorilor transferă chestiunile de pe ordinea de zi la o dată ulterioară, este obligatorie respectarea procedurii de notificare prevăzută la art. 6. Adunarea creditorilor poate avea loc și fără respectarea procedurii de notificare în cazul în care creditorii care reprezintă întreaga valoare a creanțelor introduse în tabelul creanțelor decid unanim ținerea ei.

(3) Ordinea de zi a adunării creditorilor va prevedea examinarea consecutivă a cel puțin 3 chestiuni:

a) examinarea raportului administratorului provizoriu referitor la oportunitatea restructurării debitorului;

b) examinarea și votarea planului procedurii accelerate de restructurare;

c) desemnarea administratorului insolventității și constituirea comitetului creditorilor pentru perioada de restructurare a debitorului.

(4) În temeiul tabelului de creanță aprobat de instanța de insolvență conform art. 221, administratorul provizoriu va întocmi lista creditorilor cu drept de vot și o va prezenta creditorilor prezenți spre semnare în scopul determinării cvorumului, va întocmi și va prezenta spre aprobare ordinea de zi, care poate fi completată de adunare sau la cererea unuia dintre creditorii cu drept de vot, va întocmi buletinele de vot și procesele-verbale de votare și va perfectă procesul-verbal al adunării.

(5) După audierea raportului administratorului provizoriu, adunarea creditorilor trece la votarea planului procedurii accelerate de restructurare, care se face pe clase de creditori în modul prevăzut la art. 200–203, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune. Planul acceptat de adunarea creditorilor devine obligatoriu și opozabil pentru toți creditorii care nu au participat la votare sau care au votat contra.

Articolul 224. Confirmarea planului procedurii accelerate de restructurare și încetarea acestei proceduri

(1) Odată cu acceptarea de către adunarea creditorilor a planului procedurii accelerate de restructurare, instanța de insolvabilitate, imediat, dar nu mai târziu de 5 zile, va confirma planul prin hotărâre definitivă și va dispune încetarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului și trecerea la procedura de realizare a planului confirmat.

(2) Instanța de insolvabilitate poate să nu aprobe hotărârea adunării creditorilor și să nu confirme planul procedurii accelerate de restructurare doar pe motivele indicate la art. 205.

(3) În cazul în care nu confirmă planul procedurii accelerate de restructurare, instanța de insolvabilitate poate dispune concomitent intentarea față de debitor a procedurii falimentului dacă constată existența unui temei de insolvabilitate a debitorului.

(4) Dacă, odată cu neconfirmarea planului procedurii accelerate de restructurare, instanța de insolvabilitate nu dispune intentarea procedurii falimentului față de debitor, fiecare creditor poate să depună în instanță o nouă cerere introductivă, care, în cazul admiterii, va avea ca efect intentarea procedurii falimentului.

(5) Prin hotărârea de confirmare a planului procedurii accelerate de restructurare, instanța de insolvabilitate confirmă candidatura administratorului insolvabilității ales de adunarea creditorilor și aprobă planul. Din data pronunțării, hotărârea instanței de insolvabilitate produce efectele prevăzute la art. 184, 208–214, cu excepțiile stabilite în prezenta secțiune.

(6) Dispozitivul hotărârii de confirmare a planului și de încetare a procedurii accelerate de restructurare a debitorului se publică în conformitate cu art. 7 și se execută imediat din data pronunțării, fiind susceptibilă contestării cu recurs de către creditori în decursul a 5 zile de la publicare.

(7) În perioada de realizare a planului procedurii accelerate de restructurare nu se poate intenta debitorului procedură de insolvabilitate sau procedură a falimentului.

(8) Dispozițiile secțiunilor 1–4 din prezentul capitol se aplică în modul corespunzător, în măsura în care nu contravin prevederilor din prezenta secțiune.

Articolul 225. Efectele confirmării planului procedurii accelerate de restructurare și încetării procedurii accelerate de restructurare

(1) Din momentul adoptării hotărârii de încetare a procedurii accelerate de restructurare și de continuare a realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul reintră în dreptul de administrare, desfășurându-și activitatea în limitele afacerii sale obișnuite, în condițiile planului.

(2) Planul procedurii accelerate de restructurare poate reglementa supravegherea realizării sale de către administratorul insolvabilității desemnat de adunarea creditorilor. Dispozițiile privind supravegherea realizării planului nu sînt afectate de încetarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului.

(3) La data confirmării planului procedurii accelerate de restructurare, se sting toate creanțele născute înainte de confirmarea planului și neincluse în el.

(4) Dispozițiile secțiunii a 4-a din prezentul capitol se aplică în modul corespunzător, în măsura în care nu contravin prevederilor din prezenta secțiune.

Articolul 226. Efectele nerealizării planului procedurii accelerate

de restructurare

(1) Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolvență o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvenței lui.

(2) Articolul 217 se aplică în modul corespunzător.

Capitolul VII

DESCALIFICAREA ȘI DEGREVAREA DEBITORULUI

Articolul 227. Tipurile de descalificări

În cazul în care se constată că debitorul a contribuit din culpă sau din neglijență la survenirea propriei insolvențe, persoana culpabilă poate fi privată, prin hotărâre a instanței de insolvență privind încetarea procesului, de dreptul:

a) de a fi aleasă sau desemnată într-o funcție publică sau de a continua să dețină o astfel de funcție;

b) de a activa în procese de insolvență în calitate de administrator/ lichidator;

c) de a fi membru al unui organ de conducere ori de control într-o societate comercială sau asociație de economii și împrumut.

Articolul 228. Aplicarea de descalificări

(1) Instanța de insolvență aplică descalificările conform art. 227 și în cazul în care o persoană a fost director, membru al comitetului de conducere al unei societăți comerciale ajunsă insolventă în perioada în care exercită această funcție sau într-o perioadă de 6 luni după încetarea exercitării acestei funcții.

(2) Perioada minimă de descalificare este de 12 luni, iar cea maximă de 5 ani.

(3) Efectele descalificării încetează în mod automat la data expirării perioadei de descalificare stabilită în hotărârea de descalificare.

(4) Prevederile prezentului articol se aplică în modul corespunzător atât față de cetățenii Republicii Moldova, cât și față de cetățenii străini și apatrizi în funcție de statutul lor juridic pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 229. Degrevarea debitorului

(1) După terminarea achitării cu creditorii în condițiile art. 43, debitorul este degrevat de executarea ulterioară a creanțelor creditorilor, cu excepția celor prevăzute la alin. (2) al prezentului articol.

(2) Creanțele creditorilor de recuperare a pensiilor alimentare, de reparație a prejudiciilor cauzate sănătății, alte creanțe personale care nu au fost înaintate, nu au fost satisfăcute ori au fost satisfăcute parțial în procesul de insolvență își păstrează valabilitatea și după încetarea acestui proces și pot fi înaintate integral sau, respectiv, în partea nesatisfăcută.

(3) În cazul în care se constată că debitorul a tănuit de executare sau a remis ilegal anumite bunuri ale sale unor terți, creditorul a cărui creanță nu a fost satisfăcută în procesul de insolvență poate cere executarea ei din contul acestor bunuri și după încetarea procesului.

Capitolul VIII

UNELE PARTICULARITĂȚI ALE INSOLVENȚĂII ÎN AGRICULTURĂ

Articolul 230. Valorificarea bunurilor întreprinderilor agricole

(1) La vânzarea bunurilor imobile, destinate producerii și/sau prelucrării produselor agricole, care aparțin întreprinderii agricole împotriva căreia s-a intentat proces de

insolvabilitate în conformitate cu prezenta lege, de dreptul de preemțiune beneficiază, în cazul egalității ofertelor de cumpărare a acestor bunuri, unitățile agricole învecinate cu întreprinderea agricolă insolubilă.

(2) Vânzarea terenurilor cu destinație agricolă ale debitorului insolubil se efectuează în modul stabilit de legislația funciară.

Articolul 231. Considerarea caracterului sezonier

La intentarea procesului de insolabilitate unei întreprinderi agricole, precum și pe parcursul procesului, instanța de insolabilitate și administratorul vor ține cont de caracterul sezonier al producției agricole și de dependența acesteia de factorii naturali și climatici, precum și de posibilitatea satisfacerii creanțelor creditorilor din contul veniturilor care pot fi obținute de întreprinderea agricolă până la și după încheierea perioadei de lucrări agricole.

Capitolul IX

PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII GOSPODĂRIEI ȚĂRĂNEȘTI (DE FERMIER)

Articolul 232. Particularitățile intentării procesului de insolabilitate gospodăriei țărănești (de fermier)

(1) Cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate gospodăriei țărănești (de fermier) poate fi înaintată de conducătorul gospodăriei doar cu acordul scris al tuturor membrilor ei.

(2) Pe lângă documentele prevăzute la art. 17, conducătorul gospodăriei țărănești (de fermier) anexează la cererea introductivă documente privind:

- a) componența și valoarea patrimoniului gospodăriei;
- b) componența și valoarea bunurilor aflate în proprietatea membrilor gospodăriei, precum și sursele acestor bunuri;
- c) mărimea veniturilor estimate pentru încheierea sezonului de lucrări agricole.

(3) Documentele indicate la alin. (2) se anexează și la referința privind cererea introductivă a creditorilor.

Articolul 233. Inițierea procedurii simplificate a falimentului

(1) În cel mult 30 de zile de la data înregistrării cererii introductive, instanța de insolabilitate va emite o hotărîre de declarare a gospodăriei țărănești (de fermier) ca fiind insolubilă și îi va intenta procedura simplificată a falimentului. Gospodăriei țărănești (de fermier) nu i se aplică procedura de observație.

(2) Prevederile art. 136 se aplică în modul corespunzător, cu excepțiile stabilite de prezentul capitol.

Articolul 234. Masa debitoare în cazul insolabilității gospodăriei țărănești (de fermier)

(1) În cazul intentării procedurii simplificate a falimentului gospodăriei țărănești (de fermier), masei debitoare i se atribuie bunurile aflate în proprietate comună a membrilor gospodăriei, inclusiv plantațiile, instalațiile de irigare, animalele productive și de lucru, păsările, tehnica și utilajele, mijloacele de transport, inventarul și alte bunuri, procurate pentru gospodărie din mijloacele comune ale membrilor ei, dreptul de arendă a terenurilor și alte drepturi patrimoniale proprietate a debitorului, care pot fi evaluate în bani.

(2) Bunurile membrilor gospodăriei țărănești (de fermier), precum și bunurile din proprietate pentru care există probe că au fost procurate din venituri ce nu sînt proprietate comună a membrilor gospodăriei nu se includ sau, respectiv, se exclud din masa debitoare.

Articolul 235. Vânzarea patrimoniului gospodăriei țărănești (de fermier)

În cadrul procedurii simplificate a falimentului gospodăriei țărănești (de fermier), bunurile imobile din masa debitoare (inclusiv drepturile patrimoniale privind aceste bunuri) pot fi

vândute în modul stabilit de prezenta lege, cu condiția de menținere a destinației lor.

Capitolul IX¹ **PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII** **MASEI SUCCESORALE**

Articolul 235¹. Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător insolvabilității masei succesorale, cu derogările prevăzute de prezentul capitol și dispozițiile Codului civil în materie de insolvabilitate a masei succesorale.

(2) În scopul aplicării corespunzătoare a dispozițiilor prezentei legi:

a) masa credală este formată din pasivul masei succesorale, iar masa debitoare este formată din activul masei succesorale;

b) referințele în adresa debitorului înainte de deschiderea moștenirii se consideră referințe la cel care a lăsat moștenirea, iar referințele în adresa debitorului după deschiderea moștenirii se consideră referințe lăsate la moștenitori.

Articolul 235². Admisibilitatea intentării procesului de insolvabilitate

(1) Cererea introductivă nu poate fi respinsă în temeiul faptului că un moștenitor încă nu a acceptat moștenirea sau că acesta poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile masei succesorale.

(2) În cazul în care există mai mulți moștenitori, procesul de insolvabilitate poate fi intentat și după efectuarea partajului masei succesorale.

(3) Procesul de insolvabilitate nu se poate limita doar la o parte din masa succesorală.

Articolul 235³. Dreptul de a depune cerere introductivă

(1) Dreptul de a depune cerere introductivă îl au următoarele persoane:

a) oricare moștenitor;

b) creditorul oricărui moștenitor, pe cale oblică, în condițiile legii;

c) administratorul masei succesorale sau custodele, executorul testamentar care are dreptul de a administra masa succesorală;

d) oricare creditor al masei succesorale.

(2) Dacă nu toți moștenitorii au depus cererea introductivă, procesul de insolvabilitate a masei succesorale se intentează doar dacă temeiul intentării este demonstrat în fața instanței. Instanța de insolvabilitate va audia ceilalți moștenitori.

(3) În cazul în care administrarea masei succesorale revine executorului testamentar, instanța de insolvabilitate îl va audia doar la cererea moștenitorului, iar moștenitorul, la rîndul său, va fi audiat doar la cererea executorului testamentar.

(4) Planul procedurii de restructurare poate fi propus doar de către toți moștenitorii.

Articolul 235⁴. Termenul de depunere a cererii introductive

Cererea introductivă a creditorului masei succesorale nu poate fi depusă dacă au expirat 2 ani din momentul acceptării moștenirii de către cel puțin un moștenitor.

Articolul 235⁵. Temeiurile intentării procesului de insolvabilitate

(1) Drept temei de intentare a procesului de insolvabilitate îl constituie incapacitatea de plată a masei succesorale sau supraîndatorarea acesteia.

(2) Dacă cererea introductivă este depusă de către moștenitor, administratorul masei succesorale, custode sau executorul testamentar, temei de intentare a procesului de insolvabilitate îl constituie pericolul intrării masei succesorale în incapacitate de plată cînd, în mod previzibil, nu se vor putea executa obligațiile pecuniare devenite scadente.

Articolul 235⁶. Procedura de executare după data deschiderii moștenirii

Procedura de executare silită, inițiată față de masa succesorală după data deschiderii moștenirii, nu acordă creditorului care a inițiat-o dreptul de satisfacere separată a creanței.

Articolul 235⁷. Recuperarea prestațiilor pentru satisfacerea legatelor și a sarcinilor testamentare

Pentru satisfacerea legatelor și a sarcinilor testamentare, prestațiile executate din contul masei succesoriale pot fi contestate în aceleași condiții ca și transferurile cu titlu gratuit efectuate din contul masei succesoriale.

Articolul 235⁸. Cheltuielile suportate de moștenitor

Moștenitorul nu poate refuza satisfacerea obligațiilor care îi revin, invocând cheltuieli care trebuie să-i fie rambursate din contul masei succesoriale conform art. 1575⁹ și 1575¹⁰ din Codul civil.

Articolul 235⁹. Obligațiile masei succesoriale

(1) Pe lângă obligațiile prevăzute de art. 52 din prezenta lege, următoarele obligații se consideră obligații ale masei succesoriale:

a) cheltuielile care trebuie să fie rambursate moștenitorului din contul masei succesoriale conform art. 1575⁹ și 1575¹⁰ din Codul civil;

b) cheltuielile de îngrijire și de înmormântare conform art. 1572¹¹⁷ din Codul civil;

c) cheltuielile din contul masei succesoriale suportate pentru procesul de declarare a decesului celui care a lăsat moștenirea;

d) cheltuielile suportate pentru deschiderea testamentului, pentru administrarea masei succesoriale, custodia acesteia, pentru procedura de somare publică a creditorilor în vederea înapoiării pretențiilor și pentru întocmirea inventarului;

e) obligațiile care rezultă din actele juridice încheiate de către custodele masei succesoriale sau executorul testamentar;

f) remunerația și cheltuielile datorate administratorului masei succesoriale, custodelui, executorului testamentar sau moștenitorului care, înainte de a renunța la moștenire, a gestionat-o, doar în măsura în care remunerația și cheltuielile erau necesare.

(2) În caz de insuficiență de bunuri, obligațiile prevăzute la alin. (1) din prezentul articol se satisfac după executarea cheltuielilor masei debitoare, dar înainte de executarea creanțelor chirografare conform art. 43.

Articolul 235¹⁰. Creditorii masei succesoriale

(1) În cadrul procesului de insolvență a masei succesoriale, doar creditorii masei succesoriale își pot înainta creanțele.

(2) Creditorii moștenitorilor care nu sînt creditori ai masei succesoriale nu pot înainta creanțe.

Articolul 235¹¹. Creanțele moștenitorului

(1) Moștenitorul își poate înainta creanțele sale față de defunct.

(2) Dacă moștenitorul a executat o obligație a masei succesoriale și dacă nu se consideră că executarea s-a făcut din contul masei succesoriale în sensul art. 1575¹⁰ din Codul civil, moștenitorul poate înainta creanța care aparține creditorului, cu excepția cazului în care moștenitorul poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile masei succesoriale.

(3) Dacă moștenitorul poartă răspundere nelimitată față de un creditor separat, moștenitorul poate înainta creanța care aparține aceluși creditor atît timp cît acesta din urmă nu își înaintează creanța proprie.

Articolul 235¹². Obligațiile cu rang inferior

(1) Creanțele care rezultă din legate și sarcinile testamentare se satisfac după executarea creanțelor chirografare prevăzute la art. 43 alin. (2) pct. 6).

(2) Dacă testatorul a dispus, prin dispoziție testamentară, ca un legat sau o sarcină testamentară să fie îndeplinită înainte de un alt legat sau o altă sarcină testamentară, atunci primele vor fi satisfăcute cu prioritate.

(3) Creanța ce aparține creditorului care, în temeiul art. 1575⁴ din Codul civil, a fost exclus din cadrul procedurii de somare publică a creditorilor sau care, în temeiul art. 1575⁵ din Codul civil, se asimilează creditorului exclus va fi satisfăcută doar după executarea creanțelor chirografare prevăzute la art. 43 alin. (2) pct. 6) din prezenta lege, precum și la alin. (1) din prezentul articol. În alte aspecte, aceste restricții nu afectează rangul de prioritate al creanțelor.

Articolul 235¹³. Bunurile restituite

(1) Bunurile restituite masei succesoriale ca urmare a contestării unui act juridic încheiat de către cel care a lăsat moștenirea sau a unei prestații efectuate față de el nu pot fi folosite pentru satisfacerea creanțelor prevăzute la art. 235¹² alin. (1).

(2) Bunurile restituite masei succesoriale de către moștenitor conform art. 1575⁹–1575¹¹ din Codul civil pot fi folosite pentru a satisface creanțele care aparțin creditorului exclus, în temeiul art. 1575⁴ din Codul civil, din cadrul procedurii de somare publică a creditorilor sau celui care, în temeiul art. 1575⁵ din Codul civil, se asimilează creditorului exclus, în măsura în care moștenitorul este ținut să restituie bunurile respective conform dispozițiilor legale privind îmbogățirea nejustificată.

Articolul 235¹⁴. Moștenirea subsecventă

Dispozițiile art. 235⁸, 235⁹ alin. (1) lit. a) și 235¹¹ alin. (2) și (3), de asemenea, se aplică moștenitorului prealabil după ce a survenit moștenirea subsecventă.

Articolul 235¹⁵. Planul procedurii de restructurare

Suplimentar la celelalte elemente prevăzute de lege, planul procedurii de restructurare va stabili dacă, conform Codului civil, moștenitorul poartă sau nu poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile masei succesoriale guvernate de plan.

Articolul 235¹⁶. Vânzarea cotei succesoriale

(1) Dacă moștenitorul și-a vândut cota succesorală, el va fi substituit de către cumpărător în procesul de insolvabilitate.

(2) Moștenitorul poate depune o cerere introductivă în condițiile în care o poate face un creditor al masei succesoriale în privința unei obligații a masei succesoriale care, potrivit condițiilor vânzării-cumpărării, trebuia satisfăcută de cumpărător. Moștenitorul are același drept în privința celorlalte obligații ale masei succesoriale, cu excepția cazului în care moștenitorul poartă răspundere nelimitată sau dacă s-a dispus administrarea masei succesoriale. Dispozițiile art. 235⁸, 235⁹ alin. (1) lit. a) și art. 235¹¹ se aplică moștenitorului și după vânzarea cotei sale succesoriale.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător cazurilor în care o persoană a vândut cota succesorală dobândită prin contract sau, pe altă cale, s-a obligat să vândă cota succesorală dobândită în temeiul legii ori în alt temei.

[Capitolul IX¹ introdus prin LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784, în vigoare 14.01.19]

Capitolul X

PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII SOCIETĂȚILOR DE ASIGURĂRI

Articolul 236. Examinarea insolvabilității societăților de asigurări

(1) Cererea introductivă privitoare la insolvabilitatea unei societăți de asigurări poate fi depusă de către debitor, de creditorii chirografari și de organul de stat autorizat să reglementeze activitatea de asigurare.

(2) La examinarea cauzelor insolvabilității societăților de asigurări, participarea la proces a organului de stat autorizat să reglementeze activitatea de asigurare este obligatorie.

Articolul 237. Vânzarea complexului patrimonial al societății de asigurări

(1) În procesul de insolabilitate, complexul patrimonial unic al societății de asigurări poate fi înstrăinat unei alte societăți de asigurări numai cu acordul acesteia de a prelua întregul portofoliu de asigurare, care reprezintă o totalitate a contractelor de asigurare, împreună cu toate drepturile și obligațiile ce derivă din contracte.

(2) Are dreptul să dobândească complexul patrimonial unic al societății de asigurări insolvabile societatea de asigurări care întrunește următoarele condiții:

a) dispune de licență să practice riscurile, clasa sau clasele de asigurări pentru care s-a încheiat contractul de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic și acordul privind transferul de portofoliu;

b) deține o marjă de solvabilitate disponibilă superioară marjei de solvabilitate minime atît înainte de cumpărarea complexului unic, cît și după aceasta;

c) după încheierea tranzacției, va dispune de rezerve tehnice și de active admise suficiente să acopere rezervele tehnice, în structura prevăzută în legislația în vigoare, să acopere toate obligațiile care decurg din contractele de asigurare (reasigurare) în vigoare.

Articolul 238. Dreptul la creanță al asiguratului în cazul intentării procesului de insolabilitate societății de asigurări

(1) În cazul intentării procesului de insolabilitate societății de asigurări, acțiunea contractelor de asigurare, încheiate de societatea insolubilă, ale căror cazuri asigurate nu au survenit pînă la data intentării procesului de insolabilitate încetează, cu excepția cazului prevăzut la art. 237.

(2) Prima de asigurare achitată în contractul de asigurare generală a cărui acțiune a încetat în temeiul alin. (1) se restituie asiguratului pentru lunile complete de pînă la expirarea contractului, reținînd suma cheltuielilor de gestiune efective, dar nu mai mult de 20% din prima de asigurare calculată spre restituire.

(3) La contractul de asigurare de viață a cărui acțiune a încetat în temeiul alin. (1), asiguratului i se restituie rezerva acumulată (suma de răscumpărare).

(4) Asigurații (beneficiarii) din contractele de asigurare ale căror cazuri asigurate au survenit pînă la data intentării procesului de insolabilitate pot pretinde achitarea despăgubirii sau indemnizației de asigurare.

Articolul 239. Prioritatea creanțelor creditorilor de asigurări

În cazul societății de asigurare aflate în proces de insolabilitate, creanțele creditorilor de asigurări au prioritate absolută față de alte creanțe în ceea ce privește:

1) activele admise să acopere rezervele tehnice și matematice ale societății de asigurare, din care se satisfac în mod prioritar creanțele asiguraților;

2) totalitatea activelor societății de asigurare, cu excepția:

a) creanțelor angajaților ei privind plata salariului pentru perioada de pînă la 6 luni precedente luării hotărîrii de intentare a procesului de insolabilitate;

b) creanțelor față de bugetul public național și față de sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală pentru perioada de pînă la un an precedent luării hotărîrii de intentare a procesului de insolabilitate.

Articolul 240. Executarea creanțelor creditorilor chirografari ai societății de asigurări

În caz de intentare a unui proces de insolabilitate societății de asigurare, creanțele creditorilor chirografari sînt satisfăcute în următoarea ordine:

a) în primul rînd, creanțele creditorilor din contractele de asigurare personală obligatorie;

b) în al doilea rînd, creanțele creditorilor din alte contracte de asigurare obligatorie;

c) în al treilea rînd, creanțele altor creditori asigurați (beneficiari), inclusiv creanțele prevăzute la art. 238 alin. (2) și (3);

d) în al patrulea rând, creanțele celorlalți creditori chirografari.

Capitolul XI
PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII PERSOANELOR
LICENȚIATE SAU AUTORIZATE PE PIAȚA DE CAPITAL

[Capitolul XI în redacția LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

Articolul 241. Examinarea insolvabilității persoanelor licențiate sau autorizate pe piața de capital

[Art.241 titlul modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

(1) Cererea introductivă cu privire la insolvabilitatea unei persoane licențiate sau autorizate pe piața de capital poate fi depusă de către debitor, de creditorii chirografari și de autoritatea de stat abilitată cu funcții de reglementare pe piața valorilor mobiliare.

[Art.241 al.(1) modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

(2) La examinarea cauzelor privind insolvabilitatea persoanelor licențiate sau autorizate pe piața de capital, participarea la proces a autorității de stat cu funcții de reglementare a pieței valorilor mobiliare este obligatorie.

[Art.241 al.(2) modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

(3) Procedura de insolvabilitate a persoanelor licențiate sau autorizate pe piața de capital se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu legislația privind piața de capital.

[Art.241 al.(3) modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

Articolul 242. Excepții de aplicare a legii în cazul persoanelor licențiate sau autorizate pe piața de capital

Valorile mobiliare, unitățile (titlurile) emise de organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și alte bunuri ale clienților aflate la debitorul insolubil persoană licențiată sau autorizată pe piața de capital nu se atribuie la masa debitoare, iar după intentarea procesului de insolvabilitate, se restituie proprietarilor de drept, dacă legea nu prevede altfel.

[Art.242 modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

Articolul 243. Executarea contractelor

(1) După intentarea procesului de insolvabilitate unei persoane licențiate sau autorizate pe piața de capital, acțiunea contractelor cu clienții încheiate de debitor încetează. Un astfel de contract poate continua doar dacă administratorul și clienții debitorului insolubil reconfirmă valabilitatea lui după intentarea procesului de insolvabilitate.

[Art.243 al.(2) modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

(2) Administratorul este obligat ca, în termen de 10 zile de la intentarea procesului de insolvabilitate, să comunice prin aviz clienților debitorului insolubil intentarea procesului și desemnarea administratorului. În aviz, el indică datele sale juridice de identificare și propune clienților să dispună asupra acțiunilor ce urmează să fie întreprinse de administrator privind valorile lor mobiliare.

Articolul 244. Satisfacerea creanțelor creditorilor chirografari ai persoanelor licențiate sau autorizate pe piața de capital

Dacă cerințele clienților privind restituirea valorilor mobiliare de aceeași clasă (aceleași

emitent, aceeași categorie, același tip, aceeași serie) depășesc cantitatea acestor valori care se află în dispoziția debitorului persoană licențiată sau autorizată pe piața de capital, restituirea acestor valori clienților se face proporțional creanțelor lor, iar în partea nesatisfăcută creanțele se satisfac în modul prevăzut la art. 43.

[Art.244 modificat prin LP225 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art.790; în vigoare 29.12.17]

Capitolul XII

PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT

Articolul 245. Examinarea insolvabilității asociațiilor de economii și împrumut

(1) Cererea introductivă privitoare la insolvabilitatea unei asociații de economii și împrumut poate fi depusă de asociația de economii și împrumut debitoare, de creditorii chirografari și de Comisia Națională a Pieței Financiare.

(2) La examinarea cauzelor de insolvabilitate a asociațiilor de economii și împrumut, participarea reprezentantului Comisiei Naționale a Pieței Financiare este obligatorie.

Articolul 246. Excepțiile aplicării prezentei legi în cazul asociațiilor de economii și împrumut

(1) Prin derogare de la prevederile art. 43, creanțele din depunerile de economii ale membrilor asociațiilor de economii și împrumut se atribuie rangului al doilea al creanțelor chirografare.

(2) Calcularea dobânzilor la obligațiile asociației de economii și împrumut aflate în proces de insolvabilitate se întrerupe.

(3) Complexul patrimonial al asociației de economii și împrumut poate fi vândut în cadrul procesului ei de insolvabilitate doar unei asociații de economii și împrumut care întrunește următoarele condiții:

a) deține categoria de licență, eliberată de Comisia Națională a Pieței Financiare, corespunzătoare serviciilor care urmează a fi prestate în urma preluării complexului patrimonial;

b) asigură respectarea normelor de prudență financiară atât înainte de cumpărarea complexului patrimonial, cât și după aceasta;

c) există acordul cumpărătorului de a-și asuma obligațiile ce reies din contractele încheiate de asociația insolubilă, valabile la data începerii procedurii de insolvabilitate.

Capitolul XIII

RĂSPUNDEREA MEMBRILOR ORGANELOR DE CONDUCERE ALE DEBITORULUI

Articolul 247. Membrii organelor de conducere ale debitorului

(1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Articolul 248. Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului

(1) Dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția

stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administra-torului insolabilității/lichidatorului instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire;
[Art.248 al.(1), lit.e) modificată prin LP160 din 07.07.16, MO306-313/16.09.16 art.647]
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform prevederilor art. 14;

i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) nu exclude aplicarea față de debitor a unor sancțiuni contravenționale sau pedepse penale pentru fapte ce constituie contravenții sau infracțiuni. În acest sens, la cererea comitetului creditorilor, administratorul/ lichidatorul transmite organelor procuraturii toate documentele spre a fi examinate la obiectul existenței de motive (fapte) ce ar putea angaja urmărirea penală a debitorului sau a membrilor organelor lui de conducere.

(3) Comitetul creditorilor poate cere instanței de insolabilitate să fie autorizat a introduce acțiunea prevăzută la alin. (1) dacă administratorul insolabilității/lichidatorul a omis să formuleze acțiunea în cauză, iar răspunderea consemnată la alin. (1) amenință să se prescrie.

(4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolabilitatea și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii.

(5) Măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolabilitate.

(6) În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Articolul 249. Executarea silită

(1) Odată cu cererea formulată conform art. 248, administratorul insolabilității/lichidatorul sau, după caz, comitetul creditorilor poate cere instanței de insolabilitate să instituie măsuri asigurătorii asupra bunurilor din patrimoniul persoanelor urmărite conform art. 248. Cererea de măsuri asigurătorii poate fi formulată și ulterior introducerii acțiunii prevăzute la art. 248.

(2) Sumele încasate potrivit dispozițiilor art. 248 vor intra în masa debitoare și vor fi

destinate, în cazul procedurii de restructurare, completării fondurilor necesare în continuarea activității debitorului, iar în caz de faliment, în acoperirea pasivului.

(3) Executarea silită împotriva persoanelor prevăzute la art. 247 și art. 248 alin. (1) o efectuează executorul judecătoresc conform Codului de executare.

(4) După închiderea procedurii falimentului sau a procedurii de restructurare a debitorului, sumele obținute din executarea silită se repartizează de către administratorul insolvenței/lichidator, în conformitate cu prezenta lege, în temeiul tabelului definitiv consolidat și al planului de distribuire finală.

Capitolul XIV

REGISTRUL CAUZELOR DE INSOLVABILITATE

Articolul

250. Conținutul

registriului

(1) Instanța de insolvență ține registrul cauzelor de insolvență, în care se fac mențiuni despre fiecare cauză de insolvență examinată sau în curs de examinare. În registru se menționează în mod special:

a) numele și prenumele/denumirea persoanei care a înaintat cererea introductivă, data înaintării ei;

b) data, ora exactă și temeiul intentării procesului de insolvență sau al respingerii cererii introductive;

[Art.250 al.(1), lit.b) modificată prin LP185 din 22.07.16, MO306-313/16.09.16 art.655; în vigoare 16.03.17]

c) numele, prenumele și sediul administratorului;

d) procedura aplicată debitorului și rezultatul ei;

e) data încetării procesului de insolvență;

f) cauzele încetării procesului de insolvență;

g) datele privind descalificarea debitorului.

(2) În registrul cauzelor de insolvență se pot face și alte mențiuni necesare despre insolvența debitorilor.

Articolul

251. Accesul

la

registru

(1) Orice persoană interesată are acces liber la datele din registrul cauzelor de insolvență.

(2) Instanța de insolvență eliberează persoanelor interesate extrase din registrul cauzelor de insolvență în modul stabilit de lege.

Capitolul XV

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul

252. Insolvența

transfrontalieră

Dacă în alt stat a fost deschis un proces de insolvență împotriva unui debitor care dispune de active pe teritoriul Republicii Moldova, executarea asupra activelor acestuia poate fi inițiată doar în cazul existenței unui acord bilateral între statul respectiv și Republica Moldova cu privire la insolvența transfrontalieră.

Articolul

253. Situația

proceselor

pendinte

Prevederile prezentei legi se aplică și asupra proceselor de insolvență în curs de desfășurare intentate pînă la intrarea ei în vigoare, cu excepția art. 190 alin. (6), care nu se aplică debitorilor în a căror privință procedura planului a fost prelungită în condițiile art. 164 al Legii insolvenței nr. 632-XV din 14 noiembrie 2001.

Articolul

254. Intrarea

în vigoare

a prezentei

legi

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 180 de zile de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea insolvenței nr. 632-XV din 14 noiembrie 2001, cu excepția art. 73 alin. (1)–(4).

(4) Dispozițiile art. 50 alin. (2) lit. c) se aplică contractelor încheiate după 1 martie 2019.

[Art.254 al.(4) introdus prin LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784, în vigoare 14.01.19]

(5) Dispozițiile art. 50 alin. (1) se aplică și creanțelor persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe, încheiate și înregistrate (notate) în registrul bunurilor imobile înainte de 1 martie 2019.

[Art.254 al.(5) introdus prin LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art.784, în vigoare 14.01.19]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr. 149. Chișinău, 29 iunie 2012.